

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 1

(Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezi)

21 Mart 2016 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.00

BAŞKAN: Ayşe KEŞİR (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

SÖZCÜ: Ali ÖZKAYA (Afyonkarahisar)

KÂTİP: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

-----0-----

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Hepiniz hoş geldiniz. Sizleri aramızdan görmekten inanılmaz mutluyuz; çok güler yüzlüsünüz, biz de sizi buna istinaden böyle karşılamak istedik.

Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezini sizlere bugün tanıtmak için bulunuyor olacağız burada. Elinizde sizlere dağıtacağımız, sunumumuzun bir programı olacak.

Bugün neler konuşacağız sizinle: BADEM'in kuruluş gerekçesi neydi biz 4 psikolog olarak bu işe girişirken neyi hedeflemiştik Büyükşehir Belediyesiyle birlikte? BADEM'in çalışma sisteminden bahsediyor olacağız, açıkçası tarihçe gibi anlatacağız. Aralığın 1'inde başlayan bu projeye biz kimlere ulaştık, nasıl bir çalışma yaptık ve verimi, geri dönüşü neydi, bunları işliyor olacağız. Bunun dışında saha çalışmalarımızdan bahsedeceğiz ve o kadar güzel meyveler yedik ki -projeye istinaden- bunların bize geri dönüşü nasıldı ve geleceğe istinaden bizden beklentiler nelerdir, bunları anlatıyor olacağız.

Baktığınız zaman "Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezi" diyoruz. Ailenin başlangıcı iki "evet"e bakıyor, değil mi? Bir çiftin verdiği "evet" yanıtıyla evlenme başlıyor. Peki, 2015'e bakacak olursak evlenme sayımız 743. Peki, her evlenme düzenli ve sistemli gidiyor diyebilir miyiz? Ben istiyorum ki, birazcık diyalog hâlinde olsun, sizlerin de görüşleri bizim için çok önemli. 2015 yılında 743 evlenme diyoruz. Yani aile kurumuna "evet" diyoruz. Peki, her evlilik düzenli ve sistemli midir?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Değildir diyelim.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Değildir değil mi?

Peki, şunu da konuşalım istiyorum: Sizlerin gözlemediği, evliliği sıkıntıya sokan nedir? Yani aslında o "evet"lerin "hayır" olduğu ve bitişe yönlendiren şey, çiftler arasında ne gibi sıkıntılar vardır?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sizden öğrenmeye geldik.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Biliyorum, biliyorum Hocam. Ben anlatacağım ama istiyorum ki grup çalışması gibi de olsun. Monolog olduğunda sabah saatleri, sıkılmanızı hiç istemem; diyalog kurabilirsek çok seviniriz.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Çok boyutlu nedeni vardır.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Süper.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Birbirini tanıyamama, iletişim kurduğunu zannedip iletişim anlamında sürdürülebilir bir mizaç uyumsuzluğu veya dünya görüşü farklı oluyor, ekonomik nedenler, Türkiye'ye dünya gözüyle bakmamak gibi çok çeşitli sebepleri var.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok çeşitli sebepler var. Çok teşekkür ediyorum, desteğiniz için.

Başka bunların dışında, benim de fikrim var, benim için bunlar da etkili diyebilecek, değerli katılımcılarımdan görüş almam mümkün mü?

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ ABDÜLKADİR KARLIK – Eşlerin birbirlerine saygılarını yitirmeleri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 2

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok önemli bir faktör kesinlikle saygı.

Dedik ki, kültürel gerekçe, ekonomik gerekçe, saygı, birbirini tanımama, birçok etmen. Hadi bakalım 2015'te kaç boşanma olmuş? 274. Ciddi bir oran değil mi bakıldığı zaman?

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ ABDÜLKADİR KARLIK – Ciddi bir oran.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Peki, Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezi olarak bunları baz alırken biz şunu düşündük: Evliliğe “evet” diyoruz ama aile kurumunu dejenere eden şey neydi? Birbirini tanımama, maddi imkânsızlık, ekonomik sıkıntı, pek çok kültürel farklılıklar o “evet”i “hayır”a dönüştürebiliyordu. Yani iletişim kopuklukları boşanmada önemli faktörlerden bir tanesiydi. Peki, 2016 yılına bir bakalım mı; evlenme 84, boşanma 61. Bir yıllık fark ve 2016'nın ilk üç ayı alındı. Peki, bir yılda fark bu kadar... 84'e 61 boşanmadan bahsediyoruz. Yani bir yılda bu sayı bu kadar şimdi, artabilir mi ya da artarken bu boşanmayı fazlalaştıran etmen neydi?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Kaç yıllık evlilikler boşanmayla sonuçlandı acaba? Herkes evlendiği yıl boşanmıyor.

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Şimdi, artma değil azalma var orada yalnız. Siz artma...

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Hayır, 2016'da üç aylık bir bölüm alındı. Yani o skaladaki değerleri...

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Yine azalma var, 4'le çaptığınızda...

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok özür dilerim, anlatamadım sanırım. Aradaki fark, ikisini kıyasladığımızda 2015 ile 2016'yı...

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Siz 2015'le kıyaslıyorsanız, 2016'da yine düşük boşanma oranı.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Üç aylık alındı ya Hocam orada.

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Ama 4'le çarpın, yine düşük.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – O, önümüzdeki süreçte bizim öngörümüz bu şekilde açıkçası BADEM olarak.

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Hayır, bakın, aynı şekilde olduğunu düşünürseniz...

BAŞKAN – Kişisel olarak, o yılki evlenmelerin boşanmalara... Veri olarak yanlış veri olduğunu düşünüyorum.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Yanlış veri olduğunu...

BAŞKAN – Çünkü o yılki boşanmalar o yılki evlenmelerin boşanmaları değil, toplam evliliklerin içindeki boşanmalar, 61 ya da 274 dediğimiz boşanma mevcut evlilerin içinde yani bir yıllık, üç yıllık, beş yıllık, sekiz yıllık, on beş yıllık boşanmalar var.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet.

BAŞKAN - Burada TÜİK'in yaptığı bir Boşanma ve Evlenme Endeksi var, kaba evlenme hızı ve kaba boşanma hızı, ona bakmamız lazım bana göre.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet, istatistiksel olarak.

Çok teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 3

BAŞKAN – Hayır, hayır. Şu açıdan söylüyorum: Evlenenleri toplam nüfusa bölerek toplumun kaba evlenme hızını buluyoruz, boşananları da nüfusa bölerek toplumun kaba boşanma hızını buluyoruz, bu bize doğru bir bilgi veriyor. Aksi hâlde bu yıl evlenenleri, 743'ü 274'e böldüğünüzde -benim en çok mücadele ettiğim alan-bize yanlış bir veri veriyor. Yanlış bir veri veriyor çünkü o 274'ün içinde -2015 için konuşuyorsak- bir yıllık, üç yıllık, sekiz yıllık, on beş yıllık ya da üç yıl önce açılmış boşanma davası belki 2015'te sonuçlandı. Bu size doğru bir veri vermez.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok haklısınız.

BAŞKAN – Yani buradan yola çıkarsak yanlış bir yere gideriz diye. Şunu yapabiliriz. 2015'te toplam evlenenler ile 2016 yılını ya da 2014'ü karşılaştırabilirsiniz, evlilik ne kadar hızlı çoğalmıştır. Aynı şekilde 2014'te boşananları 2015'te boşananlarla karşılaştırabilirsiniz; atıyorum, 250'dir de 265'e çıkmıştır. Bu bir mukayese olabilir ama o yıl evlenenler ile o yıl boşananları mukayese etmemiz bize çok yanlış veriler veriyor.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Sanırım sizin de anlatmaya çalıştığınız şey buydu buradaki değerlere istinaden.

BAŞKAN – Çok yanlış veri o. Buradan hareket etmemiz yanlış olur.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE - Bu alanda bir eksiğimizi zannımca şimdi daha net anladım. Alanın içinde biri olarak çok teşekkür ederiz. Bizim bulduğumuz değerler bu şekildeydi ama anlıyorum ki hatalı bir adım atmışız. Dediğiniz şekilde, bence de kesinlikle çok önemli çünkü o yıl boşanmalarda on yıllık, on beş yıllık, yirmi yıllık evlilikler gözlemleniyor.

BAŞKAN – Nedenleri de çok farklı.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Nedenleri de çok farklı.

BAŞKAN – Yani ilk beş yılda boşananların nedenleri ile on beş yıldan sonra boşananların nedenleri çok çok farklı.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok farklı olabiliyor.

BAŞKAN – Bu bizi farklı bir yere götürür.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE - Kesinlikle doğru söylüyorsunuz. Bizim amacımız da burada aslında -şunu genel bir tanı olarak- evlilik kurumunun, aile kurumunun önemi -sosyolog ve psikolog kimliğimle benim de gözlemlediğim-yıldan yıla değeri azalırken, bir o kadar da boşanmaların sayısının arttığı yönünde bir nabızdı ama sayısal verilerde kesinlikle çok haklısınız, çok doğru bir nokta. Burada anlatmaya çalıştığımız şey tam da bu noktaydı ama sanırım eksik oldu.

BAŞKAN – Ya şunu söyleyebiliriz: Bakın, 2015 yılında 2014 ile 2015'i karşılaştırdığınızda -Türkiye için söylüyorum- evlilik oranımız aşağı yukarı aynı yani stabil kalmışız. Yani nüfus artmakla beraber evlenme eğilimimiz 590 bin ile 600 bin arasında sabit kalmış, stabil kalmış. Ama boşanma 100 binden, 110 binden 130 bine çıkmış iki yılda. Şunu diyebiliriz: Evliliğimizin artma hızından fazla bir boşanma artma hızımız var diyebiliriz, kendi içinde karşılaştırdığım için ama onunla onu karşılaştırdığımızda yanlış bir rakam çıkıyor.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Yanlış bir bilgi verebilir.

BAŞKAN - Böyle baktığınızda, hele 84'e 61 dediğinizde yüzde 90'ı boşanıyor da dersiniz, bu yanlış.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Aynen öyle.

BAŞKAN – Bu yanlış.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 4

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Son üç aylık veri için...

BAŞKAN – Bu sosyolojik olarak da yanlış, istatistiki veri açıdan da yanlış. Evlenenlerin yüzde 90'ı boşanıyor gibi bir sonuca çıkararsınız, bu yanlış bir veri olur. Yani bunun üzerinden kamuoyuna bir bilgilendirme yapmanız yanlış olur.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok teşekkürler düzelttiğiniz için.

BAŞKAN - Yani burada şöyle: Kaba boşanma hızımız Türkiye genelinde binde 1,7'dir; nüfusun binde 1,7'si boşanıyor. Bu da OECD ülkeleri ve dünya ülkeleri içinde en iyi ilk 5 ülkeden biriyiz aslında, iyi bir yerdeyiz. Ama şunu karşılaştırabilirsiniz: "Geçen sene, 2015'te 274 kişi boşandı." diyorsunuz.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet.

BAŞKAN - Eğer bu sayısı bu yıl 350 olduğunda, 400 olduğunda -Bursa için söylüyorum- bir şey artıyor, buna ne yapabiliriz o zaman konuşabiliriz ya da 2014 ile 2015'i karşılaştırırsınız ama sadece boşanmayı kendi içinde, evlenmeyi kendi içinde.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok doğru.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Buradaki veri Gemlik için mi, Bursa için mi? Şu an Gemlik'teyiz.

BAŞKAN – Gemlik için, Gemlik'i konuşuyoruz.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Gemlik konuşuyoruz. Ama şu da doğru Şahin Bey...

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Onu net bildirsek daha iyi olur.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet, Gemlik için konuşuyoruz ama çok doğru bir nokta da var kesinlikle.

BAŞKAN – Yani 84'e 61'e bakarsanız yüzde 90'ı boşanıyor gibi gelir, böyle bir şey olamaz.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Aslında bizim amacımız, veriden ziyade biz neler yapıyoruz, onu konuşalım.

BAŞKAN – Onu konuşalım.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Onu konuşalım, verilerden ziyade.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Doğru doğru.

Evet, verilerden ziyade bugün de belirttiğimiz gibi tarihçe anlatmaktı ama bunlar bizim için çok önemli bilgiler, çok teşekkürler. Benim atladığım noktalardan biri, bu sadece Gemlik için ama sayılardan ziyade dediğim gibi...

BAŞKAN – Sizin bakış açınızla bakarsak Gemlik'in yüzde 90'ı boşanıyor gibi bir anlam çıkarırız, öyle bir gerçek olamaz tabii yani.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Sanki öyle bir şey var, gerçekten öyle.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE - Tabii tabii.

Gemlik'i merkez seçmemizdeki amaç genel anlamda sıkıntılı bir bölge olmasıydı. Dolayısıyla, boşanmalarda, çocukların gelişiminde bunun için bu bölgeyi seçtik. Ama çok teşekkür ediyorum tekrar, doğru bir bölüm oldu.

Peki, amacımız neydi? Ailede çocuk, yetişkin ve ergen, yani anne baba yani çocuğu alıp onların bütünlüğünü işleyebilmektir.

Sümevra Hanım şimdi bize çalışma sistemimizi anlatıyor olacak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 5

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Şimdi, BADEM olarak aslında biz üç alanda çalışıyoruz. İlk olarak bireysel görüşmeler, ikinci olarak saha çalışmaları ve üçüncü olarak aslında grup çalışmaları. Bireysel görüşmelerde aslında biz aile sistemini ele alıyoruz. Anne, baba, çocuk, yetişkin ve bunlarla aslında bireysel olarak terapötik ilişki kurarak görüşmelerimiz yapılıyor. Grup çalışmalarında ise aslında topluma olumlu bir etki sunmak amacıyla yaptığımız belli saha çalışmalarımız var. Grup çalışmalarımız var -sınav kaygısı, ki bunlardan daha sonrasında bilgilendirme yapıyor olacağız- son olarak da saha çalışmamız. Saha çalışmasında gelişim taramaları yapıyoruz ve kurumlar arası seminerler veriyoruz.

BADEM kadrosu olarak bizim aslında 1 klinik psikologla beraber proje danışmanlarımız var. 3 psikolog, 1 asistan ve bu kurumun temizliğinden sorumlu 1 hizmetlimiz var ve tamamen aslında gönüllülük esası gibi; kendimiz profesyonel eğitimlerle, BADEM'in aslında işlevi, burada bireysel görüşmeler yapıyoruz.

Bizim ilk işimiz aslında BADEM'i tanıtacak broşürler hazırlamaktı. Sırayla broşürlerimize baktığımızda, bu BADEM'in ana broşürü ve verdiğimiz hizmetlerden bahsediyoruz; boşanmadan, tuvalet eğitimi ve depresyon. Burada aslında hepimizin eklediği belirli ip uçlarıyla beraber bu süreçte nasıl yardımcı olunabilir? Küçük küçük aslında hap bilgiler verdiğimiz broşürlerdi.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Aslında şunu da belirtmekte fayda var: Aralıkta biz başladığımızda ilk başta istedik ki kendi görünürlüğümüzü nasıl sağlayabiliriz? Yani başlıklarımız neler olabilir ve insanlara biz, bunu dağıttığımızda genel hap bilgiler dediğimiz, hap bilgileri içeren, belirli spesifik konularda insanlara yardım edip biz burada ne yapıyoruz anlatabilmekte e-kitapçıklarında. Başlıklarımız: Ailedeki sınırlar, boşanma, boşanma ve çocuklar, çocuklarda yas süreci, depresyon, evlilik uyumu, tuvalet kazanımı, tuvalet eğitimi, madde kullanımı, kayıplar ve yas süreci, çocuklarla ölümü konuşmak gibi. Başlıkları belirlediğimizde, aslında yine toplumun nabzını tutmaktı. Dedik ki, biz belli süredir bu işin içerisindeyiz, psikolog olarak toplumun nabzını tuttuğumuzda -Bursa için çalışıyoruz ama- Türkiye'nin toplumsal, geleneksel özelliklerine baktığımız zaman önümüze ne gibi sıkıntılar geliyor? Bunları biz nasıl genelleştirip insanlara yardımcı olabiliriz? BADEM'in kuruluşunda ilk bir ayımız yaklaşık bu çalışmalarımızla yani kurumsal kimlik oluşturmakla geçti. Geçerken bu süreçte biz "Tamam artık, görüşmelere başlıyoruz, çalışmalarımız başlıyor." dediğimizde İncirli ve Gemlik'te –bir bölümümüz, bir merkezimiz de İncirli'de- 659 kez arandık. 307 kişiyle yüz yüze görüşmemiz oldu ve bunların 628'iyle görüşmelerimiz devam etti ve görüşmelerin 2'nci seansları, 3'üncü seansları kullanıyor oldu.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN - Bireysel görüşmelerde ise aslında biz daha çok çocuk, ergen, yetişkin ve çift olarak odaklandık çünkü aile sistemini oluşturan bu üç etmen var ve çocuk ergin olarak 173 kişiyle beraber bireysel görüşmeler yapıyoruz bu süreçte. Yetişkinler yani sadece anne ya da sadece baba olarak aldığımız bireysel görüşmeler ise 107 kişiden oluşmakta ve hem anne hem babayı yani çifti, karı kocayı aldığımız ise 27 danışanımız var, onlarla beraber de görüşmeler yapıyoruz.

Grup çalışmalarına geldiğimizde aslında merkezimizde olan... Çünkü bireysel görüşmeler bir yerden sonra tıkanıyor psikolog sayısından dolayı. Bizim amacımız aslında grup çalışmaları yaparak kişileri, evet, bu konu üzerinden sen yalnız değilsin, sınav kaygısı yaşayan tek kişi sen değilsin, senin gibi olan aslında 12 diğer arkadaşın daha var demek amacıyla biz grup çalışmaları yapıyoruz ve ilk grubumuz aslında bizim "Çocuk Oyun Grubu" dediğimiz, annelik ve çocuk gelişimi hakkında bilinçlendirdiğimiz ve bilgilendirdiğimiz. Aynı zamanda bir saatliğine çok verimli bir şekilde burada oyun oynayarak çocuklarla geçirdikleri bir oyun saati yapmak ve onun akabinde de sınav kaygısı. Biz buna aslında Sınav Becerisi Kazanma Programı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 6

diyoruz. Terapi olsun, aynı zamanda sınavlarında kaygı yaşayan ve bu kaygıyla baş etmeye çalışan çocuklarımızın beceri kazanması amacıyla aslında başlattığımız bir grup çalışması ve ardından da Ailemi Kazanıyorum grubumuz var. Ailemi Kazanıyorumda Seda Hanım'la beraber aslında başlayan bir grup.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet, Ailemi Kazanıyorum BADEM'in, yine Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezinde, aileyi baz alan ama öncelikle anne baba sağlıklı olmalı ki psikolojik ve fizyolojik olarak çocuklara da sağlıklı geri dönüş verebilsin amacıyla çıktığımız Ailemi Kazanıyorum grup çalışmasıydı. Sümeyra Hanım'ın da dediği gibi aralıktan bu yana çalışıyoruz ama o kadar yoğun bir talep var ki hem Gemlik'te hem İncirli'de, şu an İncirli için mayısa randevu verebiliyoruz. Yani, dolayısıyla insanlara yetişebilmek için... Evet, böyle bir hizmetimiz var ve biz bunu ücretsiz olarak yapıyoruz. O zaman daha fazla insana nasıl ulaşabiliriz? Dedik ki grup çalışmaları ve uzman sohbetleri bizim için çok önemli çünkü bir saatte ben bir kişi görebilecekken, bir saatte 15-20 kişiyle görüşebiliyorum. Onlarla bu durumu konuşabiliyoruz çünkü tek başlık altında toplanıyoruz: "Ailemi Kazanıyorum." Dolayısıyla, Ailemi Kazanıyorumu 4 oturumda düzenledik. 4 oturumun sonunda katılımcı sertifikası verdiğimiz bir eğitim programı. Burada insanlıkla başlayıp çocuk, ergen, yetişkin ve aile kurumu, evlilik kurumu, anne baba tutumları, bu tutumların çocuklar üzerindeki etkisi ve nasıl sağlıklı iletişime geçebiliriz, üslubumuz nasıl olmalı, doğru bildiğimiz yanlışlar var mı bunları konuştuktan sonra 4'üncü oturumda genel bir toparlama yapıp anne ve babalarda neler kaldı, biz istediğimiz hedefe ulaşabildik mi, buna bakıyor olacağız Ailemi Kazanıyorum'da.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ben bir şey sorabilir miyim?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Lütfen.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bu saydığınız tüm konuları 4 seansta yetiştirmeniz mümkün oluyor mu?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Hepsini değil. Bu, benim Ailemi Kazanıyorum, 4 oturum, bir buçuk iki saat oluyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Biliyorum, ben de psikolojik danışmanım.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Çok teşekkür ederim, çok sağ olun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aile danışmanıyım ama o alan çok geniş, saydığınız konular çok geniş.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – 4 oturum için evet.

Şöyle: 4 oturumda tabii ki de genel başlıklar yani bir seans gibi değil grup çalışması hâlinde genel başlıklarla konuşup... Çerçeve olarak şunu da belirtiyoruz: 4 seansın, 4 oturumun sonunda takıldığınız bir nokta varsa bireysel seans alıp gelebilirsiniz, bizimle bireysel seansa devam edebilirsiniz. Burada genel başlıklar hâlinde alıyoruz çünkü diyorum ya, amacımız herkese yetişebilmek, çok yoğun bir tempo. Bunu sağlamak da... Yani onların -nasıl diyeyim- geneline ulaşabilmek.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Psikolojik danışma seansları şeklinde değil sadece bilgilendirme şeklinde kalıyor. O zaman...

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Hap bilgiler şeklinde, insanlara ulaşmak, hani geneli vermek, biz buradayız, sizinleyiz, sizin yanınızdayız, 4 oturumdan sonra takıldığınız özel bir alan varsa sizi bekliyor olacağız.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Yani grup eğitimi niteliğinde.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet, psikoeğitim amacıyla.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 7

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Evet, aslında tamamen psikoeğitim amacıyla, daha kısa süreli, daha fazla kişiye ulaşabilmek için. Ergin kişiler, “Bu benim için yeterli olmadı, ben daha da fazla psikolojik destek sağlamak istiyorum.” dediği anda biz aslında bireysel görüşmeler yapıyoruz ve ikinci aşamada ise, hani saha çalışmalarından bahsetmişim iç grup çalışmalarından ayrı olarak. Biz ilk saha çalışmamızda Gemlik’te okul öncesi dönemde olan çocuklarla yani 0-6 yaş çocuk grubu için aslında gelişim taraması yaptık ve ana okullarına giderek, burada çocukların anneleriyle, babalarıyla görüşmeler yaparak, evet, normal biyolojik yaşımızı biliyoruz, bir de gelişim yaşımızı bilelim ve bunu öğrendikten sonra da aslında anne babaları bilgilendirelim çocukların gelişimleri hakkında ve evde neler yapmaları, nasıl gelişimlerini desteklemeleri konusunda ödevler vermek amaçlı bir saha çalışması yaptık. Bu saha çalışması dışında aslında biz 15 grup, bunlar çoğunluk olarak okullar oluyor ve okullarda da 428 kişiye ulaşarak seminerler verdik ve seminerlerimizden küçük küçük karelerimiz var.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Bireyselliğimiz devam ederken grup çalışmalarımız aynı zamanda sahalarımızda da oldu ve biz çok eğlenerek bunları verdik.

Toplumun buradaki nabzını tutmak bu anlamda bizim için çok önemliydi. İnsanların güler yüzüyle karşılaşmak bizi çok onore etti.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Gelişim taramadan bahsetmiştik. Anne babaları bilgilendirdiğimiz çalışmayla biz tam 112 çocuğa ulaştık ve bu projemiz hâlâ devam etmekte. Amacımız aslında Gemlik’te olan bütün okul öncesi çocuklara ulaşabilmek elimizden geldiği kadarıyla. Ve gelişim tarama sonucunda anne ve çocuklara verdiğimiz bir karnemiz var. Bu en başında tebrikler, evet, gelişimini çok sağlıklı bir şekilde tamamladın diyerek aslında çocuklara karneler veriyoruz ve onun içinde de küçük küçük öneriler var. Ve biz aynı zamanda, ruh sağlığı sadece bireysel görüşmelerle değil, gülmek dâhil kişinin ruh sağlığını geliştirdiğine inandığımız için de çocuklarla burada küçük etkinlikler yapıyoruz.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU ALİ TOPRAK ÖZKAN – Kurumlar arası iş birliği kapsamında biz Gazi Ortaokuluyla beraber Çocuklar Evsiz Kalmasın Projesi’ne iştirak ettik. Bu projede 10-14 yaş arası yaklaşık 180 çocuğumuzla birlikte, boşanma sürecinde olan, boşanmadan sonra destek ihtiyacı olan anne babalar, çocuklar ve özellikle bu süreçte en büyük desteklerden birini sağlayacak olan öğretmenlerle, hocalarımızla birlikte biz bu süreci hani nasıl daha kolay atlatabilirler, başa çıkma mekanizmaları gibi böyle önemli altın anahtarlar, bilgiler verdik, bilgileri, destekleri paylaştık.

Onun yanı sıra, kurumlar arası iş birliği diğer kapsamlı projelerimizden biri. Bu Gemlik İlçe Emniyet Müdürlüğüyle beraber aile içi iletişim konulu bir grup çalışması gerçekleştirdik.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Evet, bireysel grup çalışmalarımız devam ederken grupların da bizden talepleri oldu. Bursa Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezimize “Biz de eğitim istiyoruz, biz de çalışanlarımız için kurumsal destek istiyoruz.” diye geldiklerinde çeşitli kurumlarda belli konularda destekler aldık aile içi şiddete yönelik, yetim aileleri ve aileler içerisindeki çocukların bakımına yönelik. Buna istinaden geçen yıl babalar için anne baba okulu seminerleri talebi. Bunlara bir de gelecek seminerlerimiz eklendi. Evlilik Okulu Projesi bunlardan yine bir tanesiydi. Yeni evlenecek çiftlerimiz için doğru ve sağlıklı adım atmanın temellerini nasıl sağlayabiliriz? Bu uzun vadeli bir çalışma tabii ki de. Önce kişinin yapısını belirleyip onlarla birlikte bir okulu konuşmak, aslında bir kurumu konuşmak baz aldığımız noktalardan bir tanesiydi. Yani sorun elbette her zaman olacak, hayatta yaşadığımız sürece bunu ekarte etmek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 8

mümkün değil. Biz şunu hedefliyoruz: Sorunla nasıl baş edebilirim? Soruna istinaden çözümü nasıl bulabilirim? Önemli noktalardan biri bu ve biz bunu konuşmayı hedefliyoruz.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Ve aynı zamanda tabii ki de hani çok fazla uzman vardır, sizin bilgileriniz, sizin deneyimleriniz ve sizin önerileriniz bizim için çok çok önemli ve burada siz değerli halkın milletvekilleriyle beraberken önerileriniz ve bize aslında bu süreçle ilgili söyleyeceğiniz her şey çok değerli olacaktır.

BAŞKAN – Şeyi merak ediyorum ben... Bu yeni bir başlangıç, öncelikle tebrik ediyorum tüm ekibi. Yeni bir kurum, yeni başlamışsınız. Biraz zaman geçtiğinde belki bu farklı hizmet alanları da eklenecek, o görünüyor. Onun için teşekkür ediyorum size ve ekibinize.

Yalnız şunu tabii merak ediyorum, ilerleyen zamanlarda planlamanız içinde var mı: Biz aileyi bütün olarak ele aldığımızda ailedeki temel sorun -ben bir iletişimciyim, sosyal politika yüksek lisansım benim- iletişim elbette, sorun çözme kapasitesinin düşüklüğü bireylerde ve ailelerde. Ama bunun ötesinde madde bağımlılılarıyla mücadele etme... O evde bir engelli varsa genelde mesela erkekler evi terk ediyorlar sürekli engelli olduğunda, baş edemedikleri için. Kadın engellisiyle baş başa kalıyor. Ya da evde bakıma muhtaç yaşlı varsa o süreci nasıl yönetecekler gibi aslında çok fazla sorun alanımız var. Bunlarla mücadeleyle ilgili ileride planlamalarınız içinde var mı çalışmalarınız?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Şöyle: Aile bizim için gerçekten çok önemli. Zaten çıkış amacımız aileydi ama bireyi de elden bırakmamaktı. Kesinlikle evlilik kurumunda bir taraf sorumluluk alırken bir taraf bir o kadar bu dengeyi bozabiliyor. Önemli olan bu dengeyi tutabilmek. Madde bağımlıları yine Gemlik nüfusuna baktığınızda gerçekten çetin problemlerden bir tanesi. Geleceğe dönük böyle bir problemi ele almak...

BAŞKAN – Madde bağımlısı ebeveyni olmak, biraz da bu.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Kesinlikle. Aileyi bu durum nasıl zorluyor ve bununla nasıl baş edilir, bunu konuşmak. Ve bize gelen kurumsal iş birliklerinde açıkçası bunlar çok ön planda olan konular, sizin değindiğiniz, çok da doğru konular. Dolayısıyla anne babanın tutumu, madde bağımlılığı, evlilikteki sorumluluklar neler, engelli bireyler, özellikle bunlardan çok seminer talebi aldık, ama yoğunluğumuzun içerisinde gelecekteki planımızda var açıkçası.

BAŞKAN – Çiftlerin biri engelli olabiliyor ya da çocukları engelli olabiliyor ya da her ikisi engelli olabiliyor ya da ben mesleğime, engellilerle ilgili alanıma 1989'da başladım, yani daha Türkiye'de engellilik konusu konuşulmazken. Anne baba engelli, işitme engelli mesela, çocuk sağlıklı. Bu aile içinde hem ciddi bir iletişim sıkıntısı ve nasıl hayatlarını devam ettirecekler? Bu ciddi bir sorun. Bunlar zaman içinde muhtemelen önümüze gelecek konular yani kurum yeni olduğu için belki çok sık karşılaşmadınız.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Aslında gelen konular ve hani şu şekilde, bunlar kesinlikle bizim yapmak istediğimiz projenin en başında yer alıyor ama aslında biz burada yaptığımız işlerle bunu bir şekilde destekliyoruz. Çünkü bir çocuk neden madde kullanmaya aslında yönelir? Anne babanın ihmalkâr olmasından kaynaklı olabiliyor, çocuğunun kendi benliğini güçlendirememesinden ve benliğini güçlendirmek için maddeye ihtiyaç duymasından da kaynaklı olabiliyor. Aslında biz burada çocuklarla yaptığımız grup çalışmaları ve bireysel görüşmelerle çocuğu tamamlıyoruz benlik gelişimi konusunda ve anne babayı bu konuda bilgilendiriyoruz. Ve o esnada aslında anne babalar bilinçleniyor ve çocukları farklı yönlere yönlendirmeye başlıyorlar ve çocuk aslında madde kullanmaya hiç ihtiyaç duymuyor. Yani biz aslında dolaylı bir şekilde ve bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 9

konuya destek veriyoruz ama bu sadece dolaylı yoldan olacak bir konu değil, üzerine... Sadece madde kullanan çocuklarda değil, madde kullanmadan önce de aslında çocuklara bir şekilde destek sağlanırsa zaten çocuk hiç ihtiyaç duymayacak.

BAŞKAN – Koruyucu, önleyici...

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Evet, koruyucu, önleyici.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Bir izniniz var mı?

Ben Sosyal İşler Şube Müdürüyüm. Bizim Sosyal Hizmetlerde sadece bu bölüm yok. Başkanımız şöyle bir talimat verdi, buranın açılışında şöyle bir şey gündeme geldi: Buradaki muhtarımız bir bayan arkadaşımız ve “Aileyle alakalı ciddi problemler var, böyle bir bölümü açar mısınız?” diye bir talepte bulundu. Biz de dolayısıyla burada açtık, İncirli’de...

BAŞKAN – Çok güzel.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Bizim Engelliler Masamız ayrıca var. Engelliler için çok ciddi bir şekilde bir çalışmamız var, Engelliler Masası. Sonra, madde bağımlılığı için ayrı bir birimimiz var ayrıca, bu da merkezde. Merkezde çok bölümümüz var ancak biz bugün sadece BADEM...

BAŞKAN – Ben başka bir şey söylüyorum, belediyelerimiz çok güzel hizmetler yapıyor engellilerle ilgili ve madde bağımlılığı konusunda. Ama yine de göz ardı edilmesi aile bütünlüğü içindeki konularda...

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Doğru.

BAŞKAN – Aile bütünlüğünü direkt etkileyen konu. Evde bir engelli birey varsa ve erkek, baba o evi terk etmişse anne engellisiyle baş başa kalıyor ve nasıl baş edeceğini bilemiyor. Hani engelli hizmeti alır sizden, aracını alır, eğitimini alır gider de anne onunla nasıl baş edecek?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Bir de burada –çok özür dilerim Şahin Bey- çok önemli bir kelime aslında, bizim de baştan beri söylememiz gereken, koruyucu, önleyici çalışmalar. O dört oturumda da kastettiğimiz buydu aslında. Yani grup terapisi gibi değil, psikoeğitim gibi. Genel başlıklarıyla insanları koruyucu, önleyici yaklaşımları sunmak, eğer akabinde gerçekten ciddi ihtiyaç varsa bireysel seanslarımıza davet ediyor olmak. Yani aslında çıkış amacımız bizim insan ama insan içinde –hayat, zorlu şartlar, hepimiz için bu geçerli- bunun karşısında olabildiğince sağlam nasıl durabilir, biz bunun için ne yapabiliriz? Bireyselde kalmayıp grup çalışmaları, daha çok insana nasıl ulaşabiliriz?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Şimdi, evlilik, aile sorunlarıyla ilgili size çiftler geliyordur, başvuruyordur. Daha çok kadınlar mı geliyor, gelen erkek danışanlarınız da var mı?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Kadınlar geliyor ama biz babaları mutlaka buraya çekiyoruz çünkü aile sadece anneden ve kadından oluşmuyor.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Yani erkekler ilgi gösteriyorlar mı, geliyorlar mı?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Kadınlara kıyasla daha az ama biz geldiğine açıkçası çok seviniyoruz, hani seminerlerimize erkek katılımcı görmek bizim için muhteşem, baba görmek muhteşem ama SümeYra Hanım’ın dediği gibi eğer bir aile çalışmasıysa, çocuk baz alınıyorsa anne sadece yeterli değil, babanın da gelmesi lazım deyip babayı da sürecin içine çekmiş oluyoruz. Onun çalışma saatlerine uygun bir zamanda.

BAŞKAN – Evliliğe hazırlanan çiftlerle ilgili bir çalışmanız var mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 10

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Evlilik Okulu Projemiz o amaçla aslında başlayacak olan bir proje ve evlenmeden önce aslında çiftleri buraya alarak nelerle karşılaşacaksınız... Çünkü evlilik aslında bir kurum ve siz bu kuruma neler eklemeniz gerekiyor? Sadece bir yönden değil, diğer taraftan da eş zamanlı bir şeyler eklenmeli gibi, bunu amaçladığımız bir proje. Ama iş birliği olacak. İlçe Emniyet Müdürlüğüyle beraber sürececek bir proje olacak. Onun için de aslında başvurumuzu aldık ve bizden gelen talepler doğrultusunda biz de gerekli seminerleri ve çalışmalarını yapıyor olacağız.

BAŞKAN – Aslında evlilik öncesinde haklar ve görevler dengesini doğru anlatabilsek çiftlere, iyi olur.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Bizim de amacımız aslında orada hem hukuksal çerçeveyi vermek hem evliliğin baz alınan temel ihtiyaçları; duygusal, biyolojik, fizyolojik, onları belirtmek. Çünkü, ne dedik? Boşanmanın sebeplerinde ekonomik faktör çok önemli, kültürel faktör çok önemli. Kişilerin bunlardaki farkındalığını artırıp ileride bir çatışma yaşadığında bu farklılıkların farkında olarak çatışmayla nasıl baş edebilir, bunları anlatabilmek.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ben de bir iki soru sormak istiyorum.

Ben her şeyden önce tebrik ediyorum, çok güzel çalışmalar gerçekten. Yeni başlamış olmanıza rağmen bayağı yol katetmişsiniz. Tabii, eksikler zamanla bir şekilde daha çok dikkatinizi çekecektir, onlara da yöneleceksinizdir.

Sormak istediğim: Çift terapilerinde ve bireysel terapilerde ortalama kaç seans alınıyor veya kaç seans takip ediyor kendi görüşmelerini?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Şu şekilde aslında: Biz terapi sınırlandırması yapmıyoruz çünkü hani her sorun, her kişi çok özel.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ortalamayı sordum.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Açıkçası hani o kişi bundan yeterli bir şekilde fayda sağlıyorsa ve işlevsellik kazandıysa terapi bitiyor, görüşmeler bitiyor. Aslında biz çok da fazla terapi kelimesini kullanmak istemiyoruz çünkü burası bir danışmanlık merkezi ve biz danışmanlık hizmeti sunuyoruz ve bu yüzden herhangi bir sınırlandırma olmuyor ama genelde anne baba tutumlarını ele aldığımız görüşmelerde, evet, bunlar belki 5 ya da 6 görüşmede bitiyor iken çocukların kişisel sorunlarında bu görüşme hâlâ devam ediyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Çiftlere verdiğiniz evlilik danışmanlıklarında ortalama ne kadar gelebiliyorlar?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Onların takip ettiğini soruyorsunuz değil mi?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Onların takip ettiğini soruyorum ben. Sizin verdiğiniz, tabii ki sizinki normalde de onlara uygun olacaktır ama biliyorsunuz, bizim toplumumuzda da belli bir seviyeye geldikten sonra "Tamam, biz bitirdik." deyip bırakıp gidebiliyorlar. Ben ortalama ne kadar yararlanabiliyorlar, onu merak ediyorum.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Ortalama benim için, bana gelen çiftlerde düzenli takip çok, Gemlik'te gördüğüm, gerçekten düzenli bir takip var, gününü saatini hiç sektirmeden çift olarak birlikte geliyorlar. İncirli'de iki danışanım sadece, iki çiftim bıraktı bu sayı içerisinde. Onlar nedensiz bıraktılar. Eşine uymadığını söyledi biz sorduğumuzda gelememe nedeniniz, sebebiniz nedir diye. Böyle bir dönüş yaptılar bize: "Eşimin saatine uymuyor." Muhtemelen bir direnç vardır sizin bildiğiniz gibi ama SümeYra Hanım'ın dediği gibi, terapiden daha çok bizim için önemli olan koruyucu, önleyici çalışmalar. Yani terapi sayısından daha çok gerçekten onlara işlevsellik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 11

kazandırabiliyor muyuz o önemli. Ama tekrar ediyorum, onların gelişi anlamında Gemlik bölgesinde ciddi bir takip var, hani hiç sekme olmadan devam eden bir düzen var.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aile mahkemesiyle iş birliği yapma şansınız var mıdır, yani oradan gönderiliyor mu size boşanmak isteyen çiftler?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Şu şekilde: Ben Türk Psikologlar Derneğinin Bursa Şubesinde Yönetim Kurulu üyesi olduğum için, evet, orada benimle irtibata geçtiler ve biz BADEM'i tanıtan genel bir dosya gönderdik. Ve bu konuda aslında bu projeyi çok sevdiklerini ve BADEM'in aslında çok fayda sağlayacağını zaten kendileri iletti ve özellikle de adresi açık bir şekilde verilince buraya yönlendirmeler olacağını söylendi. Ama benim henüz şu an danışanlarımdan, oradan gelen bir danışanım yok, çocuk danışanım yok ama mutlaka gelecektir çünkü aslında bu irtibat iki üç hafta öncesinde olduğu için yavaş yavaş olacaktır çünkü orada kurumlara da tanıtıldı BADEM, yavaş yavaş oradan da mutlaka aslında çocuklar ve anne babalar buraya gelecektir.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – “Çocuk yok.” dediniz, siz daha çok çocuklarla mı ilgileniyorsunuz?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Peki, boşanma sırasında çiftleri yönlendirme anladığım kadarıyla çok gelmedi bugüne kadar.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Çocuklu boşanma süreci geliyor aslında ama çok değil, bu sayının geneline bakacak olduğunuzda sayımız, boşanmış çift çocuklarına istinaden boşanmış ailemiz 22 kişiydi totalde, aralıktan bu yana. Dolayısıyla çok geniş bir çerçevede değil. Ama böyle bir çalışma bizim de çok isteyeceğimiz bir çalışma olur gerçekten, onlara faydalı olmak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ben de öncelikle tebrik ediyorum Sayın Başkanımızı ve ekibini böyle bir çalışmayı Gemlik'e kazandırdıkları için.

Şöyle olacak sorum: Size başvuran çiftlerde özellikle evlilik yıllarını düşündüğümüz zaman onları nasıl şey yapabiliriz yüzde olarak, daha çok ilk yıllardaki evliliklerde mi problemi olanlar size müracaat ediyor ya da daha geç olan, evlilik yılları geçmiş olanlar mı? Böyle bir şey söyleyebilir miyiz?

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SÜMEYRA ALTAN – Genel istatistiki bilgi.

Bana gelen anne babalar da genelde çok yeni, genç anne babalar oluyor ve hani sanırım henüz daha bir şeyler oturmadığı için hep nasıl bununla mücadele edebiliriz, nasıl baş edebiliriz diye aslında gelen anne babalarım var ama.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Anne babalar kesinlikle genç anne babalar ama çiftlere baktığınız zaman beş yıl ve üstü, yine benim gördüğüm görüşmelerde ciddi anlamda iletişim kopukluğu ve hayatın yorgunluğunun verdiği bir keşmekeşlik içerisinde, yıpranmışlık içerisinde gelen çiftler var. Dolayısıyla yeni çiftler uyum yani o 0-3 yaş arası temel güvene karşı güvensizlik aşamasında daha birbirlerini tanımaya çalıştıkları için çok bir sorunla karşılaşmıyorlar ama beş yıl ve üzeri devrildiği zaman ciddi anlamda uyum sıkıntılarını yaşayabiliyorlar ya da iletişimsizlik bu anlamda konu olabiliyor probleme istinaden.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aslında bizim şu ana kadar edindiğimiz şey, dinlediğimiz seminerler, aldığımız bilgiler, brifingler, sorunların daha çok ilk beş yılda olduğu gibiydi ama sizin burada söylediğiniz daha şey.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Bizim üç aylık çalışmada hani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 12

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yani üç aylık ama şöyle bir öngörü olarak da bunu söyleyebiliyorsunuz. Beş yıldan sonraki evliliklerde daha çok geliyor, ilk beş yıldakiler daha az geliyor. O da ilginç burası için.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Gemlik bölgesi için gerçekten bizim de çok şaşırdığımız durumlar olabiliyor. Benim aldığım çiftlerde on yıllık, on beş yıllık çiftlerim var mesela. Dediğim gibi, 25 sayı için düşünmek lazım. Aralıktan bu yana -buradaki öngörümüzü paylaşıyorum sizinle- Sümeyra Hanım'ın dediği gibi, anne babalık mevzubahis olduğunda yeni evli çiftlerde danışmanlık daha fazla olabiliyor. Bu anlamda böyle bir öngörümüz var bizim de.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Gemlik'te sosyal yapıdan kaynaklanıyor olabilir. Mesela bazı bölgelerde genç sayısı daha az ya da evli çift, evli olanlar. Gemlik daha çok emekli bölgesidir veya belli bir dönemden sonra yerleşilmiştir.

GEMLİK BELEDİYE BAŞKANI REFİK YILMAZ – Kısa sürede çok fazla doğru bir kanaat edinemeyebiliriz.

BAŞKAN – Tabii tabii, yeni ama çok heyecanlı arkadaşlar, çok güzel bir çalışma başlamış.

GEMLİK BELEDİYE BAŞKANI REFİK YILMAZ – En az bir yıllık çalışma olursa daha iyi olur.

BAŞKAN – Tabii, bir yılın sonunda daha güzel veriler elde edeceğinize inanıyorum.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – İnşallah. Tabii, çok memnunuz sizin karşınızda böyle ilk olacak.

BAŞKAN – Çiftlerle görüşmelerinizde de yansıyor heyecanınız.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SOSYAL İŞLER ŞUBE MÜDÜRÜ ŞAHİN ARAT – Bunu bütüreceğiz inşallah. Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak, sadece burada değil, yeni çalışmalarımız olacak, sadece birkaç psikologla değil, burada gördüğünüz eksikliği de yine dosyaya koyarak inşallah daha güzel hizmetler sunmaya çalışacağız. Sizin önerileriniz ya da yazılı olarak bildireceğiniz bir şey varsa onun da biz gereğini yapacağız.

BAŞKAN – Tabii, şu da olabilir: Burada bize anlattıklarının dışında şunu unuttuk derlerse Komisyonumuza yazılı olarak bildirebilirler arkadaşlar.

ERGÜN TAŞCI (Ordu) – Yaşadığınız şehir sanayi ağırlıklı bir şehir, bölge. Dolayısıyla Türkiye'nin, tabii biz milletvekili olduktan sonra aslında toplumun kılcal damarlarına kadar inme zorunluluğumuz ve yükümlülüğümüz var. Dolayısıyla köy ağırlıklı nüfusun yaşadığı bölgelerde bile aile kurumumuz yani gelinen trend aleyhinde işlemiştir. Dolayısıyla yani bu bölgede, aslında büyük bir şehir olmasına rağmen yalnız insanların çok fazla olduğu... Ve dolayısıyla büyükşehir böyle bir hizmete öncülük etmiş. Bir de toplumun esas bu ve benzeri sorunlarımızı önleyici yolları, engelleyici yolları, çözümü üretmediğimiz takdirde diğer bütün çabalarımızın da aslında boşa gittiği bir süreci yaşıyoruz. Yani toplumun diğer sorunlarını çözmede de zorlanıyoruz. Dolayısıyla öncelikli olarak aile merkezli... Buradaki çalışmada ben şunu öneriyorum: Burada bir talep üzerine çalışma değil de siz talebi yaratan pozisyonda olursanız yani bunu yerel yönetimler olarak, sivil toplum örgütleriyle, mahalle muhtarlarıyla ve toplumun değişik alanlarında kanaat önderleri olabilir vesaire gibi, bu bağlamda daha proaktif bir şekilde sahada olur ise daha hızlı netice alınabilir diye düşünüyorum. Yani bu bağlamda da talep edenin siz olmanız gerektiği... Kurumsal anlamda bu konuda zaten Büyükşehirin desteği ortada. İnşallah çok hızlı bir şekilde toplumun tekrardan o eski, güçlü, dinamik yapısının oluşmasına katkı sağlar diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BURSA AİLE DANIŞMANLIK VE EĞİTİM MERKEZİ PSİKOLOĞU SEDA KARTALTEPE – Rica ederim. Çok doğru bir nokta ama sanırım saha çalışmalarında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 13

anlatırken vurgulamayı unuttuk biz onu. Biz her yaşa mesela, şu an 0-6 yaş arası AGTE denen Ankara Gelişim Envanter Testi uyguluyoruz okullarımıza giderek. Dolayısıyla oradaki amacımız aslında sadece Gelişim Tarama Envanteri yapıp velilere geri dönüş yapmak değil, Gemlik bölgesinde bu yaş aralığında bu verileri aldıktan sonra ne gibi sıkıntı... Yani çocuğun 4 tane sorumluluğu var; ince motor, kaba motor, sosyal gelişim, öz bakım gibi. Bunlarda Gemlik bölgesinde, misal öz bakımda mı sıkıntı var datalarda, buna istinaden sıkıntı ne acaba deyip tam da sizin dediğiniz gibi sıkıntıyı, hani talep edenden ziyade ortaya sıkıntıyı koyup buna çözüm üreten olmak amacındayız. Her yaş kesimi için de bu çalışmalarımız devam ediyor olacak.

BAŞKAN – Biz o zaman bir gezelim kurumu.
Teşekkür ederiz.

Kapanma Saati: 10.41

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016

Saat : 10.00

Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 14

(Muradiye Hamamı ADEM Eğitim Merkezi)

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.00

BAŞKAN: Ayşe KEŞİR (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

SÖZCÜ: Ali ÖZKAYA (Afyonkarahisar)

KÂTİP: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

-----0-----

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK - Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun sayın üyeleri, Başkanım, kıymetli vekillerim, çok değerli Hanımefendi ve değerli hazırun; öncelikle hepiniz hoş geldiniz, safalar getirdiniz.

Toplumun temeli ve en kıymetli yapı taşı aile. Güçlü Türkiye hedefine ulaşılmasında güçlü ailelerin önemi yadsınamaz. Bu bağlamda ilimiz Bursa aile odaklı sorunların farkında olmakla birlikte çözüm yolları konusunda da etkin çalışmalara ve toplumsal farkındalığı şekillendirecek önemli çalışmalara imza atmıştır. İçinde bulunduğumuz ADEM yani Aile ve Dostluk ve Eğitim Merkezi bu yolda Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğümüzün atmış olduğu en net adım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tarihî mekân aynı zamanda Gönül Elçileri Projesi'nin koordinasyon merkezi olarak da faaliyet göstermektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin kıymetli Komisyon üyeleri ve siz değerli misafirlerimize konuşmalarını yapmak üzere Gönül Elçileri Proje Koordinatörümüz ve Bursa Valimiz Sayın Münir Karaloğlu'nun kıymetli eşi Sayın Sevim Karaloğlu Hanımefendi'yi kürsüye arz ediyorum.

Buyurun. (Alkışlar)

BURSA GÖNÜL ELÇİLERİ İL KOORDİNATÖRÜ SEVİM KARALOĞLU – Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli basın mensupları, hanımefendiler, beyefendiler; Osmanlının dibacesi Bursa'ya asırlarca eğitim ve şifa merkezi olarak hizmet veren Muradiye Külliyesi'nin önemli bir parçası olan bu tarihî mekânda siz saygıdeğer konuklarımızı ağırlamaktan duyduğum memnuniyetle hepinize hoş geldiniz demek istiyorum.

Değerli konuklar, ulu şehir Bursa'mız, merkezî konumu, gelişmiş sanayisi, turizmi, eğitim ve iş imkânlarıyla ülkemizin en çok göç alan illerinin başında gelmektedir. Yoksulluk, terör, işsizlik gibi birçok nedenle Anadolu'nun hemen her köşesinden Bursa'ya göç ederek bir kültür ve kardeşlik mozaiği oluşturan insanımıza büyük şehir kültürünü doğru olarak verebilmek, daha müreffeh bir hayat ve umut dolu bir gelecek inşa edebilmek için aile kurumunun korunması ve desteklenmesi ailelerimizi kaybetmeme adına ciddi önem arz etmektedir.

Gönül Elçileri Projesi kapsamında yaptığımız saha çalışmalarında en çok desteğe ihtiyacı olan ve en yüksek risk grubundan yer alan kesimin yetim ailelerimiz olduğunu tespit ettik. İçinde buldukları maddi ve manevi unsurlar ile eğitim alanındaki yoksunluklarından ötürü neredeyse parçalanmanın eşiğine gelen yetim ailelerimize destek olmak için başta gönül elçilerimiz olmak üzere kamu kuruluşları, yerel yönetimlerimiz, basınımız ve STK'larımızla el ele vererek Ulu Şehir Yetimlerine Sahip Çıkıyor Projesi'ni hayata geçirdik. Bu kapsamda bizzat şahsımın da katılımıyla gerçekleştirdiğimiz ev ziyaretleriyle durumlarını yerinde tespit ettiğimiz ailelerimize düzenli olarak gıda, giyim, yakacak desteği verilmekte, Aile Dostu Eğitim Merkezi (ADEM) bünyesindeki seminerlerle annelerimize eğitim verilmekte, öğretmen ve psikolojik danışmanlardan oluşan eğitim ekibimizle de eğitim çağındaki aile bireylerimiz okullarında ziyaret edilerek psikolojik, sosyal ve akademik olarak desteklenmektedirler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 15

Söz konusu gençlerimizin okul dışındaki zamanlarını daha verimli bir şekilde değerlendirebilmeleri ve böylelikle geleceği emanet edebileceğimiz sağlam nesiller yetiştirebilmek için sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle gençlerimize ufuk katmaktayız.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlarımızda özellikle son yıllarda yapılan ciddi iyileştirmelerle sevgievleri, çocukevleri modeline geçilmiş olmasına rağmen çocuklarımızı maalesef tam olarak mutlu edemiyor, onlara tam bir aile sıcaklığı veremiyoruz. İşte, bizim hedefimiz, kurum bakım kararı alınmadan risk altındaki yetim ailelerimize sosyal destek sağlayarak eğitimleriyle ilgilenmek, sağlık sorunları ve bilimum ihtiyaçlarını karşılamak ve özellikle aile ortamında annelerinin yanında yaşamalarını sağlamaktır. Herhangi bir şehirde ya da herhangi bir beldede yetimlerle ilgilenildiğinde, onların kalplerine dokunulduğunda o şehrin her türlü güzel işlerinin bereketleneceğine yürekten inanıyoruz.

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturuyla çıktığımız bu yolda bizlere desteklerini esirgemeyen tüm gönül elçilerimize, yolumuzdaki engelleri kaldıran tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyor, Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar ile Boşanma Olayların Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun siz saygıdeğer üyelerini tekrar Bursa’da ağırlamaktan dolayı onur duyduğumu belirtiyor, hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Biz de kıymetli hanımefendiye bu güzel konuşmalarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sunumlara müsaadenizle geçmek istiyoruz Sayın Başkanım.

Bursa Valiliği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Aile Dostu Eğitim Merkezi Projemizle birlikte hayata geçirdiğimiz aile eğitimleri hakkında sizlere bilgiler vereceğim.

AEP (Aile Eğitim Programı), aileyi oluşturan bireylerin aile yaşamının olumlu işlemlerini sağlayacak bilgi, beceri, tutum ve davranışlar kazanmalarını hedefleyen ve özellikle aile konusunda önleyici, eğitici ve geliştirici tedbirler alan bir aile yaşamı eğitimidir.

Aile Eğitim Programı, ailelerin temel ihtiyaçları; eğitim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık branşları dikkate alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca geliştirilmiş, 5 alanda toplam 23 alt başlıktan oluşan bir programdır.

Aile eğitimi ve iletişim alanında, özellikle hayatın ilk çeyreği (0-18 yaş gelişimi), aile ve evlilik hayatı, aile yaşam becerileri, okul ve aile, üstün yetenekli çocuklar ve aileleri branşlarında, konularında toplumumuza hizmet vermeye çalışılmaktadır.

İkinci modülümüz hukuk alanı; hukuk okuryazarlığı, kişi hakları, aile hukuku, iş hayatı ve hukuk, özel gereksinim grupları. Bu konularda da Bursa ilinde aile eğitimleri düzenlenmekte ve halkımıza ulaşmaktayız.

Üçüncü modülümüz iktisat alanı; aile bütçesi ve kaynak yönetimi, finansal okuryazarlık, enerji tasarrufu, küçük (mikro ölçekli) işletme girişimciliği, aile ve alışveriş konularında toplumumuzda eğitim çalışmalarımız devam etmekte.

Medya alanında; medyayı tanımak, medyayı kavramak, bilinçli medya kullanımı. Özellikle genç çocuklarımıza okullarda bu eğitimi çok fazla uyguladık. Aile ve İnternet kullanımı da gene çok fazla uyguladığımız eğitim branşlarından biridir.

Sağlık modülünde ise; sağlık okuryazarlığı, sağlıklı yaşama ve hastalıklardan korunma, çocuk ve ergen sağlığı, üreme sağlığı ve sağlıklı annelik, yaşlı sağlığı, ilk yardım. Hemen yanda resimde de gördüğünüz gibi alzheimer konulu bir eğitimimizi gene içinde bulunduğumuz bu tarihî mekânda Kıbrıs gazilerimizle birlikte değerlendirdik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 16

Aile Eğitim Programı'nı, ilimizde uygulandığı ve iş birliği içinde çalıştığımız platformları ekranda görmektesiniz. Tüm bu paydaşlarımızla aile eğitimlerimizi koordineli bir şekilde yürütmekte ve Bursa'da her yere ulaşmaya çalışmaktayız.

Bursa ili 2013 ve 2014 yılı Aile Eğitim Programı faaliyetleri: 2013 yılında 39 kişiye eğitici eğitimi verildi. 250 kişiye aile içi iletişim eğitimi verilerek kendilerine AEP hizmeti sunuldu. 2014 yılında 26 kişiye eğitici eğitimi verildi ve 700 kişiye, Bursa İl Emniyet Müdürlüğü, Osmangazi Gençlik Merkezi, denetimli serbestlik kurumları dâhil olmak üzere 700 kişiye 2014 yılında ulaştık.

2015 yılı planlamasını yaparken ekranda görmüş olduğunuz bu plan doğrultusunda yola çıkmayı hedefledik ve ciddi bir sayıya ulaşmak istedik. Ekranda görmüş olduğunuz konularda eğitim planlarımızı belirledikten sonra 2015 yılında toplam 6.747 kişiye aile eğitimi kapsamında ulaştık, 538 kişiye ise katılım belgesi düzenlendi. 2015 yılında Aile Dostu Eğitim Merkeziyle birlikte sayımızı 700'den 6.747'e çıkardık.

Aile Dostu Eğitim Merkezi ekranda görmüş olduğunuz konu başlıkları ve duyurularıyla birlikte halkımıza veya çeşitli grupların talepleri doğrultusunda eğitimlerine 2015 yılında devam etmiş ve 2016'da da devam edecektir.

Aile Dostu Eğitim Merkezinde Ocak 2015'ten Aralık 2015'e kadar, içinde bulunduğumuz mekânda 350 kişiye, altta gördüğünüz konular dâhilinde eğitimler gerçekleştirdik.

Evet, ekranda görmüş olduğunuz içinde bulunduğumuz tarihî mekândaki aile eğitimlerimiz ve katılımcılarımıza sertifika verdiğimiz anlar. Altta gördüğünüz Kıbrıs gazileriyle gerçekleştirdiğimiz programlar.

Denetimli serbestlik hükümlülerine yönelik Bursa'da 12 eğitim düzenledik ve 600 denetimli serbestlik hükümlüsüne aile eğitimi gerçekleştirdik.

Koruma ve bakım altındaki çocuklara yönelik eğitimler gerçekleştirdik. Toplam 4 eğitimde 86 koruma ve bakım kararı alınmış çocuklarımıza, aile ve yaşam becerileri, iletişim becerileri, bütçe hazırlama ve kaynak yönetimi, aile hukuku, bilinçli medya kullanımı alanlarında eğitimler verdik. Bu eğitimlerimizi alanlarındaki uzman, pedagog, psikolog ve sosyologlarımızla birlikte gerçekleştirmiş olduk.

Bizim kuruluşlarımızın can damarı olan bakım elemanlarımıza 4 eğitimle, 170 kişiye eğitim verilmiş oldu 2015 yılında. Tüm bu eğitimlerimiz bakım elemanlarının çocuklarla olan iletişiminin güçlendirilmesi, eğitimin hizmet kalitesinin artırılması yönünde olmuştur.

Eğitim kurumlarında düzenlenen eğitimlerimiz toplamda 1.144; eğitim kurumu, veli, öğrenci -ki bunlar üniversite, lise, ortaokul- ve öğretmenlerimiz de dâhil olmak üzere Bursa'da 1.144 velimize, öğrencimize ulaşıldı.

Eğitimlerimiz özellikle okulların bizden talep ettiği alanlarda bazı okullarda manevi değerler, bazı okullarda finansal okuryazarlık, bazılarında medya okuryazarlığı şeklinde gelişmiş ve biz bu eğitimi sadece Bursa merkezli değil ilçelerde de gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Gemlik köy ve ilçe eğitimleri. 3 eğitim Gemlik Katırlı köyünde düzenlendi, Paşa Konağı'nda -sabah uğramış olduğunuz- ve Mehmet Akif Ersoy Kültür Evi'nde; aile yaşam becerileri, aile ve değerler, aile hukuku, boşanma süreci desteği eğitimi gerçekleştirdik. Özellikle köyde kadınlarımıza aile evinde, erkeklerimize ise köy kahvesinde gerçekleştirilen bu eğitimler, çok ama çok yararlı olduğunu düşündüğümüz için ilçe müftülükleriyle yürütülen Kur'an kursu eğitimleri, "her ay bir konu, bir konuk" başlığı altında 12 eğitim gerçekleştirildi, 592 kişiye bu eğitim ulaştı.

Uyuşturucuyla mücadele, bağımlılık eğitimleri: 2015 yılında 5 eğitim, 74 kişiye bu anlamda, bağımlılık ve temel kavramlar, uyuşturucuyla mücadele ve aksiyon planı kapsamında eğitimler gerçekleştirildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 17

İstihdam İçin Koordinasyon ve Eğitim Projesi (İSKEP) eğitimleri: 8 eğitimde 200 kişiye bu anlamda, özel ve resmî kurumlara sosyal haklar konusunda eğitimler gerçekleştirildi.

Engelli bakım ücreti alan engelli yakınına yönelik ve aynı zamanda bir BEBKA projesi olan Dostluk Kapısı Projesi'yle birlikte 3.276 kişiye; evde bakım ücreti alan, engellisine bakan, 55 eğitimle, 3.276 engelli yakınına ulaşıldı. İnegöl, Gemlik, Mustafakemalpaşa, Keles, Orhangazi ve Gürsu'da bu eğitimler gerçekleştirildi.

2016 yılında ADEM'de 2, çeşitli eğitim kurumlarında 9, denetimli serbestlikte 3, Kur'an kurslarımızda 3 olmak üzere şu an, mart ayına kadar düzenlemiş olduğumuz eğitimlerle birlikte 923 kişiye ulaşıldı, 22 kişiye katılım belgesi Bakanlığımızca düzenlendi.

2016 yılı planımızı bu şekilde biz yıllık olarak planladık. Gene ADEM'de, okullarımızda, çeşitli kurum ve kuruluşların desteğiyle gerçekleştireceğimiz eğitimler görülmekte.

Aile Dostu Eğitim Merkezinde Şubat 2016'da gerçekleştirdiğimiz eğitimler: Sınav kaygısıyla baş etme, sağlık okuryazarlığı, aile içi iletişim ve çatışma çözme becerileri, çocuk ve medya, çocuk yetiştirmede anne babanın önemi, sağlıklı yaşlanma, ergenlik döneminin özellikleri ve olası riskli davranışlar, çocuklarda hiperaktivite ve dikkat eksikliği, Bursa'da çocuk olmak, çocuk oyunları, masallar ve çocuk sokak oyunları kültürü, çocuk haklarının korunması, çocukları anlamak konularında 2016 yılını ekranda gördüğünüz gibi planladık.

2016 afişimiz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Sunumlarını yapması için Osmangazi Sosyal Hizmet Merkezi adına Yeliz Kutlu Hanımefendi'yi kürsüye arz ediyorum.

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Öncelikle herkese hoş geldiniz diyorum.

Eğitim ve Danışmanlık Birimi adına aile danışma bilgilerini vereceğim size. Burası Sosyal Hizmet Merkezimiz. Sosyal Hizmet Merkezinde müdürlüğümüz bünyesinde; Başvuru, Tespit ve İzleme Birimi, Uygulama Birimi, Evde Bakım Birimi, Doğum Yardımı Birimi, Engeli Kimlik Kartı Birimi, Uygulama Birimi, Eğitim ve Danışmanlık birimleri yer almaktadır. Genel olarak müdürlüğümüz, korunmaya muhtaç çocuklar, engelliler, huzurevi işlemleri, engelli evde bakım hizmetleri, engelli kimlik kartı hizmetleri ve en sonunda Eğitim ve Danışmanlık Birimi olarak hizmet vermekteyiz. İlimizde daha önce aile danışma hizmetini Aile Danışma Müdürlüğü gerçekleştiriyordu. 2013 yılında Aile Danışma Müdürlüğü Aile Danışma Hizmetini, Sosyal Hizmet Merkezine devretmiştir. Aralık 2013 itibarıyla da Sosyal Hizmet Merkezinin bir birimi olan Eğitim ve Danışmanlık Birimi tarafından yürütülmektedir aile ve boşanma süreçleri. İki tane meslek elemanımız vardır; bir psikolog arkadaşımız, bir de psikolojik danışman vardır, öğretmen arkadaşımız tarafından hizmetlerimiz sürdürülmektedir.

Eğitim ve Danışmanlık Biriminde en önemli olarak eğitim ve boşanma süreçleri hizmeti verilmektedir, çok az bir kısımda da aile danışma hizmeti verilmektedir. Kurumumuza bireysel başvuruyla kişiler başvurabiliyorlar. Kurumumuza geliyorlar, dilekçe yazıyorlar, dilekçelerinde problemlerinden bahsedip danışmanlık hizmeti almak istiyoruz, diyorlar ya da basın haberlerini, basından çıkan haberleri kendimize ihbar olarak kabul ediyoruz ya da kişiler bize çeşitli ihbar hatlarından başvuruda bulunabiliyorlar; 183, CİMER ve BİMER gibi. Ayrıca, kurumlar arası yönlendirmelerden de kişileri kabul edebiliyoruz, özellikle sağlık kuruluşlarından, Millî Eğitim Bakanlığımızdan ya da Bakanlığımızın içindeki yönlendirmeleri de kabul ediyoruz biz. Örneğin korunmaya muhtaç bir aile tespit ettik, oraya gittik; orada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 18

çocuğun korunmaya muhtaç durumda olmadığını ama aile içinde çeşitli problemler olduğunu gözlemliyorsak bu kişiyi kurumumuza davet ediyoruz ve burada kişiyle danışmanlık hizmetini yürütüyoruz. Kişiler başvurduktan sonra kurumumuza, kendileriyle bir ön görüşme gerçekleştiriliyor, daha sonra yapılandırılmış görüşmelere geçiliyor. Yapılandırılmış görüşmeler de 6 ila 12 görüşme arasında oluyor. Bunlar ihtiyaçlara göre çeşitlenebiliyor.

Eğitim ve Danışmanlık Birimi olarak -istatistiksel verilere geçiyorum izninizle, eğer bir sorunuz yoksa- 2013 yılının Aralık ayında hizmet vermeye başladığımızı söylemiştik. Burada ilk senemizde 49 çiftimiz başvurdu. Bu 49 çiftten evliliklerine devam etme kararıyla 20 çiftimiz danışma sürecini sonlandırdı, 8 çift de gördüğünüz çeşitli nedenlerden dolayı kendi istekleriyle görüşmeleri sonlandırdı, 1 çift de boşanma kararıyla görüşmeleri sonlandırmıştır. 2014 yılında toplam 176 çiftimiz başvurmuş, evlilik öncesi de 1 nişanlı çiftimiz başvurmuştur. Bunlardan 100 tanesi evliliklerine devam etme kararıyla görüşmeleri sonlandırmış, 76 çift de gördüğünüz nedenlerden dolayı süreçleri tamamlamış ya da sonlandırmışlardır. 2015 yılında 185 çiftimiz başvurmuş, yine evlilik öncesi 1 nişanlı çifte hizmet verilmiş, 113 çiftimiz evliliklerine devam etme kararıyla ayrılmış, 24 çiftimiz çeşitli nedenlerden dolayı görüşmeleri sonlandırmış, ayrıca 24 çiftimiz de eşlerden birinin gelmek istememesi nedeniyle tek başına hizmet almaya devam etmiştir. Boşanma sonrasında yeniden hayata hazırlanmak ve çocuklarıyla ilgili olarak da 4 çiftimiz hizmet almıştır. 2016 yılında, ilk iki ayında da 31 çiftimize hizmet sağlanmış. Bunlardan 26 çift evliliklerine devam etme kararıyla görüşmeleri sonlandırmış, 3 çiftimiz de gördüğünüz çeşitli nedenlerle sonlandırmış, 16 çiftimizle görüşmeler devam etmektedir.

Başvuru nedenlerine yönelik istatistiksel verileri de sizinle paylaşmak istiyorum. Toplamda 437 tane vakanın gördüğünüz üzere -tam görünüyor mu, görünüyor galiba- bu nedenlerden dolayı bize başvurmuşlar. Örneğin iletişim sorunlarından 184 kişi, sosyoekonomik farklılık nedeniyle problem yaşayan 16 çiftimiz, kültürel farklılıklar 29, eğitim ve statü farklılığı 6, yaş farkı nedeniyle 4, eşlerin aileleriyle ilgili sorunlar nedeniyle 77 gibi sayılarımız yer almaktadır. Şimdi, burada sayıları görüyoruz ama tabii ki bu sayılar, kişiler ilk geliyorlar, ilk görüşmede edindiğimiz bilgiler doğrultusunda. Örneğin aile geliyor diyor ki: Ben eşimle şu şu konularda problem yaşıyorum. Eğer herhangi bir problem dalında yer almıyorsa biz bunu başta iletişim sorunu gibi görüyoruz fakat görüşmeler devam ettiğinde görüyoruz ki, bize örneğin sosyoekonomik farklılıklar nedeniyle gelen bir ailenin asıl problemi mesela yaş farkı ya da kültürel farklılıklar olabiliyor. Bu nedenle bunlar sadece ilk başvurudaki, ön görüşmede ortaya çıkan konular ama daha sonra, dediğimiz gibi, birçok problem aynı anda görülebiliyor ya da problem kaynağını çiftler yanlış olarak değerlendirmiş olabiliyor.

Şimdi, istatistiksel verilerden sonra bizden danışmanlık alan çiftlerimizin bizlerden beklentileri nedir, onları paylaşmak istiyorum sizinle. En önemli koşul olarak uygun fiziksel koşullar bekliyorlar. Bunlar nasıl? Özellikle medyada görüyorlar, işte dizilerde ya da çeşitli sosyal medyada, çiftler gidiyor, oturuyor, karşılarında bir uzman var, onları dinliyor ve onları yönlendiriyor gibi. Bu nedenle, tabii ki biz devlet kurumuyuz, fiziksel koşullarımızı bu şekilde sağlayabiliyoruz. Uygun fiziksel koşullar bekliyorlar, mahremiyet nedeninin de ön planda tutulmasını istiyorlar. Ayrıca, danışmanlık hizmeti almak için yapılan harcamalar, yol parası ve benzeri gibi, bunların bizim tarafımızdan karşılanmasını istiyorlar. Ayrıca, danışmanlık hizmetinin yaygınlaştırılmasını ve daha da ulaşılabilir olmasını, ilaçla tedavi yerine danışmanlık hizmeti alma konusunda istekli olabiliyorlar. Bazen de bir taraf olmamızı istiyorlar. Örneğin, kadınlar geliyorlar, siz de kadınsınız, anlarsınız, eşime şunu söyleyin de bundan sonra bunları yapmasın gibi.

Benim Eğitim ve Danışmanlık Birimi adlı sunumum bu kadar, sorularınız varsa onları alabilirim, eklemek istediğiniz bir şey varsa onları dinlemek isterim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 19

Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Başvuru sebepleri içerisinde en yüksek iletişimle ilgili sorunlar, arkadan ailelerle ilgili sorunlar geliyordu. Ben, şiddet sebebiyle başvuran...

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Hemen açmaya çalışıyorum ama yardımcı olacağım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tekrar bakabilir misiniz?

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Hemen oraya geliyorum izninizle. Aile içi şiddet 56.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet, var. Teşekkür ederim.

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Şimdi, şöyle bir boyut var, kendim bir psikolog olduğum için söylüyorum: Kaç kişi gidip de ilk başvuruda aile içi şiddet nedeniyle başvuruyorum der? Çok nadir. Üstelik bize ulaşan kesimi düşündüğümüzde, nasıl bize ulaşıyorlar? Devlet kurumu olduğu için. Şimdi özel olunca gidip bunu paylaşmak daha kolay olur ama devlet kurumu olunca şöyle bir endişeleri oluyor: Benim orada bir kere kaydım olacak kadın olarak ya da erkek de olabilir. Memurlarsa, çalışıyorlarsa benim orada bir kaydım olur. Bunu olabildiğince dile getirmek istemiyorlar. Bir de şöyle bir yönü var: Biz ücretsiz hizmet sağlıyoruz tabii ki. Ücretsiz hizmet olunca da, olmasa da keserim, her şeyi söylememe gerek yok, belirli bir noktaya gelelim, kendimizi tatmin edelim, daha sonra kessek de olabilir diye düşünüyorlar. O yüzden kendileri açısından çok mahrem olan konuları bizimle paylaşmak istemiyorlar. Ama olabildiğince, aile içi şiddet eğer varsa bir müddet sonra ortaya çıkıyor zaten bu. Bu boyutta ele alıyoruz biz aile içi şiddeti.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bir soru daha yönelteyim.

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Beyefendinin sunumundaydı, 747’ydi başvuran zannediyorum, yanlış almadıysam, 538 kişiye aile eğitimi sertifikası verilmiş, diğerleri tamamlamadı mı, bıraktı mı?

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Eğitimlerin hepsinde sertifika düzenlenmiyor. Daha lokal özellikle ADEM, Aile Dostu Eğitim Merkezinde gerçekleştirdiğimiz planlı, daha önce bize isimleri gelmişse çünkü onaylanması gerekiyor ama diğer bütün katılımcılarımıza kuruluşları adına, bir okulsu okul müdürüne, belge olarak düzenlenip veriliyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Ben teşekkür ediyorum.

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Ayrıca, Bakanlığımızın İnternet sitesinden aile ve boşanma süreci danışmanlığıyla ilgili bilgiler alabilirsiniz. Orada şöyle broşürlerimiz de vardır, yönlendirmek amaçlı. Bu broşürlerimizi de en yakın zamanda Bursa’da çeşitli merkezlere yönlendireceğiz.

Beni dinlediğiniz için teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz arkadaşlar, sağ olunuz.

OSMANGAZİ SOSYAL HİZMET MERKEZİ EĞİTİM VE DANIŞMANLIK BİRİMİ PSİKOLOĞU YELİZ KUTLU – Biz de Sayın Yeliz Hanım’a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Şimdi, sunumlarını gerçekleştirmek üzere Bursa Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi adına Sayın Berna Olca’yı kürsüye davet ediyorum.

BURSA KOZA ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ SOSYOLOĞU BERNA OLCA – Hoş geldiniz diyorum hepimize öncelikle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 20

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinde sosyolog olarak çalışıyorum. Kadın alanında yaklaşık dört yıldır çalışıyorum, daha önce ilk kabul biriminde çalışmıştım ama kadınlarla görüşmelerimiz var. Onlara ilişkin size bilgilendirmeler yapacağım.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 1983'te Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü 2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına dönüştü. Bakanlığımızın bu anlamda alanı oldukça genişledi ve 6 hizmet alanıyla biz Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışıyoruz. Kadın hizmetleriyle ilgili olarak, kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, güçlendirici rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemleri planlamak, yürütmek ve koordine etmekle görevliyiz. Bu anlamda kadına karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi, kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması ve geliştirilmesi, kadının toplumsal hayatın tüm alanlarında etkin hâle getirilmesini amaçlıyoruz.

Kadının konumundan dolayı, kadın evde eşine yemek yapar, çocuğuna bakar, kadın çalışamaz, bunlara ilişkin yargıları birazcık değiştirmeye çalışıyoruz. Yani aslında kadınlar bu anlamda çok daha emek sarf ediyorlar ve sadece evin bakımı, çocuğun bakımı değil, sosyal hayatta kadınlar bu anlamda çok daha fazla çalışıyorlar.

Bizim ŞÖNİM ve kadın hizmetlerinde, krize müdahale hizmetleri ve koruyucu önleyici hizmetler olmak üzere iki hizmet modelimiz var. Krize müdahale hizmetlerinde; ilk kabul birimi, kadın konukevi, şiddet önleme merkezi, üçlü bir birim çalışıyoruz kuruluş olarak. Koruyucu önleyici hizmetlerimizde; şiddet, eğitim, sağlık, istihdam, kentsel hizmetler, karar alma mekanizmalarına katılımı destekliyoruz.

Krize müdahale hizmetlerinde, ŞÖNİM (Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi) 7/24 esasına göre çalışan bir merkez. Şiddetin önlenmesi, koruyucu, önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanması ve takibinin yapılmasıyla ilgili bir birim. İlk Kabul Birimimiz, istasyon görevi görmekte. Kadın şiddete maruz kaldığında, kalacak yeri olmadığına, o anda ne yapacağını bilmediği bir durumda, müdürlüğümüze müracaat ettiğinde ve barınma talebinden faydalanmak istediğinde biz İlk Kabul Birimine yönlendiriyoruz. Bu birimde on beş gün kadar kalabiliyorlar. Kaldıkları süre içerisinde uzman arkadaşlar yeniden görüşmeler yapıyorlar, tekrardan görüşüyoruz. Eğer eşler geliyorsa müdürlüğümüze yeniden biz görüşüyoruz. Kadın bu anlamda istasyonda kalırken daha sağlıklı düşünmeye başlıyor çünkü ilk geldiği anda, kriz anında kadın çok sağlıklı düşünemiyor. Verdiği kararlar çok ciddi sıkıntılar doğurabilecek kararlar oluyor. O yüzden biz birimize yönlendiriyoruz, orada bir süre dinlenmesi ve daha sağlıklı düşünebilmesi için uzman arkadaşlar görüşmeler yapıyorlar. Bu bağlamda eğer eşler arasında telafi edilebilecek, eşlerin problemlerinin çözülebileceğine dair bir düşünce varsa ya da eş dönmek istiyorsa, barışmak istiyorsa aileye tabii ki yeniden kadın kendi dönebiliyor ancak biz burada eğer problemlerin tam anlamıyla çözülemeyeceğini düşünüyorsak aile danışma merkezimize yönlendiriyoruz. Buradan destek alıp evlilik birliğini kurtarmak adına, daha sağlıklı iletişim becerileri kazanmak adına ya da sorunun tam olarak ne olduğuna ilişkin çözüm odaklı çalışmaya çalışıyoruz. Ancak kadın İlk Kabul Birimimizde kaldığı süre içerisinde "Hayır, ben eşime dönmek istemiyorum." ya da "Kalmak istiyorum altı ay kadar kadın konukevinde." dediği takdirde kadın konukevine yerleştiriyoruz. Buradayken de yine kadının bireysel olarak tek başına ayakları üzerinde durmasına yönelik destekler verebiliyoruz. Onun dışında çocuklarıyla ilgili yine eğitim desteği, danışmanlık, rehberlik yapabiliyoruz. Kadın konukevinde kalırken de yine eşiyile görüşmek isteyebilir, aradaki problemleri çözmeye çalışabilir. Hani biz bu anlamda, eğer eşler tekrar görüşmek istiyorsa müdürlüğümüzde ya da fiziki şartları, koşulları uygun bir yerde görüşmelerini sağlıyoruz. Yapılabilecek bir danışmanlık varsa desteklerimizi yine sunuyoruz.

Kadın konukevinde kalma süremiz altı ay, altı ay kadar kalabiliyorlar. Eğer risk durumu devam ediyorsa, şiddet durumu devam ediyorsa ya da kadın tek başına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 21

düzenini kurma konusunda yeterli kalamadıysa kadın konukevinde kalma süresini uzatabiliyoruz ve daha farklı bir kadın konukevine yeniden yerleştirebiliyoruz.

ŞÖNİM idari hizmetlerinde, maddi yardımımız var, hukuki destek, tıbbi destek, psikososyal destek, istihdama yönelik destek, barınma hizmeti -az önce bahsettiğim kadın konukevi ve ilk kabul- kreş yardımı için yönlendiriyoruz, yönlendirme ve rehberlik, eğitim konusunda desteklerimiz var. Bu anlamda, eğitim konusunda kolluk kuvvetlerine, jandarmalara, polislere eğitimler veriyoruz, talep doğrultusunda okullara eğitimlerimiz var. Şu anda da ana okullarına, aile içi bağlarla ilgili, şiddetin önlenmesine yönelik eğitimimiz, projelerimiz başlayacak.

ŞÖNİM müdahale hizmetlerinde 2015 yılında bize müracaat eden 1.562 kadını, erkek olarak da 82 kişi. Ancak burada kadınların eşleri olarak değil bu 82 kişi, tedbir kararı ya da bizden danışmanlık hizmetinden yararlanan erkekler ama kadınların eşleri de bize müracaat edip eşleriyle görüşmek için ya da sorununa ilişkin bizimle bilgi paylaşmak için geliyor. Bunlar tamamen kayıtlı değil çünkü eşyle ilgili bir nokta olabiliyor. Ancak onun dışında oranladığımızda toplamda 82 kişiden fazla sayıya ulaşıyoruz erkek müracaatında.

2015 yılında mağdurların eğitim dağılımı: Bize müracaat edenlere, şiddet mağdurlarına baktığımızda okuryazar olmayan yüzde 4, okuryazar yüzde 3 yine, ilkokuldaki yüzde 42 -çok fazla- ortaokul yüzde 26, lise yüzde 18 ve üniversite yüzde 7. Eğitim düzeyi yükseldikçe bize olan başvuru artıyor aslında, şiddetin azalması değil. Sadece, eğitim düzeyi artan kişiler bize müracaat etmek konusunda kaygılı ve düşünceli olabiliyor, pek paylaşmak istemeyebiliyorlar konularından dolayı maalesef. Şu algımız var aslında kadınlarda: Gizlilikle ilgili biz her görüşmemizin başında, bu görüşmelerin ikimizin arasında kalacağına ilişkin güven bağı kurmak istiyoruz, bu anlamda bilgi veriyoruz ancak güvenle ilgili tabii ki ilk etapta problemler yaşanabiliyor.

Çalışma hayatına baktığımızda bize müracaat eden kadınların yüzde 78'i maalesef çalışmıyor, yüzde 22'si çalışıyor. Ekonomik geliri olmayanların diğer kişilere bağımlı yaşadıklarını ve bu durumun kişilerin mağduriyetini artırdığını görüyoruz. Yani tek başına ayakta duramama konusundan dolayı var olan şiddete katlanmaya, yanlış evliliklere, yanlış birlikteliklere yönlendirme maalesef ki yeniden oluyor. Eşyle boşanmış oluyor, düzenini kuramadığı için, tamamen işte, bakımını yapması için uygun olmayan bir evlilik olabiliyor.

Medeni duruma baktığımızda yüzde 60'ı evli, yüzde 20'si boşanmış ve yüzde 20'si bekâr. Ancak biz o kayıtlarımızda resmî evlilikleri kayda alıyoruz, dinî nikâhlara yüzde 20'lik bekâr içinde geçebiliyor.

İlk evlilik yaşı genelde 10 ila 20 yaş arası yani 15, 16, 17 yaşında, küçük yaşta evlilikler burada da maalesef sık karşımıza çıkıyor. Yüzde 28'i 20 ila 30 yaş, 31 ila 40 yaş arasında da yüzde 2'lik bir oranımız var.

Mağdurlara ait yaş ortalamamız: Yüzde 65'i 15 ila 35 yaş arası, 35 ila 60 yaş arası da yüzde 35. Bize başvuru yapan mağdurların çoğu genç ve erken sayılabilecek yaşta bilinçsiz evlilikler yani sağlıklı düşünememe ya da yanlış, lise çağında evlenmeler bu anlamda çok fazla.

Mağdurların hizmet talebi bizden genelde barınma, onun dışında tedbir kararı yani 6284 sayılı Kanun kapsamında takip çalışmaları yapıyoruz. Burada en çok müracaatımız, baktığımız zaman, tedbir kararıyla ilgili çalışma. Burada rehberlik kararına ilişkin yeniden bilgilendirme. Yapılabilecek ekstra bir çalışma ya da ne gibi bir hizmet sunarız, onunla ilgili görüşmelerimiz var.

Kadın konukevinde kalan kadın sayımız 1.308; 663 çocuk yanında çok ciddi bir çocuk sayısı maalesef bu. Yani bir yandan kadın kalırken yanında çocukla birlikte travma yaşaması çocuğu çok daha olumsuz anlamda etkiliyor. Hukuki destek veriyoruz kadın konukevindeyken, yine psikiyatrik destek, İŞKUR'a iş yönlendiriyoruz, iş kurslarına yönlendiriyoruz, kira ve eşya yardımı yapıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 22

Burada önerilerimiz var aslında birazcık.

BAŞKAN – Bir önceki slayta gelir misiniz, İŞKUR rakamlarına.

İşe giren 23 kişi.

BURSA KOZA ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ SOSYOLOĞU BERNA OLCA – İŞKUR’la birlikte açılan kurslara yönlendirmeler oluyor ancak yarım kalan ya da gizlilik kararı dolayısıyla kursa gidememe durumlarımız oluyor maalesef. O yüzden kurs yarıda kalabiliyor.

Önerilerimiz var. Aile danışmanlığı hizmetleri noktasında eğitim alan personel sayısının artırılması, travma ve kriz yaklaşımlarına yönelik eğitimlerin artırılması bizim için çok önemli. Çünkü kadın da erkek de ŞÖNİM’e müracaat ettiğinde, aslında evliliğin bitme noktası olmamasına rağmen, problemleri çok büyük olmamasına rağmen, aşılabilecekken kriz anındayken çok destek alamıyorlar. Bu anlamda personelin donanımlaştırılarak eğitimlerinin artırılmasının krizin daha kolay atlatılmasına artı olabileceğini düşünüyoruz. 6284 sayılı Kanun’un revize edilmesini istiyoruz aslında.

BAŞKAN – Bunların dışında önerileriniz var mı, revizeyle ilgili?

BURSA KOZA ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ SOSYOLOĞU BERNA OLCA – Resen çıkarılan koruma kararı var. Şiddete maruz kalmış ve eşinden kaçarak bize geliyor. Kadın şiddete maruz kalmasına rağmen eşinden şikâyetçi olmayabiliyor çünkü bağı aslında tam koparmak istemiyor, o an krizden kaçmaya yani o var olan şiddetten kopup sağlığını korumaya almaya çalışıyor. Ama polis merkezine ya da bir jandarmaya, kolluk kuvvetine gittiğinde kadının haberi olmadan da “risk var” diyerek kolluk tarafından çıkarılan koruma kararını kadın bilmeyebiliyor, eğitim durumuyla da alakalı biraz. Daha sonra koruma kararı gelip eşlere, karşı tarafa da tebliğ edildiğinde aradaki diyalog daha çok kopabiliyor, ilişki daha çok zarar alıyor. Bu anlamda belki de çözülebilecek olan bir problem burada daha büyüdüğü için ilişkiler daha da kopuyor. Kadının böyle bir talebi yok, istememiş ama risk olduğu için, kanunda da resen koruma kararı var olduğu için resen koruma kararı çıkartılabiliyor. Bu da ilişkilerin kopması anlamına gelebiliyor.

Sosyal medyadaki birtakım haberlerin, televizyon programlarının, dizilerin aile birliğinin sarsılmasına yol açacak davranışları normalleştiren sunumları ve Bakanlığımızın hizmetlerine yönelik uygulamalarda yanlış tanıtım yapılması noktasında düzenlemelerin arttırılmasını ve kamu spotlarının arttırılmasını istiyoruz. Özellikle son dönemde dizilerde genelde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı değil ama Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu adı altında tanıtımların, Bakanlığımızı küçük düşürücü tanıtımların olduğunu görüyoruz. Parçalanmış ailelerin yuvaya giderek çocuklarıyla ilgili dosyaları almaları, işte, Bakanlık hizmetlerinin ne kadar az olduğuna ilişkin bu anlamda çok yanlış şeyler, beni açıkçası çok üzüyor, bizi çok üzüyor aslında. Çocuklarımıza ilişkin etiketlemeler, bunlar çok üzücü, aslında var olmayan ya da gerçeği yansıtmayan şeylerin dizilerde bu şekilde paylaşılmasının aile birliğine de ileride zarar verebileceğini düşünüyoruz.

Benim sunumum bu kadar.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Bizler de Hanımefendinin sunumları için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

“Bursa Gönül Elçilerinin Faaliyetleri” sunumunu gerçekleştirmesi için Sayın Fatih Yılmaz’ı kürsüye davet ediyorum.

BURSA AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜ TOPLUM KALKINMASINDA GÖNÜL ELÇİLERİ PROJESİ TEMSİLCİSİ FATİH YILMAZ – Bursa Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Toplum Kalkınmasında Gönül Elçileri Projesi’ni arz etmek istiyorum.

Gönül Elçileri Projesi, Sayın Cumhurbaşkanımızın değerli eşleri Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin himayesinde yürütülen Gönül Elçileri Projesi ülkemiz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 23

genelinde devam etmektedir. İlimizde de Valimiz Sayın Münir Karaloğlu'nun eşi Sayın Sevim Karaloğlu Hanımefendinin uhdesinde, Gönül Elçileri Projesi, yeni hizmete giren Gönül Elçiliği Hizmet ve Eğitim Merkeziyle Bursa gönüllülerinin desteğiyle ihtiyaç sahiplerine ulaşmaktadır. Projemizde paydaşlarımız olan belediyelerimiz, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarımız, sivil toplum kuruluşları, gönüllü esnaf ve sanatkârlarımız, basınımız ve tüm gönüllülerimizle birlikte çalışmaktayız.

Gönül elçileri koordinatörlüğü, hizmetlerini yeni yerinde, eğitim merkezi olarak tefriş edilen tarihî II. Murat Hamamı'nda yürütmektedir.

Bilindiği üzere Gönül Elçileri Projesi beş aşamadan oluşuyor. Bakanlığımız tarafından uygulamaya açılan Çocuk, Koruyucu Aile Hizmeti Projesi, Kadın ve Güçlenme, Kadınlar için Mesleki Eğitim Projesi aşamalarını uyguluyoruz.

Gönül Elçileri olarak yapmış olduğumuz saha çalışmaları esnasında sosyoekonomik düzeyi en düşük ailelerin yetim aileleri olduğu gözlemledik. Bu sebeple Valiliğimiz ve Valimizin eşi Sayın Sevim Karaloğlu Hanımefendinin himayesinde 3 ayrı çalışma grubuyla sürdürülen ve alanında özgün olan "Ulu Şehir Yetimlerine Sahip Çıkıyor Projesi"ni oluşturarak 2014 yılının başından beri yürütmekteyiz. Ulu Şehir Yetimlerine Sahip Çıkıyor Projesi'yle fiziki, maddi ve ailevi durumları sebebiyle bakım tedbir kararıyla koruma altına alınması gereken durumdaki yetim çocuklarımızın, ailelerinden koparılmadan mevcut şartları iyileştirilerek, maddi, psikolojik, sağlık ve eğitim açısından desteklenmesi ve takip edilmesiyle yarınlarımıza kazandırılmasını amaçlıyoruz. Projemizi aile tespit ve ziyaret ekibi, eğitim ekibi, yardım dağıtım ekibi olmak üzere üç çalışma grubuyla yürütüyoruz. Saha ekiplerimizin çalışmalarından kareleri görüyoruz.

Peki bu süreç nasıl işliyor? Öncelikle aile tespit ve ziyaret ekibimizce her pazartesi ve cuma günleri yardıma muhtaç ailelerimizin başvuruları alınarak dinleniyor. Yine, aynı zamanda eğitim ekibimiz tarafından okullarımızın idareleri üzerinden gelen ihbarları da değerlendirmeye alıyoruz.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı veri tabanı üzerinden başvuran ailelerimizin bilgileri taranarak maddi durumları net olarak tespit ediliyor. Bu süreçten geçen 300 ailemiz projemiz kapsamına alınmıştır. Ardından, tespit edilen yetim ailelerimiz aileyi ziyaret ekibimizce ve bizzat koordinatörümüz Sevim Hanımefendi'nin de iştirakiyle evlerinde ziyaret edilerek ekonomik, sosyal, sağlık ve eğitim ihtiyaçları belirlenmekte ve bu doğrultuda ilgili ekiplerimizce ve kuruluşlarla çalışmalarımızı başlatmaktayız. Projemiz kapsamındaki yetim ailelerimize düzenli olarak gıda, giyim, sağlık ve eğitim desteği verilmektedir. Sağ alt köşede gördüğünüz Gönül Elçileri logosu giydirilmiş aracımız Karsan firması tarafından Valiliğimize hibe edilmiş ve Sayın Valimizin tasarrufuyla yetimlere yönelik çalışmalarda kullanılmaya başlamıştır. Projemizdeki 300 yetim ailemize başladığımız 2004 yılından itibaren 9 bin küsur adet gıda kolisi ile 17,5 tona yakın eti teslim etmiş bulunuyoruz. Bir de Büyükşehir Belediyemizden aldığımız destekle ailelerimize aylık düzenli olarak ekmek ve yumurta fişi veriyoruz.

Ailelerimizin giyim ihtiyaçlarını da hayırsever gönül elçilerimizin destekleriyle oluşturduğumuz giyim mağazamız aracılığıyla gideriyoruz.

Yetim ailelerimizdeki öğrencilerimizin eğitim süreçlerinin aksamaması için 180 öğrencimize gönüllülerimiz, hayırseverlerimiz üzerinden burs desteği de vermekteyiz.

Yine yetim ailelerimizin evlerindeki mobilya ve beyaz eşya ihtiyaçlarını Büyükşehir Belediyemizin desteğiyle gidermeye çalışıyoruz.

Mevcut ailelerin bütünlüğünü korumaya yönelik bu çalışmalarımızın yanında yeni ailelerin de kurulabilmesi için evlenecek olan gençlerimize çeyiz yardımında bulunuyoruz. Bu ailelerimizin tespitinde hem Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Vakfı veri tabanı kullanıldığından hem de aile ziyareti gerçekleştirilerek yerinde inceleme yapıldığından elde edilen verilerimiz son derece sağlıklı ve güvenilir. Yetimlerimizin hepsi sosyoekonomik durumlarından dolayı devlet koruması altına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 24

alınması gereken dezavantajlı grupta yer almaktadır. Bu projeye devlet korumasına alınarak aynı zamanda kamuya ciddi bir mali yük getirilmesi yerine yetimlerimiz SED yardımları ve hayırseverlerimizin yardımlarıyla desteklenerek problemleri yerinde çözülmeye çalışılmaktadır.

Ulu Şehir Yetimlerine Sahip Çıkıyor Projesi'ndeki çalışmalarımızı sosyal medyada da anlık olarak paylaşıyor, böylece hem yeni gönüllülere ulaşmaya hem de sosyal medya üzerinden gerçekleştirdiğimiz kampanyalarda ailelerimizin çeşitli ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyoruz. Oyuncak, giysi, kırtasiye gibi, sosyal medya üzerinden kampanyalar gerçekleştirdik ve devam ediyoruz.

Yine, örneklerde gördüğümüz gibi, toplumdaki gönüllülerimiz ile yetim ailelerimiz arasında âdeta köprü olarak ailelerimizin birçok ihtiyacının onlar vasıtasıyla giderilmesine de vesile olmaya çalışıyoruz.

Çocuklarımızın eğitim süreci eğitim ekibimizin takibinde. Öğretmen ve psikolojik danışmanlardan oluşan eğitim ekibimiz tarafından çocuklarımız psikolojik durum, okul içi durum, ders başarıları ve bunları etkileyen aile içi faktörler, çevresel faktörler olmak üzere her yönden değerlendirilerek okul idaresi ve rehberlik servisiyle iş birliği içerisinde çalışma başlatıyoruz. Her geçen gün yeni yetimlerimize ulaşmakla birlikte projemiz kapsamında bire bir takibini yaptığımız ilkokul ve ortaokul seviyesinde toplam 286 öğrencimiz bulunmaktadır.

Eğitim ekibimiz tarafından öncelikle okul müdürü ve rehber öğretmene projemiz ve sorumlulukları hakkında bilgi verilmekte, öğrencimizin okulda her yönden desteklenmesi istenmekte ve bu sayede öğrencilerimizin eğitim ortamı olumlu yönde aktif edilmektedir. Ardından ekibimizdeki psikolojik danışmanlarımız yetim öğrencilerimizle özel olarak görüşüp onların psikolojik durumu, varsa ihtiyaçları ve istekleri, akademik başarıları, devamsızlığı, ailevi ve özel durumlarıyla ilgili tespitlerde bulunmakta ve elde edilen bu veriler ışığında okul idaresiyle iş birliğiyle çalışmaktadırlar. Okullardaki bu çalışmalarımız neticesinde öğrencilerimizin temel ihtiyaçları olan yemek, ulaşım, giyim, kırtasiye ve burs gibi ihtiyaçları da okullar tarafından, okul aile birlikleri tarafından karşılanıyor. Aynı şekilde öğrencilerimizin okul içerisindeki sosyal, kültürel faaliyetlere, sportif faaliyetlere, akademik çalışmalara katılmasını, dâhil edilmesini de sağlıyoruz bu çalışmalarla.

Yetim öğrencilerimizin ailevi ve maddi durumlarından, dolayısıyla içinde buldukları risk ortamından haberdar olamayan birçok okulumuzda bu çalışmayla birlikte farkındalık yaratılmış, aynı zamanda hem eğitim ekibimizin hem de okullardaki rehber öğretmenlerimizin yaptığı bütün çalışmalar dosyalanarak eğitim süreçleri ciddi şekilde takip altına alınmıştır.

Bizler her türlü program ve gelişimlerinde aile ve öğrencimiz ile okul idaresi ve rehberlik servisi arasında köprü olarak Sayın Valimiz adına çocuklarımızın velisi gibi takiplerini yapmakta, bire bir bütün problemleriyle hem okul içinde hem okul dışında ilgilenmekteyiz.

Memnuniyetle ifade etmeliyim ki yapmış olduğumuz bu düzenli okul ziyaretleri ve öğrenci görüşmeleri neticesinde öğrencilerimizin devamsızlıklarının düştüğünü, ders başarılarının yükselme eğilimine girdiğini, okul içi problemlerinin azaldığını, motivasyonlarının ve özgüvenlerinin yükseldiğini görmekteyiz.

Yetim ailelerimizin dilinden: "Sizinle çocuklarımız çok iyi iletişim kuruyor. Bana söyleyemediği şeyleri size söylediğinde benimle de paylaşır mısınız?" "Sizinle görüştüğümde sonra çocuğuma öz güven geldi, daha dik durmaya başladı." "Çocuğum 'Benimle ilgileniyorlar.' diyor, dersleri yükseldi." gibi ifadelerle yetim annelerimizin öğrencilerimizdeki değişimlerle ilgili memnuniyetlerini de alıyoruz.

Eğitim Ekibimiz tarafından, bu proje kapsamında çocuklarımızın, devletin şefkatli elini hissetmeleri, öğrencilerimizin motivasyonlarını ve sorumluluklarını arttırmakta. Aynı zamanda içinde yaşadıkları çevrenin şartlarından dolayı öğrencilerimizin istismar edilme riskleri de engellenmeye çalışılmaktadır. Tüm bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 25

çalışmalar çocuklarımızda ve ailelerde "devletimiz bizim yanımızda" hissi oluşturmaktadır.

Öğrencilerimizin okul dışındaki zamanlarının da verimli olarak değerlendirilmesi bizleri için önemli. Bu bilinçle hareket ederek yetim öğrencilerimize yönelik eğlenceli ve eğitici etkinlikler de düzenlemekteyiz. Tiyatro gösterileri, fuar gezileri, yemek, futbol müsabakaları, paintball, kültür gezileri, bayram ve kutlama programları, dinleme kampları gibi birçok eğitici ve öğretici etkinliği bugüne kadar gerçekleştirdik ve aylık olarak da özellikle ortaöğretim öğrencilerimize yönelik düzenli etkinlikler planlı olarak uyguluyoruz her ay.

Yine öğrencilerimizin yaz dönemini verimli değerlendirebilmeleri için belediyelerimiz ve Gençlik Spor İl Müdürlüklerinin iş birliğiyle çocuklarımızı spor ve sanat kurslarına ücretsiz olarak yönlendirmekteyiz. Gördüğünüz kareler de yazın yüzme kursunda öğrencilerimiz.

Bu projeye maddi yönden Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün SED ve evde bakım yardımları, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının maddi destekleri -kira, yakıt ve benzeri- hayırseverlerimizin maddi destekleriyle, sağlık noktasında ihtiyacı olan ailelerimizin yönlendirilme ve takipleriyle ve yine Bursa Büyükşehir Belediyesi, Kaymakamlık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, hayırsever vatandaşlarımızın desteğiyle gıda, giysi, yakacak, eşya ve kira gibi yardımlarla ailelerimizin yaşadıkları mağduriyetleri en aza indiriyoruz.

Ulu Şehir Yetimlerine Sahip Çıkıyor Projesi'yle yardımlaşmanın güzelliğini tanıtıyoruz. Aile eğitimleriyle aile bağına güçlendiriyoruz. Yardıma muhtaç kişilere rehberlik ediyoruz. Çocuklarımızın eğitim hayatında hep yanlarında oluyoruz. Bu projeye ailelerimizin yoksulluk ve eğitimsizliği ortadan kaldırılarak suç, ceza ve parçalanmış ailelerin önüne geçilecek, toplum kalkınmasında önleyici tedbirler alınarak ailelerimizi ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızı yarınlara hazırlayacağız inşallah.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Bizler de Fatih Bey'e sunumları için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

BAŞKAN – Bir şey sorayım ben.

Gönül Elçileri toplam üye sayınız ne kadar Bursa'da?

BURSA GÖNÜL ELÇİLERİ İL KOORDİNATÖRÜ SEVİM KARALOĞLU – 5 bin küsur.

BAŞKAN – Bunlarla zaman zaman bir araya gelme şansınız oluyor mu?

BURSA GÖNÜL ELÇİLERİ İL KOORDİNATÖRÜ SEVİM KARALOĞLU – Büyük bir kısmı aktif değil gönül elçilerimizin, o ilk tanıtımdan sonra bir hevesle kayıtlarını yaptırmış...

BAŞKAN – Ama aktif olanlar var, bu etkinlikleri beraber yapıyorsunuz.

BURSA GÖNÜL ELÇİLERİ İL KOORDİNATÖRÜ SEVİM KARALOĞLU – Tabii, özellikle İnegöl'de aktif gönül elçilerimiz var. Bursa'da, Bursa içerisinde aktif gönül elçilerimiz var, onlarla çalışmalarımız devam ediyor.

BAŞKAN – Onlar katılıyorlar yani çalışmalara.

BURSA GÖNÜL ELÇİLERİ İL KOORDİNATÖRÜ SEVİM KARALOĞLU – Tabii tabii, katılıyorlar.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Osmangazi Belediyesi Aile ve Rehberlik Merkezi adına sunumlarını gerçekleştirmek üzere Sayın Melike Oruç'u kürsüye davet ediyorum.

Buyurun.

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – Öncelikle hoş geldiniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 26

Aile Rehberlik Merkezimiz 2014 yılının Mart ayında hizmet vermeye başladı. "Sağlıklı toplum içinde sağlıklı bireylerin yetiştiği ailelerle mümkün olur." anlayışıyla hizmete açtık merkezimizi.

Osmangazi oldukça büyük bir ilçe hem nüfusuyla hem coğrafi açıdan. Öncelikle Emek bölgesinde açmayı tercih ettik bu merkezi. Çünkü Emek bölgesinin şöyle bir özelliği vardır: Türkiye'nin birçok yerinden yoğun bir göç alan bir bölgedir; Karadeniz Bölgesi'nden, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden ve son zamanda da Suriye'den oldukça yoğun göç alan bir bölge. Ve göçle gelen sorunlar, işsizlik problemi, ekonomik sıkıntılar, adaptasyon, uyum problemleri biliyoruz ki öncelikle aile içinde tezahür ediyor. O yüzden Emek bölgesinde, bu merkezlerin başlangıcını böyle bir bölgede açmak istedik.

Kimler var peki bu merkezde? 1 kadın, 1 erkek; 2 psikolog, 1 aile danışmanımız, 1 eşitlik birim görevlimiz ve 1 de hizmetlimizle hizmet vermeye devam ediyoruz.

Ne gibi hizmetler veriyoruz? Bireysel psikolojik danışmanlık hizmeti veriyoruz çocuklar ve yetişkinler için. Çocuklarla ön görüşme yapıyoruz ve yetişkinlere psikolojik danışmanlık hizmeti veriyoruz. Aklınıza gelebilecek her türlü konularda bize danışabiliyorlar her türlü psikolojik ya da sosyolojik problemle birlikte. Aile danışmanlığı hizmeti çiftlere ve ailelere yönelik devam ediyor. Hak temelli bilgilendirme yapıyoruz. Kurum içi ya da kurum dışı yönlendirmelerde bulunuyoruz ve eğitim çalışmalarımız var.

Şimdi kısaca fotoğraflarla çalışmalarımızı biraz daha detaylandırmak istiyorum.

Öncelikle danışanlarımız telefonla ya da merkezimize direkt gelerek randevu alıyorlar ve en uygun tarihe, en yakın tarihe randevu vererek onlara psikolojik danışmanlık hizmeti veriyoruz. Şu an için çocuklarla çalışan özel bir çocuk uzmanımız olmadığı için çocuklarla ön görüşme yapıyoruz. Çocuktan edindiğimiz bilgiye göre, gözlemimize göre ilgili kuruma yönlendirme yapıyoruz. Bir görüşme odamız var ön görüşmenin yapıldığı yer dışında, görüşme odamız bekleme salonu ve girişin en uzağında kalan bir oda, gizlilik anlamında orayı tercih ettik görüşme odası olarak. Gayet sade, az eşyayla döşenmiş bir oda. Çocuk oyun ve gözlem odamız var bekleme salonumuzun hemen yanında, orada bekleyen danışanlar çocuklarını orada gözlemleyebiliyorlar. Çocukların ortamında kesinlikle cinsiyetçi hiçbir oyuncak, eşya bulunmamakta. Çocuklar için güvenli bir alan yarattık.

Toplantı ve eğitim salonumuz var, burada çeşitli bilgilendirme toplantıları yapıyoruz, seminerler yapıyoruz.

Eğitim çalışmaları aynı zamanda okullarda devam ediyor aile içi iletişimle ilgili, şiddetle ilgili. Lise düzeyindeki okullara gidip oralarda bu konuda bilgilendirme, bilinçlendirme çalışmaları yapıyoruz.

Aynı zamanda yazılı bilgilendirme çalışmalarımız da devam ediyor. Belediyemizin Gülpembe dergisi var; üç ayda bir düzenli olarak çıkan, vatandaşlara ücretsiz dağıtılan bir dergi bu. Burada yine aile bütünlüğüyle ilgili, şiddetle ilgili, kadının güçlenmesiyle ilgili bilgilendirici yazılar yazıyoruz.

Peki, rakamlarla Aile ve Rehberlik Merkezine bakacak olursak bugüne kadar neler yapmışız?

Baktığımızda toplam başvuru sayısı 725. Tabii ki başvuruların çoğunluğu kadınlardan oluşuyor. 459 tane kadın danışanımız başvurmuş, 67 erkek. 199 çocuk ergen başvurmuş bugüne kadar, 18 yaş altı. Şimdi, erkek sayısı başta daha azdı ama merkezimiz tanındıkça, biraz daha sanırım güven tazelendikçe bakış açısı değişti Aile ve Rehberlik Merkezine karşı. Ve erkekler de "Benim öfke kontrolü problemim var." ya da işte başka psikolojik problemlerle ilgili bize danışmaya başladılar. 67'nin içinde şöyle durumlar da olabiliyor: Bizim eş olarak değil ama babalık problemiyle merkezimize davet ettiğimiz kişiler de oluyor erkeklerin içinde. Ama 2014'ten bugüne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 27

kadar, mart ayı rakamları hariç, toplamda 848 kez psikolojik danışmanlık hizmeti verdik ve 30 kişiye de yani 15 çiftimize de 45 kez aile danışmanlığı hizmeti vermiş bulunuyoruz.

Yönlendirme: Aslında yaptığımız işin önemli bir ayağı olduğunu düşünüyorum ben yönlendirmenin. Çünkü dediğim gibi her türlü konuyla ilgili, her türlü sorunla ilgili bize başvuruda bulunuyorlar. Eşya yardımı, kira desteği, kreş yardımı, giysi yardımı, her türlü konuda geliyorlar ve biz o kişileri hangi kurumdan destek alacaklarsa, hangi kuruma başvurması gerekiyorsa o kuruma yönlendiriyoruz. Ve bu yönlendirmenin takibini yapıyoruz. O kişi gerçekten bu yardıma ulaşabilmiş mi, bunun takibini yapıyoruz. Şu ana kadar en çok yönlendirme yaptığımız psikiyatri oldu açıkçası. Çocuk ve ergen psikiyatrisine yönlendirmelerimiz de oluyor. Aile danışmanımız 2015 yılının Nisan ayından itibaren göreve başladığı için o zamana kadarki süreçte 26 kişiyi aile danışmanlığı hizmetine yönlendirdik. ŞÖNİM'e yönlendirdiğimiz 3 kişi oldu ve 41 kişiyi de adli hukuki yardım yönlendirmesi için adli yardım bürolarına yönlendirdik.

Evet, faaliyetlerimiz devam ediyor, hizmetlerimiz yoğun bir şekilde devam ediyor fakat geliştirilmesi gereken birçok kanal da mevcut tabii ki. Bakım merkezlerimizin sayısı ve kapasitesinin artırılması gerektiğini düşünüyoruz biz. Başkanımızın vizyon projesi kapsamında bu merkezlerin bütün Osmangazi ilçesinde sayısının 5'e yükseltilmesi planlanıyor, böylece daha bütüncül ve daha koordineli bir hizmet sunabileceğiz. Çocuklarla daha kapsamlı çalışabilecek çocuk gelişim uzmanlarının istihdam edilmesi gerekiyor. Çünkü takdir edersiniz ki sadece Bursa'da değil, diğer illerde de çocuk psikiyatristi ve çocuk psikologlarına ulaşmak devlet hastanelerinden oldukça zor oluyor ve kurumlar arası iletişim güçlendirilmeli diyoruz.

"Aile toplumun temelidir." anlayışıyla sağlıklı bireyler ve sağlıklı nesiller oluşturmak amacıyla faaliyetlerimiz devam etmekte.

Sizin sormak istediğiniz bir şey varsa sorularınızı alabilirim.

BAŞKAN – Ne kadar zamandır bu çalışma yapılıyor?

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – 2014 yılının Mart ayından itibaren merkezimiz faaliyette.

BAŞKAN – Aslında şeyi önemsiyorum ben, bütün kurumlara genel olarak sormak istiyorum bunu, gerçi Yıldırım'ı da dinleyelim ondan sonra sorayım istedim ama doğru bir veri tabanı tutmak çok önemli bu işte yani hem ailelerin takibi açısından hem de Bakanlıkla irtibat hâlindeyiz, yeri geliyor kolluk güçleriyle irtibat hâlindeyiz, Sağlık Bakanlığıyla, farklı kurumlarla da irtibat hâlindeyiz. Hem o eşgüdümü sağlamak açısından hem de veri tabanını sağlıklı tutmak, yarın işte yapacağınız bir envanter çalışmasında nerede aksadı, nerede eksiklik var ya da hangi hizmeti daha iyi yapalım noktasında veri tabanını önemsiyorum, böyle bir bilişim altyapınız var mı?

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – Böyle bir bilişim altyapımız yok ama bunun olması için Eşitlik Birimi toplantılarında bu konuyu en son gündeme getirmiştik.

BAŞKAN – Benim kişisel önerim, ya Aile Bakanlığını ya da Büyükşehirin ortak yazılım hazırlayıp bunu her birinin kendi kullanımına açması, yani herkesin kendisiyle ilgili bölümü açıp kullanması ki ortak bir envanter kullanalım. Biz Bursa için bilelim ki işte şu kadar kadın şiddet için müracaat etmiş ya da şu kadar yetim şunun için müracaat etmiş; bütün bir envanteri çıkarma şansımız olsun. Aslında, bu konuda hanımefendi ortak bir bilişim tabanını tek bir yazılımla... Herkes kendisiyle ilgili açılan bölümünü görecektir yani kişisel veriler açısından Yıldırım Osmangazi'yi görmez, Osmangazi Yıldırım'ı görmez ama ortak bir veri tabanına ihtiyaç var, bu da çok uzun süreli bir iş olmasa gerek yani birkaç ayda böyle bir şeyi bilişimciler hazırlayabilir. Tüm Bursa'yı koordine etmek açısından doğru bir çalışma olacağını düşünüyorum bunun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 28

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – ŞÖNİM'e yönlendirdiğiniz 3 vaka vardı orada. Yönlendirme nedeniniz nedir acaba?

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – Şiddete maruz kalan kadınları yönlendirdik.

Şimdi hak temelli bilgilendirmeden bahsettim az önce kısaca. Neden buna ihtiyaç duyuyoruz? Çünkü birçok kadın sığınmaevinin varlığını bilmiyor, böyle bir hizmet olduğunu bilmiyor. Kadınlar zannediyorlar ki tek seçeneğimiz, tek şansımız bu şiddete maruz kalmak, yani mücadele etmek için uğraşmıyorlar. Ama böyle bir kurumdan bahsettiğimizde ve bu işleyişin gayet güzel gittiğini anlattığınızda onlar da güven duyuyor. Belki ailelerinden alamadıkları bu desteği devletten alabilmek onlara da güç veriyor.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Peki, o 6284'e göre onlar koruyucu karar aldılar mı acaba, o 3 vaka biliyor musunuz sonuçta?

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – Biz ŞÖNİM'e ulaştıklarından sonraki süreci bilmiyoruz.

BAŞKAN – Bahsettiğim bu, sonuca ulaşana aslında bilebilsek vakaları.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – ŞÖNİM'e de ulaştıktan sonra...

Berna Hanım...

BURSA KOZA ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ SOSYOLOĞU BERNA OLCA – Az önce ortak bir iletişim açısından söz etmiştiniz ya, bununla ilgili zaten bir çalışmaya başladık. İlk kabul birim ve belediyelerin de bağlı olduğu kadın konukevleri arasında ortak bir ağ ve ortak bir veri dökümü yani kadının ikincide buraya geldiğinde ben sistemden detaylı bakıp da ya da ne gibi çalışmalar yapılmış, ne gibi destekler verilmiş, bu sistemden bakabileceğim. Bu başladı zaten, hani belediyelerin buna entegre olması durumunda şu anda. Bakanlığımızın da bir sistemi vardı, onun da hani eğitimlerini başlatmaya karar verdiler ancak biz kendi içimizde böyle bir ağ kurmaya başlamıştık.

BAŞKAN – Sosyal yardımların veri takip sistemi diye bir sistem hazır şu an. Aslında sosyal yardımlar kullanılmaya başlamak üzere, benzer bir sisteme aslında ihtiyaç var, belki de aynısını alıp modellemek gerekebilir.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aslında bunu şunun için sordum: Siz 6284'le ilgili önerileriniz olabileceğini söylediniz ya, hani yönlendirilenlerle ilgili acaba hep eşit kararlar mı verildi şiddetin derecesi gözetilmeden diye. Aslında ben onu sorgulamak istiyorum, sorumdaki esas amaç o ama sonucunu takip edemediğimiz için aynı vakalar ne oldu, sonucu bilemiyoruz tabii.

OSMANGAZİ BELEDİYESİ AİLE VE REHBERLİK MERKEZİ PSİKOLOĞU MELİKE ORUÇ – Teşekkürler.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Biz de Melike Hanım'a sunumları için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Yıldırım Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri, Evlilik ve Aile Ortamı adına sunumlarını yapması için Cihat Kaya'yı kürsüye davet ediyoruz.

Buyurun.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA - Herkese merhabalar, Bursa'mıza hoş geldiniz.

Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim; faaliyetlerimiz hakkında bilgi ve naçizane sistemde yaşadığımız bazı sorunlarla alakalı brifing vermek istiyorum açıkçası ben.

2014 senesinde ilçe belediyeleri içerisinde bir ilk olma özelliğiyle Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğünü kurduk biz. Öncelikli olarak kadına, dolaylı yoldan ailenin diğer bireylerine ve aile bütünlüğüne katkı sağlamak misyonuyla, amacıyla sağlık, sosyal hizmetler, eğitim, organizasyon ve ağırlıkla psikososyal hizmetler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 29

başlıklarında çalışmalarımız var. Bu çalışmalarımızın başlıkları şöyle: Yıldırım meslek edindirme kurslarımız var. Özellikle, ağırlıkla kadınlarımıza meslek edindirme anlamında eğitimler veriliyor, kurslar veriliyor. Kadın Girişim, Üretim ve İşletme Kooperatifimiz var, meslek edinen ve bir şeyler üretmeye başlayan kadınlarımızın el emeği ürünlerini katma değere çevirebilecekleri bir platform.

Diğer taraftan ulaşamadığımız, yaptığımız eğitim ve programlara katılmayan insanlar için Hanımeli Dostluk Eli Projesi'yle evlerde bizzat ziyaret ve evlerde gerekirse psikolojik destek sağlamaya çalışıyoruz. Zor durumda olan ailelerimiz için aile programımız, şiddete uğramış ya da ŞÖNİM'den bize yönlendirilmiş kadınlarımız için kadın konukevi, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın-erkek eşitliği, kadının güçlendirilmesi ön amacıyla Eşitlik Birimimiz, evliliğin dinamikleriyle alakalı detaylı bilgi verdiğimiz Evlilik Aile Okulumuz -birazdan daha ayrıntılı anlatacağım- Psikolojik Danışmanlık ve Eğitim Merkezimiz ve eğitim merkezimize müracaat eden adli vakaları ya da danışmanlık isteyen özel kadınlarla alakalı konularda Kadın Danışma Merkezimiz var. Eylül 2015 tarihi itibarıyla psikolojik danışmanlık ve eğitim merkezini kurduk biz.

Türkiye'de son yıllarda aspirinden daha fazla satılmaya ve kullanılmaya başladı antidepresanlar. Devlet hastanelerine müracaatların yoğunluğu, uzman personelin azlığı gibi sebeplerle gelen vatandaşlarla, müracaatçılarla ilgilenilme süresi ve kalitesi düşmeye başladı. Herhangi bir sıkıntıda, herhangi standart bir baş ağrısından ya da mide rahatsızlıklarından ötürü psikiyatri servislerine gittiğinizde antidepresan takviyesi yapılmaya başlandı. Doğru zamanda ve doğru tespitle yapılan antidepresan takviyesi ciddi sağlayabiliyor ama yanlış zamanda ya da gereksiz bir şekilde bu takviye verildiyse eğer tabiri caizse tırnağı kesmek yerine parmağı kesmek anlamına geliyor. Vatandaşlar özel bir muayenehaneye, psikolojik danışmanlık merkezine gittiği zaman şu an Bursa içerisinde yaklaşık olarak fiyatlar seans ücreti olarak 200 TL civarında. Ortalama bir aileyi baz aldığınızda ve ayda 4 kere gitmesi gerektiğini düşündüğünüzde bunu karşılaması mümkün değil. Buradan yola çıkarak, belki de bir psikolog, bir çocuk psikoloğu arkadaşım aile danışmanlarıyla özel bir muayenehane tarzında hizmet veren, terapötik hizmet veren terapi merkezi açtık biz. İlk etapta karşılıklı imzaladığımız sözleşmelerle gizliliğimizi sağlıyoruz hem onları hem bizi bağlayan. Yetişkin anlamında danışmanlık, aile danışmanlığı, çocuk danışmanlığı, kariyer danışmanlığı hizmetleri veriyoruz. Yıldırım ilçesinde ki Yıldırım Bursa'nın, ülkenin birçok yerinden göç alan, özellikle Suriyeli mültecilerin de ağırlıklı olarak bulunduğu bölgelerden birisi. Şöyle bir sloganımız var: "Yıldırım'da yalnız değilsin." afişleriyle billboardlara çıktık. 1 Eylül itibarıyla 29 Şubata kadar geçen zamanda toplamda 156 kişiye biz ulaştık. 156 kişinin 120'si kadın. İstatistik olarak kadınlar ağırlıklı olarak görünüyor ama bu kadınların psikiyatrik hastalıklara daha sık yakalandığı anlamına gelmiyor. Biz erkek profile ulaşmakta güçlük çekiyoruz. Mesai saatleri içerisinde çalışıyor olmamız bunun dezavantajlarından birisi. İkincisi: Özellikle erkeklerde eşini ya da çocuğunu danışmaya gönderme anlamında bir istek mevcut ama kendisi bu içgörüyü çoğu zaman sahip olamıyor. Bizim de buradan yola çıkarak onlara ulaşmaya çalıştığımız bazı faaliyetlerimiz var.

Toplamda 480 seans danışma gerçekleştirdik. Bu gelen vakaların birçoğunda aileyle alakalı özellikle çalışırken ve yakın zamanda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının yaklaşık 12 bin haneyle yaptığı bir ankette de çıkan sonuca göre ilişki sorunlarının ya da boşanma problemlerinin temeli ya da sebep olan faktör şiddet, istismardan ziyade iletişimsizlik, sevgisizlik ve irtibat yetersizliği olarak yapılan envanter çalışmaları da var. Bireysel olarak benim gözlemlerim de bu yönde. Boşanma danışmanlığı verdiğimiz ilişkilerde biz sorduğumuz zaman bugüne kadar çocukları vesilesiyle bu ilişkiyi devam ettirdiklerini, ergenlik ve yetişkin olduktan sonra artık bu evliliği devam ettirme gibi bir niyetinin olmadığını söylüyor insanlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 30

Bir anlamda bir anlam arayışı, evliliğine bir kalite katma arayışları ya da bir irtibat arayışları gibi beklentilerde bulunuyor insanlar açıkçası.

Verdiğimiz eğitimlerde Psikolojik Danışmanlık Merkezi kapsamında bazı görseller. Aile kurumunu güçlendirme maksadıyla açtığımız Evlilik ve Aile Okulu Proje'miz var. Burası Bursa'nın dağ köylerinden birisi, Zeyniler Köyü. Özellikle bu fotoğrafı seçtim. Yıldırım'ın merkez mahallelerinden Kaplıkaya Mahallesi'nde bir kültür merkezimiz var, Barış Manço Kültür Merkezi. Gayet şık, prezantabl bir ortam olmasına rağmen biz insanların tamamına orada ulaşamadık. Ulaşamadığımız için biz de köy köy gezmeye başladık. Bütün vatandaşlarla, evliliğin her anlamında, biyolojik açıdan, sosyolojik açıdan, psikolojik açıdan ve Müftülüğümüzün yardımıyla manevi açıdan desteklemeye ve yol göstermeye başladık insanlara. Ufak tefek kırıntılardan dolayı...

BAŞKAN – Gezici bir ekip mi bu?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Gezici bir ekip. Yıldırım'ın her yerindeyiz. Haftanın bir günü özellikle dışarıda, hafta sonları kendi merkezimizde eğitimlerimiz var. Ailelere, yani şöyle söyleyeyim daha spesifik olarak, kayınvalidelere ve kayınpederlere işte hangi gün gidileceğine kadar, ev ekonomisinin nasıl yönetileceğine kadar, çocuk planlamasının nasıl yapılacağına kadar her konuda destek vermeye çalışıyoruz. Bizden duydukları şeylerle ailelerin zihninde şöyle bir şey oluyor, “Ya, ben yalnız değilmişim bu konuda.” diyerek en azından empati duygusu hissediyorlar ve yardımcı oluyoruz bu konularda.

Aile sağlığı konusunda uzman sağlık personelimiz var. İletişim, çatışma yönetimi konusunda ben ve aile danışmanı arkadaşlarım yardım ediyor. Ekonomist arkadaşlarımız, çocuk gelişimi, evlilik ve din konularında da alanın uzmanları tarafından her açıdan biz eğitim veriyoruz.

Burası bizim merkezimiz, Barış Manço Kültür Merkezinde, katılan vatandaşlarla burada beraberiz. Eğer katılmadıysa mahalle muhtarlarımızla koordinasyon hâlinde sol üst tarafta bir düşün salonundayız, yine sağ üst fotoğrafta bir kıraathanede, sol alt tarafta mahallelerden birinde kreşte, sağ alt tarafta da yine bir muhtarlık binamızda, tabiri caizse kıraathane kıraathane gezerek insanların koluna girip eğitim almalarına zorluyoruz. 2014 Eylül itibarıyla hizmete başladık. 11'inci dönem eğitimlerimiz tamamlandı, 667 kursiyer eğitim aldı bizden şimdiye kadar.

Sertifika törenlerimiz, pekiştirme açısından sertifikalar, belgeler ve hediyeler sunduk kendilerine. Aile bütünlüğünün korunması adına bu tarz çalışmalarımız var.

Ben naçizane meslek içerisinde yaşadığımız ve kurum hizmetleri içerisinde yaşadığımız bir iki sorunu sizlere arz etmek istiyorum. Çeşitli kamu kurumları ya da arkadaşlarımız, birimlerimiz çok ciddi çalışmalar, çok ciddi yatırımlar yapıyorlar bu anlamda. Ancak bizim kurumların içerisine mesleki standarda uygun olmayan personelleri eğer istihdam ettiğiniz zaman burada sıkıntı yaşamaya başlıyoruz. Bize gelen danışan profilimizde duyduğumuz çok fazla örnek var. Kötü muameleye maruz kalan uzmanlar tarafından, hatta istismar edilen uzmanlar tarafından. İşin ehli olmayan insanları aile gibi kutsal ve hassas bir konuyu emanet ettiğiniz zaman çok daha büyük bir risk almış oluyoruz açıkçası. Bu anlamda özellikle kendi meslektaşlarımız için, psikolog arkadaşlar için mesleki yeterliliğin, mesleki standardın oluşturulması ve belli bir alanda uzmanlaşmalarının teşvik edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü sadece psikoloji bölümünden mezun olan insanlar olarak piyasaya çıkıyoruz. Birçoğumuz belli eğitimleri almadan, belli alanlarda ihtisas yapmadan, hatta kendi içgörümüze bile sahip olmadan insanların çok hassas konularıyla ilgilenmeye çalışıyoruz ve hâliyle çok büyük oranda da hatalar yapıyoruz bu konuda. Maliyetler, projeler, ürettiğimiz şeyler çok güzel ama nitelik anlamında desteklemediğimiz zaman, ki bu kadar faaliyete rağmen hâlen daha bu kadar şiddet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 31

olayı, hâlen daha çözülemeyen bu kadar sorunların varlığı mesleki standardın yükseltilmesi ve tabiri caizse dayatılması gerektiğini bize gösteriyor.

Dinlediğiniz için çok teşekkür ederim.

Soru varsa soru alabilirim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, siz “gezici” dediniz, ben diğer sunum yapan arkadaşları acaba kaçırdım mı, sizlerin de var mıydı gezici çalışmanız, gezici ekibiniz?

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Osmangazi Belediyesi.

BAŞKAN – Osmangazi'nin var mıydı?

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Yok.

BAŞKAN – Şimdi, bunu çok önemsiyorum açık söyleyeyim. Bu yani bizim de önereceklerimizin arasında yani vatandaş gelmiyorsa onun ayağına gitmek yönteminde. Yani Komisyon çalışmaları içinde bunu rapora dercedelim istiyorum.

Bir şey daha gördüm orada, kiraathaneler. Daha önce özellikle sadece kadına yönelik şiddetle mücadelede erkeklere ulaşmanın bir yolu olarak biz kiraathaneleri kullanıyorduk. Bazı pilot çalışmalarda, ben Bakanlıkta bulunduğum süre içinde, danışman olarak görev yaptığım süre içinde böyle bir çalışmanın içinde olmuştuk ama aile eğitiminde erkekleri kullanma konusu çok önemsendiğim bir konu. Yani aynı programı siz kiraathanede erkeklere anlatıyorsunuz değil mi?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Tabii, tabii. Herhangi bir kiraathaneye giriyoruz, insanlara anlatmaya başlıyoruz.

BAŞKAN – Genelde erkekler yapıyor ama değil mi bunu, çünkü erkekler erkekleri dinliyor; kadınla değil, erkekle kurabiliyor empatiyi. Genelde erkekler yapıyor.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Erkekler olarak yani onların yoğun olduğu yerlere biz giriyoruz.

BAŞKAN – Erkek eğitmenler giriyorsunuz.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Erkek eğitmenler giriyor.

Her girdiğimiz kiraathaneden de yaklaşık 4-5 kişi biz danışan alıyoruz sonra. İlk etapta hafife alıyorlar belki ama...

BAŞKAN – Toplam kaç kiraathane oldu aşağı yukarı? Böyle 50-100 girebildiniz mi?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – 50 olmasa da yani 25-30 civarında bir kiraathane gezmişizdir. İstatistik çalışmalarımız var, henüz yeni birim olduğumuz için yeterli veriyi oluşturamadık.

BAŞKAN – Ne kadar oldu?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Psikolojik danışmanlık olarak dört aydır hizmet veriyoruz.

Evlilik ve Aile Okulunda şu an 11'inci dönem, iki sene oldu. Ama bir envanter çalışması için yeterli niceliğe ulaşamadık henüz.

BAŞKAN – Kiraathane verilerinizi önemsiyorum. Bunu aslında sadece Bursa için söylemiyorum, bunun çok yaygınlaşması gerekiyor hem kadına yönelik şiddetle mücadele hem aile içi iletişim noktasında. Erkekler o kapıyı kendi başlarına açmıyorlar siz ayağına gitmezseniz.

BURSA AİLE DOSTU EĞİTİM MERKEZİ ŞUBE MÜDÜRÜ ORHAN BAYRAK – Sayın Başkanım, Aile Dostu Eğitim Merkezi (ADEM) olarak, merkezimiz burası

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 32

olmakla beraber biz bu projeyi köylerde, aynı anda bir köy konağında hanımefendilere, bir erkek eğitici de köy kahvesinde... Tabii, bunu daha önce köy muhtarıyla iletişime geçerek ve başlangıcını resimlerde göstermiş olduğumuz Gemlik'in Katırlı Köyü gibi köylerinde köy kahvesi ve köy konağı; kadınlarımızı köy konağında, erkeklerimizi de köy kahvesinde, daha öncesinden bilgilendirerek, bir hazır kitleye, bu konuda hazırlanmış kişilere bu anlamda eğitimler verdik. Bursa ilçelerinde yaklaşık 20 civarı, daha fazla şeye ulaşıldı. Ama tabii ki esas merkezimiz burası ama ADEM'in özünde şu var; bizim uygulamamız: ADEM her yerde, eğitim almak isteyen veya biz bir projede nereye gitmek istiyorsak oraya ulaşıyoruz. Bir yıl, 2015 yılında bu anlamda; 2016'da aynı şekilde köy eğitimlerimiz devam edecek.

BAŞKAN – Peki, şeye ihtiyaç var mı? Mesela biz materyalleri hazırlarken genel hazırlıyoruz kadın-erkek, çocuk için. Mesela erkeklere özel bir materyal hazırlamaya ihtiyaç var mı?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA - Ben şöyle söyleyeyim, özellikle benim üzerinde durduğum nokta nitelikli personel. Çünkü tek atımlık kurşunumuz var tabiri caizse bizim. Bu insanlar zaten...

BAŞKAN – Katılıyorum ona zaten.

Dört yıllık lisans –benim kızım da psikolog- mezunuyla yetmiyor bu iş; ya yüksek lisans, mümkünse doktora düzeyinde iyi bir uzmanlaşmaya ihtiyaç var.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA - Yani burada ticari meta tabiri caizse personelin kendisi. İnsanların karşısına sadece bir sefer çıkabiliyoruz, yani kahvehaneye girdiğimiz zaman oradaki insanların gönüllerine giremezsek eğer pekişmiş oluyor fikirleri. Benim çok daha temel kaygılarım var. Psikoloji, psikolog vesaire uğraşamam mantığıyla yaklaştıkları için onları ikna edecek gerçekten nitelikli personele ihtiyacımız var.

BAŞKAN – Peki, şöyle bir şey yapabilir miyiz, bunu istişare etmek için soruyorum: Burada epey uzman var sahada çalışan. Şimdi, bizim iki farklı tür hizmete ihtiyacımız var. Bir, ilk kabulü yapacak, vatandaşı alacak, karşılayacak, dinleyecek, ön görüşme yapacak ve ona akli başında... Bir dinleyici aslında bu, terapi yapmayacak, sürdürülebilir bir ilişkiye girmeyecek, ilk karşılayacak ve vakayı bir tanıyacak. Biz aile danışmanlarına hemen pek çok branşı açtık, işte sınıf öğretmeni mezunu dahi giriyor ona, hemşirelik mezunu dahi giriyor. Biz bu yelpazeyi -ilk danışanlar için söylüyorum- biraz geniş tutsak, daha farklı sosyal birimler, ilahiyat da olabilir bunun içinde, başkası da olabilir, bunlar B tipi aile danışmanı desek alt grupta ama psikoloji, işte sosyal hizmet uzmanı ve yüksek lisans programları alıyor, terapi yapacaklara da A tipi danışmanlık desek, böyle bir sınırlama getirsek, birinci gruptaki hizmeti yaygınlaştırmamızı kolaylaştırır bu bizim. Böyle bir şey yapsak sahada bunun karşılığı olur mu?

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Sahada karşılığı olur, özellikle o A tipi dediğiniz grup, dediğim gibi, eğer doğru seçimlerle yapılırsa çok daha faydası olur bunun.

BAŞKAN – Yani bizim ilk karşılaşmada psikoloğa ihtiyacımız olmayabilir. Sosyolojiyi bitirmiş, sınıf öğretmenliği, hemşireliği bitirmiş, bizim belli saat müfredatımızı almış, akli başında, iletişim kurma becerisi olan, hatta iletişim fakültesi mezunu...

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Ona benzer bir çalışma var aslında, sosyal inceleme gruplarımız var bizim, sosyolog arkadaşlar...

BAŞKAN – Hayır, bunu Türkiye, biz bunu mevzuat olarak komisyon raporuna sokalım ve böyle bir mekanizma kuralım Türkiye'de, çünkü biz yasama faaliyeti

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 33

yapıyoruz Komisyon olarak. Biz bunu Komisyon raporuna yazdığımızda bunun artık bir yasa maddesine dönüşmesi gerekecek, onun için uğraşacağız.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Kendi açımdan ben çok faydalı olacağını düşünüyorum.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, yalnız orada bir sorun çıkacaktır muhtemelen. Ben başından beri söylüyorum, ben psikolojik danışmanım, AB danışmanlığı eğitimleri de aldım. A tipi, B tipi aile danışmanlığı dediğiniz zaman bu görevlerin sunulduğunda mutlaka istismar...

BAŞKAN – Kesin sınırları belli olup bir müeyyidesi olması lazım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – İsmi farklı olması lazım.

Şimdi, aile danışmanlığını zaten baştan beri ben söylüyorum, yüksek lisans programı lazım.

BAŞKAN – En az.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ve onun sertifika programını da ben de almış olmama rağmen diğer arkadaşlara verilmesi büyük bir haksızlıktır.

BAŞKAN – Ona katılıyorum.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Şimdi, A tipi danışmanlık, B tipi danışmanlık dediğiniz zaman zaten şu anda alan istismarı çok fazla, bu yüksek lisans dışında olan arkadaşların sertifikası aile rehberliği olur.

BAŞKAN – Bunu tartışırız kendi içimizde ama şunu yapalım yani bir grup ilk karşılamayı yapacak, bunlar sürdürülebilir bir ilişkiye girmeyecekler zaten vakayla. İletişim fakültesi dâhil söylüyorum.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Onda da çok dikkatli olmamız lazım çünkü arkadaşlarımız bu işi aldığı anda, görevi aldığı anda filan danışmanlık terapi verme hizmetlerine kaydığını görüyoruz. Orada bir kere çok çok dikkatli olmamız lazım. Zaten ruh sağlığı yasası da çıkarmamız gerekiyor, alan meslek yasası da çıkartılması gerekiyor. O konuda çok dikkatli olmamız lazım. Her alandan arkadaşımızı bu göreve alırsak daha farklı sorunlar yaşarız. Çünkü ilk kabul çok önemlidir. Hani aslında...

BAŞKAN – Hayır, şunu söylüyorum ama benim söylemeye çalıştığım şu: İletişim fakültesi mezununu alacağız, biz bunu neredeyse altı aylık bir programa tabi tutacağız. Hatta o kişinin yeterliliğiyle ilgili de elinde bir belgesi olması gerekiyor ilk kabulü yapacak. Kahveye gidip anlatacak mesela, eğitim verecek erkeklere, onu öyle yapmayın, bunu böyle yapmayın. Bunun psikolog olması gerekmiyor bence.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Yine de alana yakın eğitimler almış olması gerekiyor çünkü vereceği konular psikolojiyle ilgili konular. Ona dikkat etmemiz gerekiyor. Girecek orada, mesela çocuk eğitimiyle ilgili bilgi verdiği gibi çocukların gelişim sorunlarıyla ilgili de bilgi verecek. Yani bu alanda eğitim almamış birinin altı aylık bir eğitimle bunu vermesi çok da doğru olmaz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Bunu biraz tartışalım biz. Yani şurada endişemiz var: Psikoloji mezunlarının yüksek lisans yapmışları yeterli sayıda olmadığı için çok karışıyor. Dediğiniz gibi, ben biliyorum, açık öğretim sosyolojiyi bitiriyor adam, gidiyor 400 kusura saat mi bizim eğitimlerimiz, onları da alıyor, haydi açıyor bir ofis terapi veriyorum diye. Bu son derece sağlıksız bir durum. Terapi vereceklerin psikoloji ya da sosyal hizmet mezunu olup ve yüksek lisans programını da, o onunla ilgili klinik psikoloji dalında yüksek lisansının olması gerekiyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Terapi verecek arkadaşlarımız var, bir de psikoloji mezunu. Psikoloji ve psikolojik danışmanlık mezunu olması gerekiyor, psikoloji temelde eğitim almış olması gerekiyor, terapi çok hassastır.

BAŞKAN – Ya klinik psikoloji yüksek lisansı...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Artı, yüksek lisans eğitimi alması gerekiyor.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Özel bir alan, evet, terapistlik eğitimi alması gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 34

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Başkanım, ben bir şey diyebilir miyim?

BAŞKAN – Evet, dinliyorum.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Cihat Bey'le birlikte çalışıyoruz biz. Aslında Cihat Bey'in özellikle dokunduğu nokta piyasanın da bu konuda çok şey olması.

BAŞKAN – Çok istismar, var evet.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Yani piyasada serbest çalışan, bu unvanları kullanan o kadar çok insan var ki ve bizim merkezimize geldiklerinde ya “Biz yanlış kişilere gitmişiz.” diye itiraf eden vatandaşlar oluyor bu anlamda.

BAŞKAN – Görev tanımı olmadığı için, mevzuatı olmadığı için.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Böyle bir mevzuat yok. Biz müdürlükten arkadaşlarla da bazen konuşuyoruz.

BAŞKAN – Katılıyorum ona ben.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Yani o kadar çok suistimale açık bir ortam ki bu biz kendi aramızda bile unvanları tartışıyor oluyoruz bazen. Kamuda bunu sağlamak belki daha kolay, daha kontrollü. Ama piyasayı kontrol etmek...

BAŞKAN – Hatta şöyle bir handikap var: Aile Bakanlığı kamu hizmeti veriyor, belediyeler çok iyi niyetli, kendi bölgelerinde hizmetler veriyor ama onların ikisinin arasında bile bazen, sizin burada olduğu gibi... Şimdi burada hep beraberiz ve ciddi bir entegrasyon gördüm, çok mutlu oldum. Bazen o entegrasyon da olmuyor. Aile Bakanlığının verdiği eğitim programının dışında ya da onun verdiği hizmetlerin çok da dışında belediye bir ofis açmış, bir hizmet veriyorum diyor ama hiçbir standardı yok bazen.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Kendimiz hazırladık bu standartları.

BAŞKAN – Hayır, sizin için söylemiyorum. Burada ciddi bir entegrasyon var, Aile Bakanlığı burada, belediyeler burada ve berabersiniz. Bunu görmediğimiz yerler de oluyor. O anlamda bir standardın gelmesi, belediye de açacaksa, efendim, özel bir yer de bu hizmeti verecekse aynı standartta vermesine ciddi bir ihtiyaç var.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Paralel hizmet etme anlayışı...

BAŞKAN – Görev tanımı belli olmalı, bu işte böyle bir mekanizma kurulacaksa sistem, şu hizmetten şu görev tanımından şu kadar personel, bu görev tanımından bu kadar personel olmalı ki böyle bir hizmet verilsin diye çok doğru bir...

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRÜ FİLİZ ÇİLİNGİR – Yani fiziki mekân dâhil buna Başkanım.

BAŞKAN – Tabii tabii.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Dezavantajlı gruplarla çalışıyoruz. Psikolojik danışmanlık merkezi ve kadın konukevleri daha çok kendi ihtiyacı görülen insanlar ama bir de bunun geriatri servisleri var.

BAŞKAN – Tabii.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Herhangi bir yerden mezun olmuş bir psikoloğu ya da danışmanı ya da sosyal hizmet uzmanını o kadar yaşlının içerisine bıraktığınız zaman dengeleri sağlayamıyor. Tecrübesizlikle sadece açıklayabileceğimiz şeyler değil çünkü burası risk grubu altında olan insanlar.

BAŞKAN – Ben daha ileri bir şey söyleyeyim. Sosyal hizmet uzmanları, -bunu yapıyoruz, ben de Bakanlıkta dört yıl görev yaptım bürokraside- alıyoruz üç yıl çocuk

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 35

hizmetlerinde çalıştırıyoruz, tayini çıkıyor, evleniyor, başka bir şehre gidiyor, götürüyoruz yaşlı bakımevine veriyoruz, yaşlıyla ilgili hiç çalışmamış. Uzmanlaşmaları ve kendi uzmanlık alanına tayin yapılacaksa da o gittiği ilde de kendi çalıştığı alan... Yaşlı mı çalışıyor, yaşlı çalışsın, uzmanlaşsın. Çocuk mu çalışıyor, çocuk çalışsın. Engelli mi çalışıyor, engelli çalışsın. Sosyal hizmet uzmanlarının da uzmanlaşması gerekiyor.

Yani on yıllık sosyal hizmet uzmanı, on yıl çocuk çalışmış ama götürüyoruz, yaşlı bakımevine veriyoruz. Hani yeniden başlıyor yaşlı... Biliyorum, personel geçmişim var benim diyor. Hem öz güveni var ama bir şey bilmiyor.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Deniz Hanım'ın söylediği konuda, sizin önerdiğiniz konuda aslında şunu eklemek istiyorum: Gerçekten, Deniz Hanım'ın dediği gibi, psikoloji ya da insan üzerine çalışmış, yani insan üzerine derken sağlığı ve psikolojisiyle alakalı temeli olan birimlerin olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü yani tıp fakültesine mesela biyologlar, kimyacılar giriyor ve profesörlüğe kadar yükseliyor. Baktığınız zaman, kariyer olarak tıp fakültesi profesörü ama temelinde kimya okumuş. Ya, bu, buna benziyor. Böyle bir şey olmayacak şekilde hareket etmemiz lazım. Arkadaşlara katılıyorum yani temeli olan bir şey üzerinden yürümemiz gerekiyor.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Bunu ben özellikle şu yüzden söyledim: Şimdiye kadar lüks bir faaliyetti tabiri caizse.

BAŞKAN – Toparlayalım arkadaşlar.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Ruh sağlığı hizmeti lüks bir hizmet değildir aslında, herkesin temel ihtiyacı. Belediyeler ve kamu ücretsiz olarak buna girmeye başlayınca şimdi biz dört ay içerisinde 260 kişiyle görüştük. 260 çok ciddi rakam. Hakeza, arkadaşlarım yıllardan beri çok ciddi insanlarla görüşüyor. Yani devam eden zamanda başka sorunları doğurma ihtimali çok yüksek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

YILDIRIM BELEDİYESİ KADIN VE AİLE HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ KLİNİK PSİKOLOĞU CİHAT KAYA – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başkanım, sorusu yoksa arkadaşların kalkalım, programımızı sarkıtmayalım.

Kapanma Saati: 13.28

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 36

(Merinos Kültür Merkezi)

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Ayşe KEŞİR (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

SÖZCÜ: Ali ÖZKAYA (Afyonkarahisar)

KÂTİP: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli katılımcılar -değerli misafirler diyeyim, Bursa'dayız ama biz ev sahibiyiz, sizleri davet ettik- öncelikle davetimize katılım gösterdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Ben Ayşe Keşir, Düzce Milletvekiliyim, aynı zamanda Aile Bütünlüğünü Araştırma Komisyonu Başkanıyım. Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan Deniz Depboylu Aydın Milletvekili, Hüsnüye Erdoğan Konya Milletvekili, Emine Yavuz Gözgeç'i tanıyorsunuz, şehrimizin milletvekili, Ergün Taşcı Ordu Milletvekili bugün aramızdalar.

Komisyonumuz 14 Ocakta çalışmaya başladı, "Aile Bütünlüğünü ve Boşanma Olaylarını Araştırma Komisyonu", daha da uzun adı var da ben size biraz kısaltıyorum. Tabii, araştırma komisyonları, biliyorsunuz Parlamentoda sürelili bir komisyon. 14 Mayıs itibarıyla bizim raporumuzu teslim etmiş olmamız gerekiyor. Bu anlamda, ilk bir ay, Parlamenta ilgili kurumları çağırarak, kamu kurumlarını, üniversiteleri, mevcut araştırmaları dinleyerek geçirdik ki bir çerçeve çizebilelim diye.

Aslında biz bu konuyu, boşanmanın neden ve sonuçlarını araştırıp, kısaca yapıp geçebilirdik. Ama, ben de alandan gelen biriyim, daha önce hem sivil toplum tecrübem var bu alanda, bu sene yaklaşık otuzuncu yılım hem de yüksek lisansım sosyal politika. Sosyal Politikalar Bakanlığında bir dönem Bakan Müşaviri olarak görev yaptım, kuruluş aşamasında bulundum ilgili Bakanlığın. O anlamda önemseydiğim bir alan.

Biz konuyu biraz daha geniş tuttuk, aile bütünlüğünü ilgilendiren hemen her konuyu Komisyon çalışmasının içine almak istedik. Bunun içinde engelliler var, kadına yönelik şiddet var, o ailede yaşlı varsa o da bizim konumuz. Neredeyse temel tüm sosyal politikalar konularını çalışıyoruz.

Tabii, burada biz Parlatmentonun bir çalışma organıyız araştırma komisyonu olarak. Burada birinci amacımız, ilgili mevzuatta nelere ihtiyaç var, ne tür değişiklik ve düzenlemelere ihtiyaç var, öncelikle onu çıkaracağız, raporun birinci amacı bu; ilgili kanunlar olabilir, yönetmelikler olabilir; birincil, ikincil mevzuatlar olabilir, bunlarla ilgili bir çalışma yapacağız ve ilgili kamu kuruluşlarına uygulamaya yönelik önerilerimiz olacak.

Bu bizim 4'üncü şehir dışı seyahatimiz. Doğal olarak, ben yerel yönetimleri çok önemseyen biriyim, kendim de bir dönem yerel yöneticilik yaptım, Büyükşehir Meclis üyeliği yaptım Ankara'da; yerel yönetimleri, yerinden yönetimi çok önemsiyorum. Çünkü hem demografik çeşitlilik hem coğrafi çeşitlilik bazen sorunların biçimini de değiştirebiliyor, çözüm önerilerini de değiştirebiliyor. Urfa'ya gittik daha önce, demografik çeşitliliğini biliyorsunuz, o bölgede özellikle gitmemiz gereken bir şehirdi. Kilis'e gittik, kendi nüfusundan daha fazla Suriyeli misafir barındıran bir şehir olduğu için. Bundan önceki seyahatimiz de Antalya'ydı. Antalya, Türkiye ortalamasının üzerinde boşanma dosyasıyla karşılaştığımız bir şehir. Tabii, şunu da söylemem lazım, genelde yanlış bir kanaat var, onun da altını çizmek istiyorum basın mensupları da buradayken, genelde şöyle bir yanlışlık yapılıyor: Yıl içinde evlenenleri o yıl içinde boşananlara bölüyoruz rakam olarak, diyoruz ki işte 500-600 bin kişi evlendi, 130 bin çift boşandı bu sene, yüzde 20 boşanan var, eyvah! Bu doğru bir ölçekleme sistemi değil çünkü 130 bin boşanan geçmiş yıllarda evlenenler; üç yıllık, beş yıllık, sekiz yıllık, on sekiz yıllık evliler var. Bunun için kaba evlenme ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 37

kaba boşanma hızı dediğimiz bir ölçekleme var dünya ölçeğinde, yani hem evlenenleri nüfusa böldüğümüz hem de boşananları nüfusa böldüğümüz bir oran. Türkiye bu anlamda binde 1,7'lik bir orana sahip. Bu da şu demek: OECD ülkeleri, Avrupa ülkeleri, Kuzey Amerika ülkeleri, pek çok ülke içinde Türkiye ilk 5 ülkeden biri demek yani iyi ülkelerden biri, aile kurumunu hâlâ... Ki bizim bugün pek çok şikâyet etmemize rağmen, bu konuya giren iyi ülkelerden biri demek. Ama, tabii, bunu tehdit eden unsurlar yok mu? Başta kadına yönelik şiddet bunlardan biri, çocuk istismarı bunlardan biri, eğer engelli bir birey varsa ve o engelli bireyle ilgili sürdürülebilir bir yaşam şartları oluşmuyorsa bu sorunlardan biri, ailede bir yaşlı varsa bu o sorunlardan biri. Bütün bunlarla ilgili bütüncül bir rapor çıkarma amacındayız.

Tabii, bir diğer konumuz da şu, bunun özellikle altını çizmek istiyorum: Genellikle aileyi konuştuğumuzda kadın ve erkek ilişkisi üzerinden, karı-koca ilişkisi üzerinden aileyi tanımlıyoruz. Gerçi bugün çağırdığımız muhataplarımızla özellikle bu eksenli konuşacağız. Ama, şuna inanıyorum: Aileyle olan ilişkimiz, bireyin aileyle olan ilişkisi medeni hâliyle başlamaz, doğumuyla başlar. Yani, medeni hâli değişmemişse ya da evlenip hiç çocuk sahibi olmamışsa bile "Bir ailesi yok." mu diyeceğiz o insanlara? Yani, bu çok acımasız bir yaklaşım olur, karı koca ilişkisi üzerinden aileyi tanımlıyor olmak. Onun için doğduğumuz ailelere, o ailedeki ilişkilere karşı da hem haklarımız hem görevlerimiz var, o anlamda bütüncül bir yaklaşımı tercih ettiğimizi ifade etmek için bütün bunları söyledim.

Tekrar, Komisyon üyelerimize teşekkür ediyorum seyahatimize eşlik ettikleri için, Ankara'dan gelen uzmanlarımıza teşekkür ediyorum ve bugün davetimizi kırmayıp gelen Bursalı misafirlerimize teşekkür ediyorum. Bugün burada hem kolluk güçleri var aramızda; Emniyet ve Jandarma temsilcileri, aile mahkemesi hâkimlerimiz var, sivil toplum kuruluşlarımız var.

Şimdi, tabii, tek tek sizleri dinleyeceğiz ama bundan önce yalnız ne yaptık öğlene kadar? Öğlene kadar ilgili kurumları dinledik Bursa'da, Büyükşehir Belediyesi, Osmangazi ve Yıldırım Belediyelerinin bu alandaki çalışmalarını dinledik, aynı zamanda Aile Bakanlığı Şiddet Önleme ve İzleme Merkeziyle, ADEM Aile Destek Merkezinin uygulamaları da dinledik, oradan bazı veriler elde ettik.

Bugün bu toplantımızda Nilüfer Belediyesi temsilcimiz de burada, hoş geldiniz.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Merhabalar, siz de hoş geldiniz.

BAŞKAN – Şimdi, toplantının yerel yönetimden sonraki kısmı daha bütüncül bir yaklaşımı ifade ettiği için önce sizi dinleyelim.

Siz kadına yönelik şiddetle ilgili bir sunum yapacaksınız bize, kadın çocuk birimiyle ilgili bir sunum yapacaksınız.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Çok teşekkür ederim.

Öncelikle hepimize selamlarımı ve sevgilerimi iletiyorum, sizler de hoş geldiniz.

Bir iletişimsizlik söz konusu olmuş.

BAŞKAN – Sabah dinleyecektik aslında biz sizi, evet.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Öğlen saatlerinde ancak ulaşabildiler bana. Ben yanımda bir sunum getirdim ama bunu...

BAŞKAN – Onu dosya olarak alalım sizden, sizden şifahi olarak dinleyelim, onu sizden yazılı olarak alırız.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Lütfen, çok teşekkür ederim çünkü içinde ayrıntılı grafikler var, zamanınızı çok alacak.

Nilüfer Belediyesi olarak biz kadına yönelik şiddetle ilgili çalışıyoruz; kadınlarla, çocuklarla çalışıyoruz ve aynı zamanda tabii ki yaşlılarla da çalışıyoruz, engellilerle birlikte.

Kısaca, çok genel olarak ifade etmem gerekirse, sizin söylediğiniz "Aile bütünlüğü söz konusu olduğunda aileyi nasıl düşüneceğiz?" temellendirmesi aslında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 38

çok çok önemli. Çünkü projekte ettiğimiz şey boşanmalar mı, aile bütünlüğü mü, ikisi birden mi? Çünkü o zaman incelememiz gereken ayrıntılar ve analiz etmemiz gereken şeyler farklılaşıyor. Bizim düşüncemize göre “aile” dediğimiz kavram ve konu, eşittir, hane halkıdır. Bu, neyi içeriyor? İçinde yaşadığı bireylerin önce ekonomik, sonra kültürel ve ruhsal, psikolojik paylaşımlarını ve dayanışmasını ortaya koyan bir birim aslında “aile” dediğimiz, mutlaka evlilik olması gerekmiyor, vekilimizin de söylediği gibi. Onun için, aile bütünlüğünü korumak adına çok kısaca söylemek gerekirse Nilüfer’e baktığımızda, öyle söyleyeyim, genel olarak Türkiye’ye baktığımızda, bizce başat konulardan ilki şu anda kadına yönelik şiddettir, diğeri de alzheimerdir. O kadar büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız ki gelecek yıllar için, onun için aile bütünlüğünü korumak da boşanmaları engellemek de özellikle bu iki ana etmende çok ciddi bir araştırma ve kaynak gerektirir diye düşünüyoruz. Engellilerle ilgili zaten büyük çapta birtakım şeyler yapılıyor ama kadına yönelik şiddetle ilgili hiçbirimize tekrarlamak gerekmiyor burada, görünen köy kılavuz istemiyor. Açıkçası, alanda çalışan biri olarak, bu konuda bir arpa boyu yol alabildiğimizi anca söyleyebilirim, çok üzgünüm bu konuda. Ama madem Ankara’dan buraya kadar geldiniz, zahmet ettiniz ve işin aslını çalışanlardan ve alanda çalışanlardan öğrenmek istiyorsunuz, duymak istiyorsunuz, bizim istatistiklerimiz ve bizim çalışmalarımızdan edindiğimiz bilgiler ve tespitler bu yönde.

Aynı zamanda, alzheimer da çok çok önemli bir risk faktörü olarak duruyor. Yaşlı bireyler bir tarafa, alzheimerler bir tarafa. Yani yaşlı bireylerle birlikte olmak aile bütünlüğünü belki bu ekonomik şartlarda ve bu ekonomik düzende bir nebze aslında bakarsanız aileye katkıda bulunmak demektir ya da bulundurmaktır demektir. Ama alzheimer söz konusu olduğunda bu çok ciddi bir sorunla karşı karşıya olduğumuzun göstergesidir.

Burada çok belki ütopik ve marjinal karşılanacak ama bunu da söylemek durumundayım. Aile bütünlüğü dediğimizde mutlaka evlilik gerekmiyor dedik. Yani hani muhtemelen kafalarda bu konuyla ilgili söylediğimde ciddi bir şeyle karşılaşacağımı düşünüyorum, dile getirilmese bile ama bunu gene de söyleyeceğim: Aile bütünlüğü dediğimizde evlilik söz konusu değilse acaba Türkiye’de ne kadar eş cinsel var ve ne kadarı aile olarak yaşıyorlar? Bunların da bütünlüğünü koruyacak mıyız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, Gülbiz Hanım, sanırım benim söylediğim, sizde farklı anlaşıldı. Ben şöyle bir şey söyledim, tekrar söylüyorum: Aileye ait sorunlar sadece karı kocaya ait sorunlar değil, bunu söylemek için söyledim bunu. Hiç evlenmeyenlerin ya da evlenip hiç çocuk sahibi olmayanların kendi doğdukları aileleri var, içine doğdukları aileleri, yani çocuk olarak buldukları, ergen olarak buldukları, genç olarak buldukları ve onların kardeşleriyle olan hukuku, bu da bir ailedir. Benim söylemeye çalıştığım buydu, onun özellikle altını çizmek istiyorum. Hani hiç evlenmemiş bir insan doğduğu ailesiyle beraber bazı sorunlar yaşayabilir, işte ergenlik bunlardan bir. Ya da onun yaşlılığı ne olacak, hiç evlenmemiş birinin yaşlılığı da bir sorun. Hepinizin ailesinde vardır hiç evlenmemiş bir halanız, teyzeniz, bizde de var, 85 yaşında hiç evlenmemiş bir halamız var. Onun ailesi biz değil miyiz anne babası ölünce? Kastettiğim buydu, özellikle bunun altını çizmek istiyorum.

Evet, ben teşekkür ediyorum sizlere. Yazılı olarak da eğer vermek isterseniz, onu da yazılı olarak alalım.

Teşekkürler, sağ olunuz.

Yalnız şunu da söylemem lazım, kadına yönelik şiddetten konu açıldı, birazdan konuşacağız. Ben 6284 sayılı Yasa’nın yapım sürecinde olan birisiyim. Yaklaşık bir yıl civarında yasa yapım sürecinde çalıştım. İstanbul Sözleşmesi’ni çekincesiz ilk imzalayan ülke Türkiye’dir ve Parlamentosundan ilk geçiren ülke Türkiye’dir. Hatta pek çok Avrupa ülkesi 6284 muadili bir yasa çıkartmamıştır,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 39

ülkesindeki sosyal krizleri, ekonomik krizleri gerekçe göstererek çünkü her çıkardığınız yasanın bir ekonomik karşılığı vardır. Mesela “şiddeti önleme merkezi” diyoruz, bizim yaşamızda var. Bir merkez oluşturmanız, orada personel istihdam etmeniz ve bir şey üretmeniz gerekir, bunun bir mali karşılığı vardır. Pek çok Avrupa ülkesi bu mali karşılığı karşılamayacağını söyleyerek uyum yasasını çıkartmamıştır İstanbul Sözleşmesi'nin. Bu anlamda Türkiye iyi bir durumdadır. 4 maddelik 4320'den 23 maddelik 6284 sayılı bir Yasa'ya geldi.

Şimdi burada uygulayıcıları var, onlar uygulamada nelerle karşılaştıklarını konuşacaklar. Biz yasayı yaparken de hem Adalet Bakanlığı hem İçişleri Bakanlığı hem ceza kürsüsü hocaları ve ilgili sivil toplum kuruluşları, 250'e yakın sivil toplum kuruluşunun görüşü alınarak hazırlandı o yasa. Tabii, bazen, uygulayıcılar da bilir, mevzuatı hazırlarsınız, ne kadar titizlikle hazırlarsanız hazırlayın, uygulamada bazı aksaklıklar ortaya çıkar. Şimdi onları konuşacağız zaten. Özellikle aile mahkemesi hâkimlerimiz ve sivil toplumdaki temsilcilerimiz var burada, avukatlarımız var boşanma süreçlerini takip eden avukatlarımız var, onlar sahayı biliyorlar.

Özellikle benim üzerinde durmak istediğim 2 konu var burada. Birincisi, veriler şunu söylüyor bize: 100 boşanan çiftin 80'i ikinci evlilik yapıyor, doğal. Yani Türkiye evlenme eğiliminde olan bir toplum, Türk toplum sosyolojisi. Yüzde 80'i ikinci evliliğini yapıyor ama bunların yüzde 17'si boşandığı eşiyle evleniyor. Yüzde 17 için şunu söyleyebiliriz: Hızlı boşanıyorlar, bu, bir vakıa. Ama diğer tarafta, elimizde başka bir veri var, avukatlarımız özellikle ve hâkimlerimiz biliyor, çekişmeli boşanmalarda dosya süreleri çok uzuyor, artı, ciddi bir velayet sorunu. Yani çocuk çok üzerinden ilişkiyi çekişmeli götürme ve velayet sorunu karşımıza çıkıyor. Komisyonun ilk toplantısında da söylemiştim bunu: Hiçbir çocuk, velayeti alan tarafla alamayan taraf arasındaki çekişmeden dolayı icra marifetiyle ebeveyniyle görüşmeyi hak etmiyor, hiçbir çocuk. Bu, önemli bir sorun genel anlamda, onun için sizdeki hikâyeler de bizim için önemli, yani sizin burada karşılaştığınız hikâyeler, bunları özellikle dinlemek için buradayız.

Şimdi, evet öncelikle hâkimlerimizden başlayalım. Sayın Serap Peker buradasınız, Hâkime Hanım hoş geldiniz, 2. Aile Mahkemesi Hâkimi. Arkasından Nursel Gümüsoğlu Hanım, 3. Aile Mahkemesi Hâkimi siz de buradasınız. Serap Bilgin Özer, 4. Aile Mahkemesi Hâkimi.

Evet, sizlerle başlayalım lütfen. Genel durumu, genel çerçeveyi, karşılaştığınız sorunları sadece 6284 değil, yani diğer Medeni Kanun'dan da kaynaklanan velayet ve nafaka konularıyla ilgili görüşlerinizi alalım sizin.

Buyurunuz.

4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Şimdi, ben üç yıldır aile hâkimliği yapıyorum, daha önce de ağır ceza mahkemesinde görevliydim. Aile mahkemelerinde tabii ki gün geçtikçe boşanmaların sayısı çok fazla artıyor. Dediğiniz gibi, velayetle ilgili sürtüşmeler de buna bağlı olarak çoğalıyor. 6284 sayılı Yasa uygulamasında da kadınlar, bu yasayı kötüye kullanıyorlar benim gördüğüm kadarıyla. Çünkü biz yeterli araştırma, soruşturma yapmadan, sadece beyana bağlı olarak koruma tedbiri uygulamak durumunda kalıyoruz. O zaman da kadın, mesela kafası bir şeyden bozuldu, kocasına kızdı, hemen gidip “Beni dövdü, sövdü.” diyor, ona bağlı olarak biz de tedbir veriyoruz. Bu da tabii ki erkekler için kötü bir şey oluşturuyor, haksızlık oluyor. Ama bizim de şu anda yapabileceğimiz bir şey yok. Bunun için...

BAŞKAN – Karşı davalar açılmıyor mu Hâkime Hanım?

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Hayır, karşı dava açılmıyor, erkek geliyor mesela itiraz ediyor. İtiraz üzerine gene biz dosya üzerinde karar verdiğimiz için genellikle retle sonuçlanıyor. Ama aslında aile mahkemelerinin sayıları çoğaltılıp da bu tip tedbir uygulamalarında da tarafları dinleyerek, değerlendirme yapılarak, işte delil toplanarak daha sağlıklı kararlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 40

verilebilir. Bu şekilde haksızlıklar olduğu zaman, erkek bu sefer kadına karşı daha çok kin duyuyor, intikam duygusuyla, yani aile korunacak yerde daha çok zarar görmüş oluyor. Onun için bunların göz önünde tutulması iyi olur tabii ki.

BAŞKAN – Sizin öneriniz ne?

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Yani benim önerim, işte aile mahkemelerin...

BAŞKAN – Delil aranmaksızın yerine ne öneriyorsunuz?

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – İşte, taraflar dinlenerek, soruşturma yapılarak bu tip kararlar verilirse daha sağlıklı olur. Sadece bir bayanın yani kadının korunmasına yönelik olduğu için, aslında erkekler de bazen korunmaya muhtaç oluyor. Bazen kadın mesela kocasını aldatıyor, diyor ki: “Uzaklaştırılsın evden.” Hem adam haksızlığa uğramış oluyor hem de evden uzaklaşıyor, “Kalacak yerim yok.” diyor. Bu da çok büyük bir sorun oluyor.

BAŞKAN – Ama şu var, biz yasayı... Yasa koyucu iradenin de bir parçası olarak da söylüyorum bunu. Terliğiyle sokakta kalan ve can korkusu olan kadın için çıkardık biz bu yasayı.

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Öyleleri de var tabii ki.

BAŞKAN – İstismar hâlinde yani bunu kadın da istismar edebilir, erkek de. “İstismar etmesi hâlinde şöyle bir uygulama yapalım.”ı bekliyorum açıkçası sizden biraz.

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Yani istismar etmesi...

BAŞKAN – Çünkü orada bir tek can dahi kıymetli, yani terliğiyle sokağa çıkmış kadın ve gidecek hiçbir yer yok, 2-3 tane çocuğu var. Yasa hazırlanırken bu irade çok baskın bir irade ve ben bunu çok önemsiyorum, burada bir can dahi çok kıymetli.

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Evet ama işte bunların korunmasının yanında, hiç korunmaya muhtaç olmadığı hâlde korunanlar da oluyor.

BAŞKAN – Peki, nasıl bir şey öneriyorsunuz? Öneriniz ne?

BURSA 4. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP BİLGİN ÖZER – Yani, onun için işte ben diyorum ki: Aile mahkemeleri sayısı çok fazlaştırılırsa bu tip şeyler de incelenip ona göre tedbir uygulanır, o zaman haksızlıklar daha azalır.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ediyorum, sağ olunuz.

Buyurunuz Serap Hanım.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ben 6284’le ilgili olarak, öncelikle kolluk güçlerinin daha ayrıntılı, daha teferruatlı bir soruşturma yapması gerektiğini düşünüyorum. Yani sadece kadını değil, onun yanında evdeki diğer bireylerin şahitliğini, alınacak doktor raporunu, evde yapılacak olay yeri incelemesini yeterli bulmuyorum. Daha yeterli olsa, biz daha inanarak, daha sağlıklı; süresi bakımından, içeriği bakımından da daha kadını koruyacak şekilde kararlar verebiliriz. O zaman onlara itiraz yolu da her ne kadar açık da olsa sonrasında bakan mahkemede de itiraz daha sağlıklı değerlendirilir diye düşünüyorum. Kollukta bu konu biraz yüzeysel geçiyor. Kolluk da şundan korkuyor, yani o ilk yasanın başında yaşanan ölümlerden sonra uygulayıcılara çok yüklenildi -basın aracılığıyla, yasa koyucular tarafından- herkeste bir korku oluştu, dolayısıyla da sağlıklı koruma tedbirleri alınamadı. Onun yerine kolluk daha çok eğitilip kadınlarla ilgili koruma tedbiri verilirken onların ikinci aşamada korunacakları yetersiz sığınmaevleri, öncelikle o çok önemli, erkeklerin itirazında...

BAŞKAN – Bursa’daki sığınmaevlerinin yetmediğini düşünüyor musunuz mesela siz? Yani gönderdiğinizde yer bulunamama durumu oldu mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 41

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Hayır, hayır, o açıdan değil, gönderip göndermemekle ilgili değil. Yani, nerede kalacağım, ne yapacağım, nasıl bir aşamadan... Bize gelip “Sığınmaevinden çıktım, iş arıyorum.” deyip iş arayan kadınları da biliyorum. Kapımıza gelip “İş bulabilir miyim, çocuklarımla nasıl yaşayacağım, bundan sonra ne yapabilirim?” Çoğunluğu uzun süre de boşanmayı düşünmüyor. Mesela ikinci uzatmaya geliyor, altı ay, tedbir vermişiz, “Tekrar uzatın, benim tehlikem devam ediyor.” diyor. Bakıyorsunuz, hâkim de ikilemde kalıyor. Bir evlilik boyunca bir erkek bir evden ne kadar süreyle uzaklaştırılabilir; altı ay, bir yıl, bir buçuk oldu, iki yıl oldu; her altı ayda uzatmada bu kopukluk gittikçe artıyor, ara açılıyor ve neyse o temelindeki düşmanlık ya da yaşanan sorun katlanarak artıyor. Sonra boşanma davalarına bakıyoruz “Beni evden uzaklaştırdı, ben artık bu kadını istemiyorum.” diyor. Yani, temeline inemiyoruz, yüzeysel bakıyoruz. Adam neden şiddet uyguladı, ben asıl orasıdayım. Bize o noktada geldiği için oradan başlıyoruz ama konuşmaya. Bu adam işsiz, evine ekmek götüremiyor, işinde sorun yaşıyor, sokakta sorun yaşıyor, eve geliyor “Hani ekmek parası?” diyen karısını dövüyor. Yani önce ekonomik sorunlarını şiddet uygulayan erkeklerden çözerek, onun ekonomik sorununu, işindeki güvencesini...

Bursa'ya yönelik de ben bir sorun söyleyeyim, ben on yıldır, on iki yıldır Bursa'da çalışıyorum. Bursa'da çok ciddi anlamda göçmen ailelerin yapısıyla ilgili gördüğüm bir şey var. Aileler kat kat ev yapıyor, ekonomik sıkıntı yüzünden bütün çocuklar, anneler, babalar hepsi altı üstü bir aile apartmanında oturuyor. “Benim evimde oturuyorsun.” diyen annelerin, babaların, evli çocuklarına ciddi bir hem ekonomik hem psikolojik baskıları var, bu da bir şiddet ve bu baskı altında kadınlar bir sene, iki sene sonra dayanamıyor, sorunlar yaşanmaya başlıyor. Halbuki ben hep onu söylüyorum, o eşler, bir başka yerde... Ben, mahalle değiştirin, semt değiştirin, bir daha deneyin, size süre veriyorum, gidin aileden uzakta bir ev tutun, biraz daha bakın ne olacak dediğimde, çoğunda düzelmeye olasılığı görüyorum. O psikolojik ve ekonomik baskıdan uzaklaşsalar, eşler birçok sorunlarını yenebiliyorlar. Ailelerin böyle bir “Ben senin paranı veriyorum, evini de verdim, her şey...” Bursa'da bu şekilde oturan eşlerin yüzde 90'ı “Anahtarımızın dış kapıda durması gerekiyor, aileler böyle istiyor.” dediklerini biliyor musunuz? Yani kadınların birinci boşanma sebebi bu. “Benim kayınpederim, kayınvalidem ‘Anahtar dış kapıdan duracak, ben istediğim zaman senin evine gireceğim.’ diyor.” Bu apartmanlara keşif için gittiğimizde, dış kapıdan giriyoruz, direkt halılarla başlayan yani müstakil değil hiçbir kat, her bir kat tek bir kişinin, sadece bir kapıyla açıp o eşler oraya gidebiliyor ama bağımsız değil. Dolayısıyla, kendilerine ait yaşantıları olmayınca başka sorunlar katlanarak o evliliği bozuyor. Şiddetse, şiddette de erkeğin ailesinden daha dayanak alıp psikolojik olarak kendini güçlü hissettiği, kadının da bir başına aile apartmanında anneyle... Mesela, çok büyük bir sorun var burada, kadınlar aileyle görüşürülmüyor. Bir sokak, bir mahalle ötedeki aileyle görüşürülmüyorlar, bir de böyle bir baskı yaşıyor. Yani çok basit çözülebilecek sorunlar, artarak, katlanarak şiddete doğru gidiyor. Eğer erkeklerin ekonomik gücü, bağımsızlığı, problemleri çözülsün ben şiddetin de azalacağını düşünüyorum. Bağımsız evleri olsa onun da azalacağını düşünüyorum. Ama 6284'ün uygulama sorununa gelirsek, ben öncelikle kollukta daha sağlıklı, daha ayrıntılı, teferruatlı bir inceleme yapılması gerektiğini düşünüyorum.

İkincisi: Yasanın özünde, ben ilk başlarda da söylemiştim, yani Anayasa'ya bir aykırılık var. Herkesin savunmasını almalıyız, herkesi dinlemeliyiz, hâkim öyle karar vermeli. Hâkim bir şeyi böyle okuyup üstüne... Çok büyük, ağır bir tedbir uyguluyoruz, altı ay evden uzaklaştırdık; ihlal ettin, üç gün hapis...

BAŞKAN – Ama altı ay üst sınır, daha alt sınırdaki verdiğiniz olmuyor mu hiç?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Tabii ki bir haftalık da var, on günlük de var, bir aylık da var; raporuna göre, olayın içeriğine, ağırlığına göre, bu kurtulabilir. Kış geldiği zaman süreler azalıyor. Bu karda kışta bu insanlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 42

altı ay nereye gidecek diyorsunuz, o zaman da süreyi çekiyoruz. “Arabamda yatıyorum, iş yerimin ambarında yatıyorum.” diyor, erkek geliyor itiraz ediyor, bununla ilgili de sorunlar var. Ama bu uzaklaştırmanın temelinde yatan sorunu çözersek uzaklaştırdıktan sonraki sorunu da azaltmış olacağız biz. Bence kesinlikle aile mahkemelerinin işleri de çok, buna yasa da zaten izin vermiyor. Bunların hepsinin tıpkı ceza davlarındaki suçüstü gibi, direkt kolundan tutup kolluk getirse hâkimin önüne, o gün olan olayla ilgili sen ne yaptın, sen ne yaptın, bu nasıl oldu? Çünkü ben zorlama hapis taleplerinde duruşma açıyorum. Savunmasız bir insana hapis cezası vermenin doğru olmadığını düşünüyorum. Hepsine duruşma açıyorum, kollukla getirtiriyorum. “Neden yaptın, sen neden şikâyetçisin, ihlal nasıl oldu diyorum?” Onlarla soru-cevap şeklinde o duruşmayı yaparken taraflar barışıyor, taraflar anlaşıyor, kadın, adamı affediyor; adam, özür diliyor. Mesela, “Zapta geçin bu özür dilemesini, bir daha yapmayacağına söz versin.” diyor, o zapta geçme bile psikolojik olarak insanları farklı yönlendiriyor. “Söz veriyorum.” diyor, imzasını alıyorum -kadın istediği için- imza atıyor ve sorun çözülüyor. Yani orada onlar onu farklı bir şekilde çözebiliyor. Ben onu ilk tedbir geldiğinde de duruşmada yapabilirim, onlara anlatabilirim, sonuçlarını anlatabilirim. Kâğıdı alıp adam kararı anlamıyor, ihlal ettiğinde sonunda ne olacak, başıma ne gelecek ama onu güzel bir şekilde duruşmada anlatsak daha farklı ilerleyecek ya da daha farklı çabuk çözülecek, bunları yapamıyoruz. Hiç hâkimi görmeden, hiç haberi yok, aylarca evinden uzaklaştırılmış. “Bana hiç sormadınız ki ben ne yaptım?” diyor. Onu ilk geldiğinde dinlemeliyiz, sebeplerini de bulmalıyız, o arada kadını da ona göre bir şekilde yönlendirmeliyiz. Evet, hakikaten ciddi bir sorun varsa, sen şu kadar süre bir evden uzaklaş... O arada da bence 6284’ün içine psikologlar, aile terapistleri, sosyal danışma merkezleri de girmeli artık.

BAŞKAN – Aslında yasada kısmen var o.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Var ama fiilen uygulayamıyoruz yani yeterli değil. “Para mı vereceğim? Nereye gideceğim? Benim param yok.” diyor.

BAŞKAN – İnfazda sıkıntı var diyorsunuz.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – İnfazda müthiş... 6284’ün en büyük handikabı budur bakın. Ciddi madde bağımlıları var. E, ne var? “Sağlık kuruluna gönderir hâkim.” diyor. Ama biz sadece kararlar gönderiyoruz, o kadar, bitti, başka hiçbir şey yapamıyoruz, uygulaması yok.

BAŞKAN – Denetimli serbestlik işe yarar mı burada?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Orası infaz kısmı bilemiyorum. O denetimli serbestlikte de onun bir barınacak yeri olması lazım, düzenli olarak o hastaneye gitmesi lazım, iradesi dışında zorla gönderemiyorsunuz ki. Emniyetten bize geri geliyor, altı ay, üç ay, bir ay, on beş gün, süresi bitti diyor. Hani tedavi? Yok. Hastaneye gitti mi? “Yok, istemedi, kabul etmedi.” diyor, şimdi bir de böyle bir sıkıntı var. Yani iradesi dışında tutup kolundan zorla bu adamı madde bağımlısını tedaviye gönderemiyorsunuz ama o adam hep o sorunu yaşatıyor ailesine ve madde bağımlılarının koruma isteyen aile yakınları eş değil; anne, baba. Para istiyor, vermiyor; anneyi, babayı dövüyor, en büyük sorun da bu. Üç gün sonra geliyor, yazık, anne, acıyor: “Ben ne yapayım, bu çocuk sokaklarda kaldı; geri gelsin, kaldırın tedbiri.” diyor. Şimdi, kaldırın mı, kaldırmayın mı, ne yapacaksınız? Kaldırıyorsunuz üç gün sonra yine gidiyor anneyi dövüyor. Önce o adamı tedavi etmeniz lazım ama öyle bir uygulama yok, infazını yapamadığımız bir yasa var elimizde.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yani Bursa’daki göçmen ailelerinin lütfen anneleri, babaları çocuklarına baskı yapmamalı. Ben on iki senedir bunu yaşadım. Boşanma davaları yarı yarıya incek, ben eminim. Aile

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 43

apartmanı kavramını çıkartın sosyal yaşantıdan, bağımsız bir evi olsun, düzenli bir maaşı olsun, güzel güzel evini geçindirsin.

BAŞKAN – Şimdi şu var, uzmanları dinledik biz konuda, hocalarımızı. Aslında, mesele aynı apartmanda oturup oturmama da değil, bir sokak ötede de otursa bu ilişki böyleyse devam eder.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – İşte, o kafaları da yavaş yavaş ailelerde...

BAŞKAN – Mesela, daha önce başka bir sivil toplum kuruluşunun İstanbul’da yaptığı bir araştırmada, eşten sonraki en büyük şiddeti görünceden görüyor oradaki kadınlar. Ama bu, şu demek değil yani, ailede kadın kadının düşmanı, her şeyi mi kötü? Değil. Aslında, bazen geniş aile, aile apartmanı, eğer ilişki sağlıklıysa bazı avantaj da olabiliyor.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ama bizim önümüze sorunluları geldiği için diyorum ben.

BAŞKAN – Hayır, şunun için söylüyorum bunu. Buradaki sorun, hak ve görev dengesinin sağlıklı kurulamayışı. Yoksa binada oturup oturmamak da değil, iki sokak ötede de otursa karışan karışıyor. Burada onların artık ayrı bir aile olduğunu...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – O zaman biraz da erkeklerin aile kurdukları zaman o bilinçle eğitilerek evlilik kurumuna hazırlanması gerekiyor.

BAŞKAN – Erkeğin özellikle, annesiyle karısı arasındaki dengeyi kurması gerektiğini, artık bir mahremiyet çizgisi olduğunu, aslında biraz zihinsel bir durum bu. Yoksa hani fiziki şartları çok değiştirdiyseniz de zihin değişmeyince...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ama yine sonuç kadında bitiyor, o erkeği yetiştiren kadının, annenin o erkeği daha kişilikli, daha karakterli, bağımsız, başkasının sözünün altında kalmadan ailesine değer verecek nitelikte yetiştirmesi gerekiyor. Yine kadının eğitilmesi gerekiyor, yine kadının eğitilmesi gerekiyor.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Aslında yerel yönetimlerin evlilik aile okulu projeleri var şu an gündemde.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – O, kesinlikle olmalı.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Aslında çok da faydası olur diye düşünüyorum, onların uygulamaya geçtiği için. Şu an Yıldırım Belediyesi yapıyor bu çalışmaları.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – O da yapılmalı evet.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Daha teknik kadroyla, daha eğitimli personelle, psikologlarla olursa...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Oradan tabii, evliliğe hazırlık kurumuna geldiğiniz zaman da öncelikle bu evlilik programlarının ben çok zararlı olduğunu özellikle söylemek istiyorum.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Yani o evlilik okullarının da faydalı olacağını düşünüyorum.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yani 40 yaş altındaki gençlerin programlarda eş aramasının bence, toplumu çok yanlış yönlendirdiğini, gençleri evliliğe yanlış bakmaya ittiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aslında hak ve görevlerden öte sınırların çizilmesi var. Ailede sınırları çizmeyle ilgili yapılan psikoterapide öğretiler vardır. Psikolog, danışman arkadaşlarım bilir, aileye sınırların çizmesini öğretiriz. Bahsettiğiniz apartman evlerde, apartman sahibi ailelerde o sınırları çizmek biraz daha zor oluyor olabilir ama uzman yardımıyla bu terapi sırasında sınırları çizme de öğretilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 44

Yalnız bir konu var, biz sabahtan beri izliyoruz arkadaşlarımızı, sağ olsunlar sunum yapıyorlar. Yapılan bir çalışmayı izlediğimde bu ailelere terapi ya da danışmanlık veren kurumu ziyaretimizde, özellikle sordum, aile mahkemeleri size ne kadar gönderiyor boşanacak çiftleri. Evet, hiç göndermediğinizi öğrendim ve ücretsiz yapıldığını da biliyoruz, bilmiyorum siz farkında mısınız?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Bir de bunları sorduğumuz zaman taraflar bize geldiğinde o noktada değiller yani yardım istemiyorlar. Yardım istemeden önce, bize gelmeden önce gitmeleri gereken bir aşama orası. Davalar sırasında çünkü...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Aslında...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yok, gidebiliriz ama, yani bin dosyadan 5 tane çıkmaz öyle.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bu, sizin şart koşmanız da olabilir. Mesela, belirli bir süre evden uzaklaştırıyorsunuz ya.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ama onun yasal düzenlemeye girmesi lazım. Biz ondan sonra yargılama uzadı sürecine giriyoruz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Anlıyorum, haklısınız.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Bizde öyle bir sıkıntı var.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ama bu hizmetlerden yararlanırlarsa muhtemelen sorunların çoğu çözülür.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Bakın, ben o aile apartmanı sorununa şuradan ulaştım. Aileden şahit dinlediğimiz zaman hiçbir tanesi eşler arasındaki sorunlarla ilgili şahitlik yapmıyor. “Gelinim bana böyle söyledi, bizim gelin bana böyle...” Yani kendi sorununu anlatıyor, eşler arasında bir sorun yok anlatılabilecek. O kendiyile arasındaki sorunu anlatarak, o sorunu bakıyorsunuz ki o yaratmış, onu demek istiyorum.

BAŞKAN – Anladım.

Teşekkür ederim.

Nursen Hanım, buyurunuz.

BURSA 3. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ NURSEN GÜMÜŞOĞLU – 2. Aile Hâkimimiz aslında sorunları çok güzel dile getirdi. Ben tekrarından kaçınmak istiyorum ama 6284 sayılı Yasa ailenin korunmasına yönelik bir yasa olmasına rağmen uygulamada maalesef aileyi korumaktan uzakta. Daha önce de 2 tane erkek aile hâkimi arkadaşımız sırf bu yüzden yetki değişikliği istediler çünkü erkeklerin mağdur edildiğini düşünüyorlar uygulamada. Yani ben kolluk aşamasında daha yeterli araştırma yapılmadığını düşünüyorum, birazcık daha kapsamlı ve ilgililerle bire bir görüşerek evrakların bize gelmesini istiyorum çünkü aile mahkemesi sayısı az ve Bursa gibi nüfusu yoğun olan bir yerde dosyayı inceleme imkânımız mutlaka oluyor ama yeterince inceleyemiyoruz. Yani o nedenle sonrasında zorlama hapis talepleri geliyor, onlarda da bire bir ilgililerle görüşerek karar vermek durumundayız. Yani bence öncelikle bu sorunun giderilmesi gerekir, uzmanlardan daha çok yardım alınması gerekir diye düşünüyorum. Yani bu şekilde.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Nursen Hanım.

AV. SİBEL Özbudak, hoş geldiniz, buyurunuz.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Teşekkür ediyorum.

Aynı zamanda 6284 sayılı Yasa hazırlanırken o dönemde içinde 18 tane vakıf kulüp derneğinin yer aldığı Bursa Kadın Kuruluşları Birliği dönem koordinatörlüğü yürüttüm.

Açıkçası ben kendi adıma sahada çalışan bir insan olarak 6284 sayılı Yasa'dan çok da memnunum. Tabii ki burada hâkime hanımlarla ayrıştığımız noktalar var. 6284 sayılı Yasa hazırlandıktan sonra uygulamaya girerken en az altı aylık bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 45

dönem bence yürürlüğe girmemesi gerekiyordu çünkü sahada biz bunun sıkıntılarını yaşadık. Sahada çalışan insanlar yeterince bilgili değildi, yönetmelik çok geç hazırlandı. Yönetmelikle ilgili olarak mesela zorlama hapsi getirilmişti ama biz bu konuda deva da açtık, yasayla düzenlenmeyen bir şey yönetmelikle düzenlenemez, olamaz diye. Bu konuda hâkime hanımlar da yaşanan sıkıntıları anlattılar zaten.

Şimdi sahada çalışanların eğitimi çok önemli. Sahada çalışanlar derken kolluk kuvvetleri çok önemli. Biz bu konuda Bursa Barosu Kadın Komisyonu olarak güvenlik kuvvetlerine, kolluk kuvvetlerine eğitime de gidiyoruz fakat orada o kadar hızlı rotasyon oluyor ki bizim eğittiğimiz kişi bir sonraki olayda yerinde olmayabiliyor. Mesela, tedbir kararı alınmış ama akşam saat sekiz karakola götürüyoruz, diyor ki "Tedbir memuru yok." Ama bizim yasa böyle bir şey demiyor. Ya da işte sabah dokuz oldu, haydi şiddet başlasın; akşam beş oldu, haydi şiddeti bitirelim, yok böyle bir şey. O yüzden, sahada çalışanların bilinçli olması çok önemli, eğitimi çok önemli. Bu konuya yeterince önem verilmediğini düşünüyorum. Kurum ve kuruluşlar arası koordinasyon çok önemli. Bursa Barosu Kadın Komisyonu Başkanlığı da yaptım, o dönemde il koordinasyon kurulunda da yer alıyordum ve gerçekten ŞÖNİM, Valilik, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Baro ya da diğer işte belediyelerden arkadaşların katılımıyla biz çok hızlı çözümlere gittiğimizi, çünkü birinci elden sorunları birbirimize iletiyorduk ve çözüm yolları buluyorduk, hiç değilse yerelde bunu yapmaya çalışıyorduk. ŞÖNİM'lerin her ilde olmaması da ayrı bir sıkıntıydı.

6284'le ilgili ben de bir kadın dahi kurtulsa çok önemli diyorum ya da bir çocuk kurtulsa dahi çok önemli diyorum. Neden? 2 tane örnek vermek istiyorum. Birisinde kadın ve erkek eğitilmiş, 2 tane kız çocukları var ve babasının tecavüz ve taciz ettiğini doktorlar tespit ediyorlar, büyük kız hastanede tedavi görürken. Büyük 10 yaşında, küçük 4 yaşında. Bu anlattığım olay, 4320 sayılı Yasa dönemindeydi. Müdahale edemiyorsunuz. Biz, avukat olarak atandık o dönemde, kadına soruyoruz, hâkime hanım da soruyor, kadının verdiği cevap, "kadın" derken annenin verdiği cevap, maalesef ki: "Kocam, öyle şeylere düşkündür." Sonunda, biz, anneanne ve dedeyle konuştuk, anneanne, kızını reddetti ve ikisi de, işte biri mimar, biri mühendisti bu bahsettiğim eşlerin. Anneanne, çocukları aldı fakat o kadın ve adam evlilerdi ve gençlerdi, o insanların çocukları olacaktı, yine olabilirdi.

Şimdi, 6284 sayılı Yasa döneminde düşündüğümde ben bunu bambaşka yorumluyorum. Ya da işte "uygulayıcılar" derken son dönemde alınan bir kararımda tedbir kararı aldığımız kişi polis, eşi şiddet görüyordu, kendi şiddetine katlanmış fakat lise çağındaki kızına ve oğluna uygulamaya başlayınca bana geldi. Tedbir kararı alamazsınız diye, kendisi de polis olduğu için... Tedbir kararı alındı, hani herhangi bir inceleme vesaire olmadığına kendisi de inanmadı o Emniyet gücünün. Fakat, şeyi öğrendik o esnada, 17 tane kadın ona bağlıydı ŞÖNİM'de, o kadınları kurtarmak üzere görevliydi. Biz yeniden bir yazı yazdık silahının alınması konusunda. İşte silahı elinden alınca orada kontrolden çıktı. Şimdi, kadın mağdurla görüştüğümde dedi ki: "Avukat Hanım, gerçekten silahını verelim ama bir anlaşma yapalım, bana bulaşmasın." İşte tayinini istedik başka bir yere, tayini verildi. Bunlar da hiçbir delil aranmaksın yapıldığı için ben çok hızlı dosyamı ilerlettim. Ama sonra biz dilekçe verdik, silahını verdik, çünkü kadın diyordu ki: "Ben şiddet görmeyeyim, çocuklarım görmesin, benden boşansın ya da boşanmasın bu, önemli değil." Şu anda hâlâ evliler ama hâlâ ayrılır. Bu anlamda sahada çalışanların, özellikle teslim edilen kadınların olduğu personelin bilinçli olması gerekiyor, eğitimler şart.

Bir de medya çok önemli. Televizyon, gazete, görsel, yazılı her neyse ya da yayınlanan diziler, bunlarla ilgili acil tedbirlerin alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olunuz.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Çözüm önerileri olarak ben aslında şeyi de düşünüyorum, aile savcıları. Mesela, biz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 46

daha önceki görüşmelerimizde bu nafakaların işte devlet tarafından verilmesi, icraya konulmaması, çünkü mağdur kadınlar bu konuda hâlâ çok sıkıntı çekiyorlar ama savcılar, aile savcıları, özel birimler ya da işte hâkime hanımların bahsettiği gibi, aile mahkemesi hâkimlerinin sayısı artırılarak burada biraz daha hızlı yol alınabilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Bir de yasal olarak bir şey daha önerebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Özellikle bu boşanma ve sonrasında, çocuk tesliminde ve şahsi ilişkilerde bir yasal düzenleme şart. Örneğin, 2 kez icra yoluyla, çocuğunu karşı tarafla görüştürmek durumunda olan eşten velayet alınır. Net, ben bunu yasa dışı olarak duruşmada şöyle yapıyorum: Eğer icra yoluyla şahsi ilişki kurdurursan, daha duruşma devam ediyor, bak 2 kez soracağım diyorum anne ya da babaya, 2 kez bu şekilde tutanağı görürsem çocuk 1 yaşında da olsa senden alıp babaya veririm diyorum anneye ya da babaya söylüyorum, bak sen... Bir zorlama istiyorum yani para harcamasın, polisleri görmesin, çocuk o şekilde gitmesin, kavga gürültü olmasın ama bunu hep yasada olmayan bir şey ama ben kendimce zorlamayla çocuğu koruma altına almaya çalışıyorum. Bunun kesinlikle yasal düzenlemesi şart. O şahsi ilişkiler, çocukların o yaşadıkları sorunlar onlarda ciddi travmaya yol açıyor ve bunu yaşattıkları için de eşler birbirlerine bunu silah olarak kullanıyor, en küçük bir şeyde... Zaten iş tamamen bizde şuna döndü: “Nafaka ödemiyor çocuğu göstermem, çocuğu göstermiyor nafaka ödemem.” Böyle bir alışverişe döndü bundan kurtarmak için anneleri, babaları her ikisini de çünkü öğretmiyorsunuz anneliği babalığı, onlar tamamen iki kinli insan oluyor ve çocuk arada harcanıyor. En güzeli, yasal düzenleme ki biz haricen bunu yapmaktayız zorunda kalmayalım.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yoksulluk nafakasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Süresiz olmasıyla alakalı.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ya, bence o, evlilik süresine bağlı olmalı. Yani çok kısa süren bir evlilikte gerçekten hem erkek açısından bu, çok mağdur edici hem de ben şahsen bir kadın olarak kadınların bu şekilde üç beş ay evli kaldığı bir adamın parasıyla uzun süre geçinme fikrine alışmalarını, böyle bir geçim şekliyle, böyle bir kişilik geliştirmelerini de kabul edemiyorum yani. Bir kadın böyle yaşamamalı. Yani kendini böyle bir durumda bırakmamalı. “İstemiyorum senin paranı, senin paranla da geçinmeyeceğim.” diyebilmeli ama bunu yaratmanın altında hem yasal düzenleme yatıyor hem ona bakış açısı yatıyor.

BAŞKAN – Burada şu var ama iki şey var.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bir hukukçu gözlüğüyle ne önerirsiniz yani bu noktada, bir kadın olarak değil de?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Şimdi, hayır, yasada bir düzenleme var, toplu nafaka diye bir şey var. Biz onu mantıklı olarak diyoruz ki bir yıl sürmüş, iki yıllık toplam nafakası nedir? Şu kadardır, öyle toplu nafaka olarak karar veriyoruz, ömür boyu sürecek gibi vermiyoruz, onun zaten yasada düzenlemesi var.

BAŞKAN – Ama burada iki şeye bakmamız lazım. Şimdi, biz daha önce konuştuğumuzda bu konuyu hatta bazen fiilî evlilik gerçekleşmeden bile boşanma oluyor ve yoksulluk nafakası takdir edebiliyor hâkim. Ama iki şey var. Bir, bu toplumda birkaç aylık da evli olsa -yani bu, her yerde geçerli olmayabilir ama bazı yerlerde öyle- o kadın tekrar yeni bir hayat kuramıyor, hiç kuramıyor yani kuramama hâli de var. Yani o kadın, bir evlilik yapamayabiliyor, yeni bir hayat kuramayabiliyor. Yani bunun vakaya özel olması gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 47

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Tabii ki olaya da özel olmalı.

BAŞKAN – Burada bir standart getiremeyebiliriz. Yani bunun içinde bekâret var, evlilik dul olma ve bir daha hayat kuramıyor, “ne kusuru vardı da bir ayda geri geldi” oluyor adı. Bunun çok sıkıntısı var kadın açısından ama şu da var, özellikle eşit kusurda.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Eşit kusurda bence yoksulluk kaldırılmalı.

BAŞKAN – Eşit kusur konusu önemli bir konu.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Artık o yasal düzenleme, o maddedeki o şey kaldırılmalı, eşit kusur değil. Eşit kusur nasıl tazminata “hayır” diyorsa yoksulluk nafakasına da “hayır” demeli. Bakın, iki tane sadakatsizlik, ikisi de birbirini aldatmış eşit kusur diyorsunuz. Hadi şimdi bunun sonunda vicdani olarak yoksulluk nafakası verin. Yani bu, buna gidiyor çünkü. Eşit kusurda yoksulluk nafakası kalkmalı bence ama kadının da sonradan mağdur olduğunu bu şekilde gündeme getirip böyle düzenlemelere girdiğimiz zaman, inanın, otomatikman, kadının hep korunmaya muhtaç, hep bir şeyler elinden alınmış, aşağıda, hep böyle yazık, hep böyle şey, o görüntüde ve o korunmaya muhtaç hâlde olmasını ben kabul edemiyorum. O yüzden de olmamalı yani. Madem eşitse yani bu pozitif ayrımcılık da burada yanlış bence. Olmaz, böyle bir şey yok yani. Eşitse, olmamalı artık.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Bir konuyu soracağım da elinizde var mı bilmiyorum gerçi istatistiki bir bilgi ama. Açılan dava sayısı ile ilgili Bursa’ya özel.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – İnan bende 2003’ten bu yana ben burada aile mahkemesini kurdum, geldim başladım 2015’e kadar açılmış boşanma davaları...

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Artış fazla mı, sizce nasıl?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yok. Bir tane ben sizin için getirdim, vereyim.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sizin gözlemlediğiniz nedir?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Şöyle, onların içinde de sebepler var burada da eğer isterseniz.

BAŞKAN – Yazılı verebileceğiniz dokümanları alalım.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Şöyle sebeplerini ayırdım fakat Emine Hanım şeyi yasal olarak bilir, sadece temelinden sarsılma sebebi...

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Tabii ki içinde çok farklı şeyler. Şiddetli geçimsizlik deniyor ama altında farklı farklı şeyler olabiliyor.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Mesela en basit istatistiki bir şey söyleyeyim, hiç sayısını tutmadım ama çok net biliyorum 100 davadan -kadınlar için söylüyorum- kadınlar 100 tane açıtsa 99’unu kabul ediyoruz. Erkeklerin açtığı 100 davadan yani 20-25’ni kabul ediyoruz. Bu, ne kadar kimin kusurlu olduğunu, kimin hangi noktada dava açtığını ve haklı olduğunu gösteriyor. Yani davası reddedilen kadın o kadar az ki. Çünkü en son noktada açıyor kadın davayı ama erkek öyle değil, çok keyfi açabiliyor kadının itirazında hep dava reddediliyor, bir de o da kusurları gösteriyor.

BAŞKAN – Teşekkürler.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Benim atladığım bir şey vardı. Ben bu arada Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünde eğitici olarak da çalışıyorum, evlilik öncesi eğitimlerde. Medeni Kanun, İş Kanunu ve 6284 sayılı Yasa’yla ilgili bilgilendiriyoruz evlenecekleri, gençleri fakat olaya bakışları hiç olumlu olmuyor. Yani “Biz, daha bismillah başlamadık neyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 48

anlatıyorsunuz.” diye. Hani görevleriniz var, öyle olursa böyle olur vesaire ben sadece hukuki yönünü anlatıyorum ama çok olumlu bakmıyor yeni evlenecek gençler.

BAŞKAN – Hukuki olarak bakmazlar zaten, sosyolojik olarak, psikolojik olarak anlatmamız lazım.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Beraber anlatıyoruz tek ben anlatmıyorum ama ben benimle ilgili kısmını söylüyorum. Şunun için söyledim bunu, acaba bunu evlendikten sonra böyle zorunlu evlenmeden önce değil de evlendikten sonra mı zorunlu olarak olabilse.

BAŞKAN – Urfa Harran Belediyesi evlilik müracaatı yapan tüm çiftlere şart koşmuş, evlilik öncesi eğitim programını alan çiftlerin nikâhını kıyıyor. Urfa Harran’da yapmış bunu.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Bence güzel bir uygulama, bir yıldır belki vermiyoruz ama ondan önce iki yıl boyunca verdik. Bir de bir şey daha eklemek istiyorum. Gizlilik kararı aldığımız dosyalarda kadın bütün geçmişini kaybediyor bir defa. Okuduğu okulu, ehliyetini vesaire ve dahi doktora gittiğinde bile yeri belli olabilecek, adı belli olabilecek gibi vesaire gibi sorunlar yaşanıyor. Buna ilişkin çözümlerin getirilmesi gerekiyor.

Bir de butonla ilgili işte sinyal çektii...

BAŞKAN – Gizlilik kararındaki sorunu anlamadım yalnız.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Gizlilik kararı aldığımız zaman kadın -ben çünkü kadınlar, bir tane de erkek var, bu arada aldığım bir tedbir konusunda- bütün geçmişini kaybediyor. Okuduğu okullar, diplomaları, ehliyeti hiçbirisini kullanamaz hâle geliyor.

BAŞKAN – Ama yeniden düzenleniyor onlar. Kimlik değişikliğiyle mahkeme kararıyla düzenleniyor artık kolaylaştı o.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Şimdi, kolaylaşıyor ama hâlâ ehliyetini alamıyor ya da bir doktora gitmekte...

BAŞKAN – Yok alıyorlar.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Yıldırım Belediyesi galibe destek veriyordu. Hani kaydını girmeden yapabiliyordu.

BAŞKAN – Yani bunu ilk defa duyuyorum, gizlilik kararı, kimlik değişiklik kararı varsa hemen her şeyi bir iki ay içinde...

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ – Çok basit.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Gizlilik kararını alıyoruz, sonrası.

BAŞKAN – Kimlik değişiklikleri, isim değişikliği, diploma değişikliği, sigorta sicil numarası değişikliği hepsini birkaç ay içinde yapıyoruz biliyorum ben. Yani ben ilk defa duyudum.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ – Tamamını, tüm belgeleri...

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Benim son aldığım dosyada da aynı şeyi yaşadık...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ama avukat hanımın dediği, kimlik değişikliği değil, sadece gizlilik.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Hayır, gizlilikte hiçbir şey kaybolmuyor ki. Sadece karartma veriliyor.

BAŞKAN – Karartma var sadece.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Yok, ben kimliği söyledim.

BAŞKAN – Siz kimliği söylediniz, tamam.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Ben kimliği söyledim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 49

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Hızlıca değiştiriliyor artık.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Bir de bir şey daha.

BAŞKAN – Birkaç içinde bütün evraklar... Şu oluyor bazen, atıyorum ihtiyaç duymamış, hiç bilmem bir sertifikasını değiştirmeyi unutmuş oluyorsa kadın o belge sonradan önüne çıktığında, değişikliği biraz gecikmiş oluyor.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Yok yok, o kadar basit değil. Ben ciddi kimlikten bahsediyorum.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Ben şöyle bir hikâye üzerinden belki somutlaştırmak gerekiyor.

BAŞKAN – Bitirsin Avukat Hanım sonra size söz vereyim. Avukat Hanım siz bitirin.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Son bir şey bir de sinyalle ilgili, işte, buton.

BAŞKAN – Bu uygulama kaldırıldı.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Ama onun geri döneceğini ümit ediyorum diye.

BAŞKAN - Şimdi, denetimli serbestliği çalışıyor bildiğim kadarıyla Aile Bakanlığı herhâlde, o buton uygulamasının etki analizlerinden memnun kalmamışlardı. Pilot çalışmaydı zaten, Bursa'da ben buradaydım başlatıldığı gün.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Hâkime hanımlarla da beraber yaşamıştık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYON ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Siz ilave edecek miydiniz bir şey?

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Şöyle bir örnek...

BAŞKAN – Yani öyle bir usulümüz yok, konukların birbiriyle konuştuğu bir usulümüz yok ama katkı verecekseniz, çok kısa alayım. Yani öyle bir usulümüz yok.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Şunu söylemek istiyorum: Eğer kimliği adı, soyadı, TC'si vesairesi değiştirildiyse ve kendisine karşı, şiddet uygulayana karşı devam eden bir davası varsa ondan vazgeçmek zorunda kalıyor çünkü deşifre olmamak için. Yani belki hak kaybı derken bunu demek istiyordur diye düşündüm, anlatabildim mi? Yani Gülbiz Alkan olarak ben şiddet uygulayana bir dava açtıysam ve kimliğimi değiştirdiysem artık o davadan vazgeçmek zorunda kalıyorum.

BAŞKAN – Yeni kimliğiniz var çünkü yeni bir hayat kuruluyor size.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Evet, onu da deşifre etmemek istiyorum hâliyle.

BAŞKAN – Tabii, aksi hâlde kimlik değiştirmenin anlamı kalmıyor.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Evet.

BAŞKAN – Ama işin doğası gereği bir durum, bunun mevzuatla ilgisi konusu yok. İşin doğası gereği bir durum bu.

NİLÜFER BELEDİYESİ TEMSİLCİSİ GÜLBİZ ALKAN – Hani belki kastettiği şey budur diye düşündüm.

BAŞKAN – Yoksa bunun mevzuatla ya da hukuki bir zafiyetle ilgisi olduğunu düşünmüyorum. İşin doğası gereği yeni bir kimlik ediniyorsunuz ve yeni bir hayat kuruyorsunuz.

Teşekkür ederim.

Avukat Bilge Arıcıoğlu, buyurun.

BURSA BAROSU ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI AV. BİLGE ARICIOĞLU – Merhaba tekrar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 50

Tabii, hukukçuların sonuna denk geldiğim için 6284 sayılı Yasa'yı artık değerlendirmek ve kadınlar açısından değerlendirmem fazla konuşma olur. Çocuklar üzerinden bakarsam da yani şiddet gören ya da şiddete tanık olan çocuklar boşanma süreci de dâhil olmak üzere elbette ciddi psikolojik sıkıntılar yaşıyorlar. Yani bunların suça sürüklenme oranı ya da madde bağımlısı olma oranları çok yüksek. Hani bu nedenle ben boşanma sürecinde ya da işte 6284 sayılı Yasa'dan yararlanan ailelerin çocuklarının zorunlu olarak bir rehabilite edilmesi taraftarıyım. Aksi hâlde hem ileride kendi evliliklerini hem de toplumsal sorunlarda bu kişiler başrol oynayacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Boşanma sürecindeki ailelerin çocuklarını?

BURSA BAROSU ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI AV. BİLGE ARICIOĞLU – Hem onlar hem de dediğim gibi şiddete tanıklık eden. Evet, bire bir kendisi şiddet görmese de şiddete tanık olan çocukların zorunlu olarak rehabilite edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ederim Avukat Hanım, sağ olun.

Şimdi, Aslı Çakır Parmaksızoğlu 2. Aile Mahkemesi Psikoloğu.

Buyurunuz.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ PSİKOLOĞU ASLI ÇAKIR PARMAKSIZOĞLU – Evet, on bir yıldan beri 2. Aile Mahkemesinde psikolog olarak çalışmaktayım.

Kısaca görevimizden bahsedeyim. Mahkeme hâkimlerimiz burada, hâkimlerimizce verilen, ara kararda geçilen konularda şahsı ilişki, velayet , evlat edinme gibi konularda aile bireyleriyle görüşüp rapor hazırlamak suretiyle görev yapmaktayız. Aile bütünlüğünün korunması denildiği zaman aslında davanın esasına girilmeden önce yapılması gereken müdahaleler olduğunu düşünüyorum ancak biz bu konuda çalışmıyoruz. Maalesef ki yani gerek iş yükünün fazla olması gerekse fiziksel koşullarımızın uygun olamaması sebebiyle biz davanın esasına girmeden önce ailelere müdahalede bulunamıyoruz. Bir iki hafta kadar önce BADEM'den haberim oldu, dernek aracılığıyla, Büyükşehir Belediyesinin Aile Danışma Merkezinden, Bize daha önce sordukları zaman aile danışmanlığı almak istiyoruz dışarıdan ama maddi durumumuz yeterli değil dediklerinde yönlendirebileceğimiz Bursa içerisinde -bir dönem kaymakamlık yapıyordu sanırım ama- kimse yoktu. Şimdi BADEM'den haberdar olduk, onlarla iletişime geçtik ama biz bunu şifahen yaptık, hani yasal dayanağı yok.

BAŞKAN – Aile Bakanlığının da var ama Aile Destek Merkezi aynı şekilde ADEM'ler.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ PSİKOLOĞU ASLI ÇAKIR PARMAKSIZOĞLU – Bilgimiz yok. Yani bilgi edinemedik. Türk Psikologlar Derneği aracılığıyla BADEM ve Yıldırım Belediyesinin Evlilik Okulu'ndan haberdar olduk, oradaki kişilerle iletişime geçtik, onlardan bilgi istedik.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Osmangazi'nin de var aslında Aile Danışmanlık Merkezi.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ PSİKOLOĞU ASLI ÇAKIR PARMAKSIZOĞLU – Öğrenemediğimiz için bu bizden kaynaklı belki.

BAŞKAN – Şimdi, kurumlar arası koordinasyon önemli bir sorun.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ PSİKOLOĞU ASLI ÇAKIR PARMAKSIZOĞLU – Evet, maalesef.

Onlarla iletişime geçmek üzere onlardan bilgi aldık. Bundan sonra hani bilmiyorum ne kadar yasal dayanağı var ama bize sorduklarında en azından yönlendirebilelim maddi yetersizliği olanları çünkü maddi olarak yeterli olan kişiler gidebiliyorlar dışarıdan harici ama yetersiz olanları kişiler gidemiyorlar ve kurtarmak istediklerinde bile yardım alamadıklarından boşanma davasına yönlenebiliyorlar. Bundan sonra yönlendireceğimizi düşünüyorum en azından geldiklerinde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 51

6284'le ilgili çalışma yapmıyoruz maalesef, biz yapmıyoruz. Ben haddim olmayarak yasanın gerekli olduğunu ama yeterliği olmadığını düşünüyorum. Şu açıdan yani evet, kadını, çocuğu ya da erkeği -çünkü evden uzaklaştırılan bazen kadın da olabiliyor- korumak gerçekten önemli ancak evden uzaklaştırılan kişiyi de rehabilite edebilmek önemli bence. Gidebileceği bir yer olmalı, öfke kontrolünü sağlamanın öğretilebileceği bir yer olmalı diye düşünüyorum ancak böyle bir merkez ya da birimin olmadığını da biliyorum.

Benim düşüncelerim ve görüşlerim bu şekilde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Üyelerimizden soru sorumak isteyen var mı? O zaman devam edelim çünkü bugün kalabalık bir heyetimiz var, hepsini dinlemek istiyoruz tek tek.

Simge Furkan Hanım burada mı, sizi dinleyelim, lütfen.

PDR uzmanısınız değil mi?

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Merhaba öncelikle, bizler okullarda çalışıyoruz biliyorsunuz ki psikolojik danışman olarak, rehber öğretmen olarak ve bu boşanma sürecinde ebeveynler ilk olarak bize geliyorlar, çocuklar da yine aynı şekilde.

BAŞKAN – Pardon, siz Millî Eğitim Bakanlığına bağlı çalışıyorsunuz, rehber öğretmen.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Evet rehber öğretmen olarak okul psikolojik danışmanı olarak okulda çalışıyorum. Boşanma sürecinde tabii ki çocuklara en yakın kişiler bizler de oluyoruz okullarda olduğumuz için. Anne babalar bazen kendi sorunlarıyla ilgilendikleri için çocukları ihmal edebiliyorlar. Çocuk için aile ortamı en güvendiği ortam ve bu güvendiği kişilerden desteği göremeyen çocuklar direkt bize geliyorlar sınıf rehber öğretmenlerine geliyorlar ve güvendikleri ikinci ortam olan okulda bir arayış içine giriyorlar, destek için. Eğer okulda da bu desteği bulamazlarsa dışarıda maalesef, riskli ortamlarda arayabiliyorlar. Bu noktada rehber öğretmenlerin özellikle okullarda bulunması çok çok önemli psikolojik danışmanların çünkü bizler ailelere de eğitimler düzenliyoruz. Aile içi ilişkileri düzenleyecek, onlara iletişim seminerleri, öğretmenlerimize bu tür çocukları, risk altındaki çocukları fark edebilecekleri eğitimler veriyoruz. Bu anlamda görevimizin önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Pardon bir şey soracağım.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Buyurun.

BAŞKAN – Mesela, siz bir rehber öğretmen olarak az önce bahsedilen kurumlardan haberdar mısınız, belediyelerin hizmetlerinden? Yani oraya mesela, aile yönlendirebiliyor musunuz? Bilginiz var mı?

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Ben şu an Gönül Elçileri Projesi'nde çalışıyorum rehber öğretmen olarak, psikolojik danışman olarak ondan dolayı bilgim var.

BAŞKAN – Biliyorsunuz.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Ama okulda çalışırken bilgim yoktu, keşke olsaydı, ben de bu vesileyle velilerimi yönlendirebilirdim.

BAŞKAN – Gönül elçilerinde gönüllü müsünüz?

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Yok hayır, şu an Millî Eğitimden görevlendirmeye oradan görev yapıyorum. Ama, keşke bu kurumlardan haberim olsaydı, ailelerimizi yönlendirmem çok daha kolay olacaktı.

Bursa'yla ilgili benim söylemek istediğim şu var: Rehber öğretmenler okullarda bu denli önemliken bu konularda, Yıldırım ilçesinde özellikle risk altında bulunan çok fazla çocuk varken yani 200 okul varsa Yıldırım'da, yarısının neredeyse rehber

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 52

öğretmeni yok. Yani, bu, çok önemli bir nokta. Şöyle, çoğu rehber öğretmenler bu rotasyon durumu vardı, ondan dolayı Nilüfer'e tayin istediler ve şu an Nilüfer'de 3-4 rehber öğretmeni bulunan okul bulunurken Yıldırım'da hiç rehber öğretmeni olmayan birçok okulumuz var.

BAŞKAN – Sayın Valim, bu, önemli bir konu idari açıdan.

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Tamam Sayın Vekilim.

BAŞKAN - Yani, norm fazlası mı var öbür taraflarda?

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Yok, norm fazlası değil, isteğe bağlı gittiler rehber öğretmenlerimiz ancak Yıldırım'da...

BAŞKAN – En az 1 tane her okulda olması...

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Evet ama maalesef Yıldırım'da, öyle riskli bir bölgede rehber öğretmeni olmayan çok fazla okulumuz var. İlk atamayla da gelen çok fazla olmadı. Zaten atamalar bu sene çok az yapıldı. Ondan ötürü de bir boşluk...

BAŞKAN – Önemli bir sorun ama yani bunu idari olarak da çözebilirsiniz en azından görevlendirmelerle.

BURSA VALİ YARDIMCISI YUNUS FATİH KADİROĞLU – Sayın Valimize iletteceğim.

BAŞKAN – Bu konuyu vali beyle de ben de konuşayım ama lütfen siz not alın bunu.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Yani şu da oluyor: Rehber öğretmenler bir okuldayken diğerine de görevlendirilince de sıkıntı oluyor. Çünkü, buldukları okulda çalışmalarını yürütmeleri gerekirken haftanın iki günü başka okula gitmek zorunda kalıyorlar. Dolayısıyla, ikiye bölünmüş oluyorlar. Aslında görevlendirme de çok sağlıklı değil. Dengeli bir atama olursa bizim branşımızda, çok daha faydalı olacaktır. Hani, il içinde çözülmeye çalışılıyor, Millî Eğitim görevlendirme kanalıyla yapmaya çalışıyor fakat atamalarda bir dengesizlik söz konusu ilçeler arasında.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tamam.

Yani, şeyi önemsiyorum, hanımefendi de burada bugün bize sağ olsun eşlik etti, bırakmadı, beraber sabah hem Gönül Elçileri Projesi'ni hem diğer belediyelerin açıklamalarını dinlediğimizde bu aile destek programlarında ciddi bir gayret var orada. Hem evlilik öncesi hem evlilik döneminde veyahut da kahvelere, erkeklere gidecek kadar... Mesela Yıldırım belediyesi kahvelere girerek dahi bunu yapmaya çabıyor. Orada bir gayret var. Biz orada da bahsettik. Özellikle rehber öğretmenlerle bu kurumların mutlaka koordineli çalışması lazım.

ASP İL MÜDÜRLÜĞÜ PDR UZMANI SİMGE FURKAN – Kesinlikle.

BAŞKAN - Yani, siz, rehber öğretmenler sahada mutlaka çocuk istismarı olması gerekmiyor, mutlaka ağır şiddet olması gerekmiyor ama anne baba arasında bir uyumsuzluk, en ufak bir şey çocuğa yansıyor. Öyle bir şey görüldüğünde bile aileyi bu kurumlara yönlendirebilmesi lazım. Yani, mutlaka istismar ve ağır şiddeti beklememek gerekiyor. Yani, gününbirlik sorun, biraz uzadığında bile o evin tadı kaçıyor. Yani, bir iki gün içinde çözülmeyen sorun günlerce uzadığında o evin tadı kaçıyor. Belki o dönem bile böyle bir desteğe ihtiyaçları var. Onun için o kurumlara iş birliği önemli. Sabah da aynı konuyu konuştuk.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Kurumlarda arkadaşlarımız gayet öz verili çalışıyorlar, bakıyorum, çok gayretli. Yani, hâkime hanımlarımıza bakıyorum çok gayretliler, psikolojik danışman arkadaşlarım öyle, psikolog arkadaşlarım öyle, her biri çabıyor. Ama, benim gördüğüm, kurumlar arası iş birliğinde koordinasyon bozukluğu var. Birbirinizden haberdar değilsiniz. Ki elinizi bağlayan, kolunuzu bağlayan birtakım yasalarımız ya da yasalarımızdaki eksikliklerimiz de var. Aslında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 53

enerji var, malzeme var, her şey var ama evlilikte nasıl sorunlar iletişim bozukluğundan kaynaklanıyorsa kurumlar arasında da bir iletişim bozukluğu var.

BAŞKAN – Sabah da aynı konuyu konuşmuştuk,
DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Evet.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Simge Hanım, sağ olun.
Şimdi, kolluk güçlerimizi dinleyeceğiz.

İl Emniyet Müdürlüğünden Emniyet Müdürümüz Recep Gündüz Bey.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Değerli heyetinize şehrimize hoş geldiniz diyorum öncelikle, kıymetli vekillerimize.

Şimdi, tabii, işimiz gereği biz aile bütünlüğünü zedeleyen en temel sorun aile içi şiddeti değerlendirdik pozisyonumuz gereği. Gülbiz Hanım'a hemen usulen uygun değil bekli ama hani bir arpa boyu yol almadık ama çok emin olun kendi kurumum adına konuşmam gerekirse bakışımız tamamen değişti. Yani bu üç yıllık süreçte elbette beklenen sonuçları yüzde 100 alamıyor olabiliriz ama kamunun bakışı, özellikle kurumun bakışı yüzde 100 değişti. Şöyle arz edeyim: Özellikle tabii, hâkimlerim de avukat Hanım da eleştirdiler eğitimle ilgili aile personelinin muhatap olmamasıyla ilgili ama bakın önümde rakamlar. Biz geçen yıl herhangi bir program olmaksızın kendiliğimizden 200 polisimizi eğitmişiz Bursa'da. Bu mağdur olmuş kadınların ilk muhatap olma noktasındaki arkadaşlar olmasına özen gösterdik. Tabii ki biz sürekli sirküle olan bir teşkilatız. Ama takdir edersiniz ki gece gündüz, 24 saat hizmet üreten bir kurumun da personeline bir dönüşüm olması gerekiyor. Bu nedenle 500 tane, bizden sonra 2013'te başlamış programla daha yeni bitmiş hizmet içi eğitimleri, 500 personeli eğitimcilerin eğitimcisi yapmışız teşkilat olarak. Aralık ayına kadar 2016'nın 90 bin personele eğitimin verilmiş olması planlanıyor.

En temel ifadesiyle kolluğun bakışı çok net değişti. Mağdur olmuş kadınlar bu konuyla ilgili en azından kısa süre de olsa bir eğitim almış personel muhatap kılmaya çalışıyoruz.

Hâkimlerimizin bir eleştirisi olmuştu, kolluğun detaylı incelemeden hemen idari tedbirler uyguladığı ya da uzaklaştırma kararı verdiği doğrudur. Biz de şöyle bir baskı altındayız takdir edersiniz ki, şimdi, mağdur olmuş bir kadın şiddete uğramış, gelmiş, siz bu kadının alınabilecek azami seviyede tedbir almazsanız doğabilecek olumsuz bir neticeden de sorumlu olmaktadır. Doğal olarak bizim gece polis merkezimize müracaat etmiş bir kadınla ilgili eşini hemen uzaklaştırmak gibi artık kendimizi sorumlu hisseder hâle geldik.

BAŞKAN – Ama kolluğun zaten böyle bir yetkisi var hâkime gelmeden önce. Yirmi dört saat değil mi bu süre?

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Hâkimlerim bizi süre bakımından eleştiriyorlar. Hemen üç ay, iki ay uzun süreler. Daha sonra aile mahkemeleri kısaltıyor bu süreleri.

BAŞKAN – Yok, onlar başka bir şey söyledi, farklı bir şey konuşuyoruz şu an.
BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Koruma refleksiyle hareket ettiğimizden...

BAŞKAN – Siz saten yirmi dört saat onu almak zorundasınız her durumda. Belki kadın istismar etse bile yirmi dört saat almanın kimseye bir zararı yok aslında.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Yirmi dört saat değil, süreler bakımından. Onaya gönderiyoruz onlar tasarruf yetkilerini kullanıyorlar hâliyle.

Yani şunu demeye çalışıyorum, bir kurul karar vermediği için, arkadaşlar koruyucu davranmak durumundalar çünkü sorumlu olacaklar.

BAŞKAN – Bir kişi karar veriyor değil mi orada?
BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Doğrudur. O an çalışan amir. Yani bu da takdir edersiniz, gece olduğu için daha aşağı rütbelerde oluyor hâliyle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 54

Avukat hanımın kimliklendirmeye ilgili bir eleştirisi olmuştu. Şimdi kayıtları kontrol ettirdik hemen söyleminden sonra. İki örnek incelendi, en geç bir buçuk ay sürmüş istediği tüm belgelerin değiştirilmesi hususu. Yani bu anlamda da...

BAŞKAN – Makul bir süre ama bir buçuk ay bütün evrakları değiştirmek.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ
– Kimlik almayla ilgili biz öyle anladık.

BURSA BAROSU KADIN HAKLARI KOMİSYONU ÜYESİ AV. SİBEL ÖZBUDAK

– Değiştirme kısmında bir sıkıntı yok, değiştirmeden sonra kadının yaşadığı sıkıntıları dedim. Ben başka bir şey söyledim.

BAŞKAN – Ama şimdi Avukat Hanım, tartışma uzayabilir, buna girmeyelim ama kimlik değiştirmek, yeniden doğmak demek. Tabii, birtakım zorlukları var bunun yani yeni bir birey olarak, isminizi bile değiştirseniz, isim tashihi bile yapsanız, ona bile alışmanız zor oluyor. Yani bu kolay bir şey değil, onu kabul ediyorum ama vaka da öyle bir vaka olunca şu an bildiğimiz başka bir yöntemi yok.

Devam edelim lütfen.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Çok fazla ayrıntıya girmek istemiyorum.

BAŞKAN – Rakamlar ne durumda, son bir iki yılın rakamları var mı elinizde?

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Var. Şimdi, ben teknik anlamda bir şey söylemeyeceğim, arkadaşşıma vereceğim sözü.

BAŞKAN – Yani, kasten adam öldürme rakamları var mı elinizde?

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Bursa'yı çok şöyle genel bir çerçevelendirmem gerekirse Bursa'da koruma altında hiçbir kadın öldürülmedi, üç yıllık bir süreçten bahsediyorum yani geçmişteki verilerin taranması filan söz konusu olmadığı için, böyle bir istatistik tutmak gibi bir şeyimiz yok.

BAŞKAN – Üç yılı konuşmamız kâfi.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Bu üç yıl içinde koruma altında hiçbir kadın öldürülmedi. Şiddete uğradı mı? Doğrudur, uğradı ancak en travmatik örneği, kent meydanında bir koruma altındaki kadının hayati tehlike arz edecek şekilde bıçaklanmasıdır. Onda da buton uygulaması vardı. Buton devreye girmedi, gecikti, bir sürü sebebi var. Bu sebepten kaynaklandığını değerlendiriyoruz. Bu uygulama sona erdi malumunuz. Zaten çok verimli bir uygulama olmadığını da en başından beri söylüyoruz yani butonun çok değişik örnekleri var, çok uzatmayayım. Butonun çok verimli olmayacağı en başından belliydi. Başka yine o kelepçe modeli filan daha sağlıklı olacağını değerlendiriyorum şahsen.

Teknik ayrıntılar için de sözü arkadaşşıma vereceğim.

BAŞKAN – Yalnız şöyle de bir şey var, sizlerle de paylaşayım.

Urfa ve Kilis, Antalya'da aldık mı rakamları hatırlamıyorum ama Urfa'da 2015'te hiç kadın cinayeti yok. Kilis'te son üç yıldır hiç yok.

Urfa'da hiç yoktu 2015'te, 2014'te var ama 2015'te yoktu. Kilis'te de son üç yıldır hiç yoktu.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Kadın cinayeti yok diyemem, kadın cinayeti var ama polisten, adli mekanizmadan bir yardım istediği hâlde koruma altında olduğu hâlde.

BAŞKAN – Koruma altında yok diyorsunuz, Bursa için onu söylüyorsunuz.

Teşekkür ederim.

Devam edelim.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRÜ RECEP GÜNDÜZ

– Ben teknik ayrıntılar için sorunlarımızı da arz etmek bakımından arkadaşşıma mikrofonu veriyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 55

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – 6284 sayılı Yasa “kadınlar, çocuklar” diyerek çocukları da kapsıyor fakat biz uygulamada çocuklarla ilgili çok ciddi sıkıntılar yaşamaktayız. Çocuk Koruma Kanunu’na göre mi, 6284’e göre mi iş ve işlemin nasıl yapılacağını henüz biz de bilememekteyiz. Bununla ilgili ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Biz şu anda kendi kurumumuzda Çocuk Koruma Kanunu’na göre işlem yapın diyoruz fakat şiddet mağduru bir kadının çocukları da şiddet görüyorsa bunun ne olacağı konusunda mağdura tedbir kararı alıyoruz fakat şiddet gören kadın, tekrar, şiddet uygulayanla barıştığı zaman o çocukların durumu ne olacak diyoruz hani şiddet gören çocuklar da ki böyle mevcut olaylarımız da var, sunumumuzda var size vereceğiz. Bir örnek olayımızda bir bayanımız birlikte yaşadığı şahsın 4 ve 7 yaşındaki iki kızına sürekli şiddet uyguladığını, kendisinin hiç müracaat etmediğini, kendisine de uygulayınca müracaat ettiğini beyan ederek polis merkezine geliyor. İşlem yapılıyor. Şiddet mağduruna gecikmesinde sakınca bulunan kolluğun yetkisiyle tedbir kararı alınıyor, önleyici karar. Çocuklarla beraber annesinde kalıyor ve beraber yaşadığı şahıs uzaklaştırılıyor. Biz bu dosyayı gördüğümüz zaman bu, barışırsa bu çocuklar ne olacak dedik. Ve biz bunu Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğümüze yazdık, aynen tahminimiz doğru çıktı, üç gün sonra mağdur gelip “Biz barıştık, uzlaştık, herhangi bir sorunumuz yok.” dedi. Ve o çocuklar artık Aile Bakanlığına, Aile İl Müdürlüğümüze yazdık, Sosyal Hizmet Merkezi mutlaka takip ediyordur fakat bu kolluğun vicdan hükümlülüğüne bırakılmamalı. Yani ben bunu gördüm acaba bu çocuklar ne olur, gene şiddet görür mü, bu kadın barışırsa, tekrar bu adama döner mi olayına bırakılmamalı, artık bunlar kurumların sorumluluğuna bırakılmalı diye düşünüyorum.

Çocuklar hususunda bir diğer konu da şiddet mağduru çocuk, yine bir tedbir kararı uygulandığı zaman sadece mağdursa biliyoruz ki çocuklara çağrı üzerine koruma kararı yani geçici koruma kararları veremeyiz. “Başın sıkışınca 155’i ara.” diyemeyiz ama biz bunları yaptık, yapmadık değil. Yine dediğim gibi yasadaki boşluktan yaptık, 6284’ü uygulama çabasıyla yaptık. Şu anda yine bazı benzer uygulamalar yapılıyor. Mesela 16 altı yaşındaki bir çocuğumuza çağrı üzerine koruma verildi, önleyici tedbir kararı verildi baba yaklaşmasın diye. Fakat çocuk, babasının evinde 7’nci kattan kendini atarak öldü, intihar etti. Mesela bu da bir olayımızdır. Burada kesinlikle çocuklar için ne yapılması gerektiğinin, çocuk şiddet görüyorsa anneye beraber, anne uzlaşırsa çocuk ne olacak? Onun kesinlikle bir şekilde yazılmasını ve bizleri kurumlara ne iş yapmamız gerektiğinin belirtilmesini istiyoruz. Çünkü bu konuda biz çok sıkıntı yaşıyoruz. Çocuk Koruma Kanunu’na göre...

BAŞKAN – Çocuk Koruma Kanunu’na göre yapamıyor muyuz burada?

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – Çocuk Koruma Kanunu’na göre yaptığımız zaman eğer işin içinde şiddet mağduru bir anne varsa o çocuk da onunla beraberse ikisini ayrı dosyada yapmamız gerekiyor. Yani çocukların iş ve işlemini işte başka bir kısım yapıp ayrı bir dosyaya...

BAŞKAN – Barışma hâlinde, kadın barıştı. Siz o durumda Çocuk Koruma Kanunu’nu devreye sokamıyorsunuz.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – Sokamıyoruz. Çünkü biz 6284’e göre aslında gerekli her şeyi yaptık. Çocukları teslim ettik anneye. Biz çocukları da koruduk 6284’e göre. Biz burada sadece tahminimizle yola çıktık, yaptık. Yani tamamen vicdanen yaptık, ya bunlar barışırsa ne olur diye yaptık ama bunun “Hayır, bu işin içinde çocuk varsa Aile Bakanlığına yazılacaktır, sosyal hizmet merkezlerinden görevli gelecektir, çocukların takibini o yapacaktır.” şeklinde bir düzenleme istiyoruz biz. Henüz yasada böyle bir düzenleme yok. Çocuğu ayrı tutun, anneyi ayrı tutun diye geçmiyor, bütün olarak veriyor. Çocuk, şiddet uygulayansa ona dahi önleyici tedbir kararı alıyoruz ne kadar yanlış olduğunu bildiğimiz hâlde ki Anayasa’mızda çocuğa zorlama hapsi de zaten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 56

verilmiyor. Ama biz diyoruz ki "Tehdit, hakarete bulunma." diyoruz 17 yaşındaki çocuğa. Şu anda biz bunları da hani yapmamaya başladık. Ama Çocuk Koruma Kanunu'na göre ne yapılacak, nasıl bir yol izlenecek onu da bilmiyoruz. Yasada çocuklarla ilgili ciddi bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Peki, bir şey geliyor mu, bunu hiç konuşmuyoruz, zaman zaman münferiden geliyor bize, yaşlıya uygulanan şiddet, o, geliyor mu size, size geliyor, değil mi?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Madde bağımlısı çocukların anne babalarına şiddeti geliyor.

BAŞKAN – Ha, o geliyor.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – Ben de şimdi onu söyleyeceğim.

Alkol, madde kullanımı ve psikolojik rahatsızlık diye yasada hâkimin verdiği karar şeklinde tedavi oluyor. Kolluğa geliyor, işte tebliğler yapılıyor. Halk sağlığına gönderiliyor. Ondan sonraki aşamada şahıs gitmemiştir ya da tedaviyi reddetmiştir şeklinde yine ilgili mahkemeye bu gönderiliyor. Fakat bir yaptırım yok, hâkime hanımın dediği gibi bize şu ana kadar gelen öyle bir karar hiç görmedik. Hani bu hususta zorlama verilmiştir ya da zorunlu tedavi gibi bir şey yok. Orada da bir sıkıntımız var. Maddi sıkıntıları bir kenara bırakırsak aslında şiddetin en çok psikolojik rahatsızlıklardan, madde kullanımından da kaynaklandığını görüyoruz. Halk sağlığına giden karar veren birçok kararımız var hâkimlerimizin verdiği. Fakat uygulamada henüz ona bir şey yapamadık. Diğer bir konumuz da o.

Bir de son bir konu var, demin vekilim dedi "Kurumlar arası koordinasyon biraz eksik." diye. Biz gerçekten, ŞÖNİM'ler kuruldu, ilimizde de ŞÖNİM var fakat koordinasyon yönünden zayıfız. Kararları alıyoruz, kararlar kendilerine de geliyor mahkemelerce. Biz aldığımız kararları kendilerine götürüyoruz fakat hâlâ biz barınmaevine yani kuruma yerleştirdiğimiz mağdurların çıkışlarında bilgi alamıyoruz. Biz bunu hâlâ aşamadık. Yani şahıs çıkıyor, üç ay sonra ya yazı geliyor, ya gelmiyor, biz sorunca cevap geliyor. Hâlbuki kolluk onu korumak ya da takibini yapmak mecburiyetinde. Şahıs da adresinin değişikliğini bildirmek mecburiyetinde. Fakat biz hâlâ karar...

BAŞKAN – Sığınmaevi size bilgilendirme yapamıyor mu?

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – Yapmıyor. Bunu gündem konularına da getirdik, koordinasyon toplantılarında da söyledik. Biz çıktığı zaman ivedilikle hatta faks yoluyla bilgi istiyoruz dedik, konukevi toplantısına en son katıldık, bu talebimizi dile getirdik fakat bir ay sonra değerlendirileceğini söylediler. Biz yani kaç yıldır hâlâ bunu aşamadık. Bir mağdur orada kalıyorsa koruma kararı bizce bize çıkarttırılıyor yani kolluğa çıkarttırılıyor fakat şahıs gittiği zaman bizim hiçbir şekilde bilgimiz olmuyor.

BAŞKAN – Çok zor bir iş değil ki yani bu, denizi geçip dereye boğulmak gibi bir durum.

BURSA İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ AİLE İÇİ ŞİDDET BÜRO AMİRLİĞİ POLİS MEMURU ELİF METE – Aşamadık ama Vekilim, biz bunu dahi aşamadık. Hani koordinasyon diyorsunuz ya, biz o kurumlar arası bilgilendirmeyi dahi aşamadık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Var mı üyelerimizden soru sormak isteyen?

Şimdi, Jandarma Komutanlığı, Ali Çelik Bey, Jandarma Kıdemli Başçavuş.

Gülşah Öztürk, Jandarma Astsubay Çavuş.

Buyurunuz.

BURSA İL JANDARMA KOMUTANLIĞI ÇOCUK VE KADIN KISIM AMİRİ KIDEMLİ BAŞÇAVUŞ ALİ ÇELİK – Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 57

önlenmesi konusunda yerel düzeyde Bursa İl Jandarma Komutanlığının değerlendirmesini arz edeceğim.

Mevcut durum, Bursa İl Jandarma Komutanlığının yaptığı faaliyetler ve kanun kapsamında yaşanan sorunlar ve görüş, öneriler şeklinde özetlemek istiyorum.

Bursa ilinin yüz ölçümünün yüzde 91'i Jandarma sorumluluk bölgesi olup, yerleşik nüfusun 296 bini, hareketli nüfus ile mevsimsel olarak Uludağ ve 60 kilometrelik sahil şeridi ile birlikte yaklaşık 600 bin vatandaşın emniyet ve asayiş hizmetini Bursa İl Jandarma Komutanlığı sağlamaktadır. Bu durum göz önüne alındığında kadına yönelik aile içi şiddetin önlenmesinde Jandarmanın oynadığı rolün önemi daha çok ortaya çıkmaktadır.

Bursa İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk alanında 2012 yılından itibaren yani kanunun uygulanmaya başlandığından buna yani dört yıllık değerlendirme olarak toplam şiddete maruz kalan mağdur kadın sayısı 1.250 koruyucu ve önleyici tedbir kararı alınarak takip ve kontrolleri yapılan 952 kişi, Şiddet Önleme İzleme Merkezine teslim edilen mağdur kadın sayısı 109 ve 4 kadın kasten öldürme sonucu hayatını kaybetmiştir dört yıl içerisinde.

BAŞKAN – Dört yıllık rakam mı bu?

BURSA İL JANDARMA KOMUTANLIĞI ÇOCUK VE KADIN KISIM AMİRİ KIDEMLİ BAŞÇAVUŞ ALİ ÇELİK – Evet.

Hakkında tedbir kararı bulunan mağdur kadınlardan kasten öldürme olayı mağduru kadın yoktur. Dört yılda meydana gelen 4 kasten öldürme olayında eşi tarafından öldürülen kadın bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Bu 4 kadın başkası tarafından mı öldürüldü?

BURSA İL JANDARMA KOMUTANLIĞI ÇOCUK VE KADIN KISIM AMİRİ KIDEMLİ BAŞÇAVUŞ ALİ ÇELİK – 4 kadın; bir tanesinde oğlan, annesini öldürmüştü.

BAŞKAN – Çocuğu tarafından.

BURSA İL JANDARMA KOMUTANLIĞI ÇOCUK VE KADIN KISIM AMİRİ KIDEMLİ BAŞÇAVUŞ ALİ ÇELİK – Evet.

Diğerleri de birlikte yaşadığı kişiler tarafından öldürülmüştü. Eşi tarafından öldürülen kadın bulunmamaktadır. Dört yılda 4 kadın.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bu, çok önemli bir veri ama.

BAŞKAN – Ya, bu aslında şeyi doğruluyor bizim, yani şiddet her yerde var, yani sadece karı koca üzerinden konuşuyoruz ama toplum şiddet meyilli olunca çocuk da annesini öldürüyor. Aslında bu bizim toplumun her yerinde şiddet var dediğimiz nokta.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Çocuktan ziyade öbür 3 şey...

BURSA İL JANDARMA KOMUTANLIĞI ÇOCUK VE KADIN KISIM AMİRİ KIDEMLİ BAŞÇAVUŞ ALİ ÇELİK – Evet, bir tanesi de içkili bir...

Bursa İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde de Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği 2011 yılında teşkil edilmiş, çocuk koruma hizmetleri, aile içi ve kadına yönelik şiddet konularında eğitim almış personel tarafından hizmetler verilmektedir.

Konuyla ilgili olarak eğitim faaliyetlerine çok önem verilmektedir. Bursa İl Jandarma Komutanlığına bağlı ilçe jandarma ve karakollarda görevli personele, uzman eğitici eğitimi alan personel tarafından 2015 yılında 350 rütbeli personele eğitim verilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığının yaptığı proje kapsamında hazırlanan kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusundaki mevzuat, uygulama esasları ve ihtiyaç duyulabilecek diğer bilgilerin yer aldığı el kitabı hazırlanarak asayiş hizmetlerinde görevli tüm personele dağıtılmıştır. Hazırlanan bu el kitabı özellikle asayiş görevinde çalışan rütbelilerin kadına yönelik şiddet olaylarıyla ilgili bir başucu kitabı olmuştur.

Vatani görevini yapmakta olan tüm erbaş ve erlere verilen eğitimlere toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddetle mücadele ve evlilik öncesi eğitim konuları

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 58

eklenmiştir. Erbaş ve erlerimize verilen eğitimlerin onların askerlik sonrası hayatlarına olumlu katkı sağlaması nedeniyle büyük önem verilmektedir.

17 Ocak 2014 tarihinde Bursa İl Jandarma Komutanlığı koordinesinde yerel düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Projesi'yle ilgili Bursa il merkezi ilçelerindeki kurum ve kuruluşların temsilcilerinden toplam 26 kişinin katılmasıyla Odak Grup Toplantısı icra edilmiştir.

Yine Bursa İl Jandarma Komutanlığı koordinesinde 15 Nisan 2015 tarihinde basına açık olarak yapılan kurumlar arasında iş birliğinin artırılması, bilinç oluşturma faaliyetleriyle desteklenmesi amacıyla Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı toplam 304 kişinin katılmasıyla icra edilmiştir.

Bursa İl Jandarma Komutanlığının yaptığı Bursa Valiliği, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Halk Sağlığı Müdürlüğü ve Kent Konseyinin desteğiyle Evlilik Kurumunu Tanıyorum Projesi kapsamında Jandarma sorumluluk bölgesinde bulunan 695 mahalle muhtarımıza toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddetin önlenmesi konuları ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünden görevli bir personel tarafından ise şiddet önleme izleme merkezlerinin hizmetleri konularında bilgilendirme faaliyetleri devam etmektedir. 4 ilçemiz kaldı, 29 Martta da onları bitireceğiz.

Ayrıca, buna bağlı olarak Evlilik Kurumunu Tanıyorum Projesi'nin ikinci ayağı olarak hâlâ askerlik görevini icra etmekte olan erbaş ve erlere yönelik Evlilik Öncesi Eğitim Modülünün verilerek geleceğin eş ve baba adaylarına evlilik kurumunu tanıtarak kuracakları ailelerin daha sağlam temeller üzerinde yükselmesini sağlamak, Bursa ilinde devamında da terhis olan erlerin yaşadığı illerde toplumsal yapının sağlamlaşmasına katkı sağlamak amacıyla evlilikte iletişim ve yaşam becerileri, aile içi iletişimin temel unsurları, aile hukuku, nişanlılık, aile içi şiddetin önlenmesi ve mal rejimi gibi konularda Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ve evlilik ve sağlık gibi konularda Halk Sağlığından görevli personelin katılmasıyla birlikte eğitimler devam etmektedir. Basitleştirilmiş şekliyle hazırlanan şiddet türleri, şiddete maruz kalması veya tanık olması durumunda nerelere başvurması gerektiği, devletin şiddete uğrayan kadınlara ve çocuklarına sağlayabileceği haklar, mağdurun acil durumlarda yapması gerekenler gibi konularda bilgilendirme el broşürleri kadınlara dağıtılmaktadır.

Ayrıca, kadın astsubaylarımızın asayiş hizmetlerinde görev yapmasından dolayı toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadın haklarının korunması konularında her fırsatta kadınlarımıza bilgilendirme yapmaktadır.

Bu doğrultuda Bursa İl Jandarma Komutanlığı da kadına karşı şiddetin önlenmesi ve kadın haklarının korunması konusunda çalışmalarına devam etmektedir. Sorumluluk bölgemizde, mağdurlara yönelik sunulan hizmetlerde özellikle kadın personel tarafından risk analizi ve gerekli bilgilendirmeler yapılarak, işlemler titizlikle yerine getirilmektedir. Durumu riskli, süregiden şiddet mağduru, şiddet sonrası intihara teşebbüs ve benzeri gibi önem arz eden durumlarda mutlaka Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne durumun önemli olduğu vurgulanarak bildirilmektedir.

Kanun kapsamında uygulamada süregiden şiddet durumlarında veya durumu çok yüksek riskli hayati tehlikesinin varlığı hâlinde mağdur kadın, şiddeti önleme izleme merkezine gitmek istemezse ne gibi işlem yapacağız? Bu durum biraz belirsizlik...

Süregiden yani 3'üncü, 4'üncü şiddet veya bir tedbir kararı alınan bir durum varlığında veya durumu çok riskli bir hayati tehlikesinin varlığı hâlinde şiddet önleme ve izleme merkezine de kadın gitmek istemezse veya bir intihara teşebbüs etmiş, çıkmış, biz gerekli tedbir kararını almışız, evinde ama tekrar intihar edebilir, intihara teşebbüs edebilir, bunun gibi durumda Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 59

uzman birisinin müdahale etmesi yani fazla geç kalmadan müdahale edilirse daha sağlıklı olur diye düşünüyoruz.

Yine, ikincisi: Kalabalık aile ortamında meydana gelen kadına yönelik şiddet olayında evden uzaklaştırma verildiği durumlarda, şiddet uygulayanın anne babası veya kardeşleriyle birlikte aynı evde kalması durumunda birbirlerini istemiyorlarsa bu durumda ne gibi bir işlem yapılabilir? Hâkime hanımımız da belirtti. Bu gibi konulara çok rastlıyoruz. Kalabalık oturan ailelerde evden uzaklaştırma verildiği zaman şiddet uygulayanın anne, babası veya kardeşleri kadına tepki gösteriyorlar, ikinci bir şiddet de burada doğmuş oluyor.

Önleyici tedbir kararının takibinin yapılması konusunda kanunun uygulama yönetmeliğinin 35'inci maddesine göre önleyici tedbir kararlarının yerine getirilip getirilmediği, karar süresince korunan kişinin; haftada bir kez kendisinden, komşularından, o yerin muhtarından, yakınlarından sormak koşuluyla takip ve kontrollerini yapıyoruz ve tutanağa bağlıyoruz.

Burada bazen şiddet mağduru kadınlar resmî arabanın veya resmî elbiseli kişilerin kapısının önüne gelmesini komşularına veya muhtara sorulmasını istemiyorlar. "Beni sormayın." diyor. Bunun gibi durumlarda mağdur kadının ikinci mağduriyetin veya gizliliğin ihlal gibi durumlar ortaya çıkıyor. Bu konu da uygulamada bazen sıkıntı yaratabiliyor.

Görüş, öneri olarak: Önleyici tedbirlere öncelik verilmesi, kadına yönelik şiddetin esas kaynağının toplumsal cinsiyet eşitsizliği olmasından dolayı, özellikle toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı eğitimler başta olmak üzere bilinçlendirme ve farkındalık yaratacak faaliyetlere ağırlık verilmesi hem erkeklerin hem de kadınların eğitimi önem arz ediyor.

Şiddetle mücadele eden tüm kurum ve kuruluşların katıldığı eğitimlerin yapılması birlikte çalışmayı ve etkin mücadele etmeyi artırılacağı değerlendirilmektedir. Yani kanun kapsamında uygulamada hangi kurumlar varsa sahada özellikle o kurumların aile hâkimlerimiz veya polis, jandarma, aile ve sosyal politikalarından görevli özellikle sahadaki kişilerin müşterek eğitimleri, her kurum kendi hizmet içi eğitimlerini yapıyor fakat sahadaki birbirine bağlantılı olduğu için kanunun uygulaması çünkü bizim aldığımız tedbir kararı bazen emniyet mıntikasına gidebiliyor. Onlara bildirim aşaması oluyor. Aile hâkiminden onay durumu olabiliyor. Müşterek bir eğitim modeli, özellikle sahadaki personelin, bizzat uygulayan kişilerin bunların da tabii, belirli periyotlar hâlinde bu eğitimleri yapılırsa daha sağlıklı olur diye değerlendiriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Üyelerimizden soru soracak yoksa devam edelim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Hâkime hanımlara bir şey sormak istiyorum ama.

Yani pratikte kaç kere koruma tedbiri uygulanabiliyor arka arkaya? Uzatma kaç kere verebiliyorsunuz?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yani yasada öyle bir sınır olmadığı için olayın özelliğine göre süresiz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Üç ay verdiniz, bir üç ay daha, ya da paraya çevrilebiliyor mu mesela o.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Parayla ilgili değil o hayır.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yani çalışma zorunluluğu gibi bir şey olabiliyor mu? Yani böyle bir taleple bize hani...

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Şimdi, o zaten yasanın asıl içindeki boşluk, eksiklik tamamlayamamasının sebebi bu. Yani yasa çok güzel ama altı boş. Onun infazında ya da bizim yapacağımız, alabileceğimiz tedbirlerde,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 60

önlemlerde daha aynen dediğiniz gibi yani erkeklerle ilgili şurada çalışsın, şunu yapsın ya da işte şu tedaviyi olsun, öfke kontrolüne gitsin, mesela en ciddi o. Evden uzaklaştırdım ama ben seni bir ay da öfke kontrolü için şu merkeze gönderiyorum ama onun bir yasal mecburiyeti olması lazım. Kolluk onu tutup, götürüp o tedaviyi yaptırabilme yetkisine sahip olması lazım. Olmadı, ihlal ettiğinde onun da bir yaptırımının olması lazım. Bunların da ama düzenlemeyi gerektiriyor çünkü bunu hiç kimse kendi...

BAŞKAN – Yönetmelik yetmiyor.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yönetmelik yetmiyor, çok eksik. Biz kendimiz yönetmeliğin boşluğunu tamamladık. Duruşma açıp savunma alıyoruz, disiplin hapsi vermek için. Savunmasız hapis cezası vermeyelim diye ama biz bunu kendiliğimizden yapıyoruz. Bunun yasada olması lazım.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Hapis cezası şeye çevrilebiliyor mu?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Hayır.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Çevrilemiyor.

BAŞKAN – Zorlama hapis çevrilemiyor. Zorlama hapsi çok tartışmıştık yasayı çıkartırken aslında. On beş gün değil mi maksimum?

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Üç günden başlıyor, tekrarında on beş, tekrarında bir ay diyoruz ama yani bunlar çok ciddi şeyler yani bir insanın özgürlüğünü kısıtlamak...

BAŞKAN – Anayasal olarak on beşten üstü çok sıkıntı tabii.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Çok yani sıkıntılı bir yasa ve tamamen bu topu hâkime atıyorsunuz.

Bence bunların Türk toplumu televizyonu çok sever, bunun kamu spotlarıyla sabah, öğlen, akşam, gece kuşağında, mütemadiyen şiddetin neden, ne olduğunu, nasıl olmaması gerektiğini bence televizyonla çok fazla anlatılması lazım. Her yarım saatte bir iki dakika çok sıkmadan, kısa kısa, kamu spotu gibi ama ciddi...

BAŞKAN – Ama yayınlamıyorlar, yok yok. Şimdi, şöyle, biz de televizyoncuuz, Burcu Hanım da şu an RTÜK Müşaviri, bakın şöyle bir şey, televizyonda saniyeler milyonlar demek, saniyenin fiyatı, ederi milyon. Hiçbir bakanlığın yayınladığı kamu spotunu parayla yayınlama bütçesi yok özel kanallarda, böyle bir bütçesi yok.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Ama az önce şöyle başladık “Bir kadını bile kurtarsak kârdır.” dedik ya.

BAŞKAN – Hayır, hayır. Böyle bir bütçesi yok ama. Yani atıyorum, kırk saniyelik bir kamu spotunu otuz tekrar yayınlattığımda 1,5 milyon dolarlık bir bütçe çıkıyor. Hiçbir bakanlığın bunu yayınlama bütçesi yok. Hiçbir özel kanal da özellikle izleme saatlerinde yani “prime time” dediğimiz saatte para kazanmayacağı bir şeyi yayınlamak istemiyor. Bunun biraz oto kontrolle gitmesi lazım.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – O zaman RTÜK’e söyleyeceksiniz şiddet içeren dizileri denetleyecek, silahları...

BAŞKAN – Yani kısmen onlar yapıyor.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Yapacaklar. Başka türlü bizim burada bu çabamızın hiçbir sonucu olmaz.

BAŞKAN – Ama şu var. Mesela yurt dışında farklı örnekler var bu söyledikleriniz için. Şimdi, yani bu başka bir tartışma konusu ama girildiği için mecburen açıklama yapmak istiyorum.

Ben medya meslek mensubuyum, yasakçı değilim, ondan yana olamam yani Burcu Hanım da öyle değil, medya meslek mensuplarının hiçbirinin yasakçı olacağını zannetmiyorum. Ama şöyle bir ilişki var, reyting ve reklam ilişkisi çok belirgin bir ilişki. Ne kadar çok reyting alırsanız o kadar çok reklam alır para kazanır yapım, ne kadar çok para kazanırsa o reyting aldığı konuyu o kadar değer. Şiddetten reyting alıyorsa, para kazanıyorsa o şiddet de devam eder o dizide. Bazı diziler on yıldır, on

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 61

iki yıldır yayınlanıyor. Ama yurt dışında şöyle bir ilişki var: Sivil toplum kuruluşları devreye giriyor ebeveynler, aileler. Atıyorum Mc Donald's yani marka adı vermiş olmayayım ama yiyecek firması mı veriyor reklam o diziye ve memnun değil, reklam vereni protesto ediyor. Gidiyor kapısına "sticker" yapıyor, ürünlerini almıyor. Yani söylemeye çalıştığım bu. Sivil toplum kuruluşları biraz bu konuda yük alacaklar. Yani sırf medya kuruluşunun kapısına kilit vurma'nın bir anlamı yok, bunu kabul edemem. Ama şu da yok, zaten para cezası işleri yani kolayına geliyor. Ceza aldığımda medya kuruluşu ödeyebiliyor o parayı yani bir tek yerel televizyonları zorlar, onun dışında bütün ulusal kanallar o para cezalarını ödüyorlar. Üstelik bir de yaptıkları yapımın reytingi artıyor, reklamı yapılmış oluyor. Burada en önemli görev sivil toplum kuruluşuna düşüyor. Yani şiddet mi içeriyor, kadın mı istismar ediliyor, aileyle ilgili değerlerde yozlaşma mı var... Evlilik programları mesela, ya Seda Sayan'ın programını kadın örgütleri kaldırttı bu ülkede, baskı yaparak. İki ayrı kadını öldürmüş bir adamı tekrar evleneceğim diye yayına çıkarttı diye. İstenirse yapılabilir bu iş. Yapım şirketlerine ve sponsor olan firmaya baskı uygulamanız gerekiyor ancak bunun yöntemi bu. Sen benim aile değerlerimi yozlaştırıyorsun, madde bağımlılığını özendiriyorsun, şiddeti özendiriyorsun, senin ürününü almıyorum. İnanın, o firmaya 300-500 tane mail atın, 300-500 tane faks gönderin bakayım o firma sponsorluğunu çekiyor mu çekmiyor mu, binlerce bile değil. Yani uluslararası bir marka olduğunu düşünün yani şimdi reklam olacak diye isim de söyleyemiyorum, uluslararası bir markanın bir diziye sponsor olduğunu düşünün ve siz o diziden rahatsız olun. 3-5 yüz tane faks ve mail gittiğinde inanın o riski göze alamaz hiçbir büyük marka. Burada sivil toplum kuruluşlarına da görev düşüyor.

BURSA BAROSU ÇOCUK HAKLARI KOMİSYON BAŞKANI AV. BİLGE ARICIOĞLU – Bir katkıda bulunabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

BURSA BAROSU ÇOCUK HAKLARI KOMİSYON BAŞKANI AV. BİLGE ARICIOĞLU – Van depreminden sonra travma çalışmaları yaparken toplumun ruh sağlığı üzerinde en büyük etkinin aslında cuma namazı sırasında vaazda imamın halkı yönlendirmesiyle olduğunu görmüştük yani erkeklerin psikososyal destek almaları gerektiğini en etkili olarak cuma namazı sırasındaki vaazda söylenenler olduğunu görmüştük. Belki şiddet konusunda da hani erkeklere ulaşılması açısından eğer konumuz erkeklere ulaşılmasıysa bu, etkili bir yöntem olabilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Vallahi ben bunu ilk söylediğimde kadın örgütleri ayağa kalkmıştı bundan yedi sene evvel ama şu var, yetişkin erkeğe nerede ulaşırsınız eğitim dışında kalmış erkeğe? Asker ocağında ulaşırsınız, kahvede ulaşırsınız, camide ulaşırsınız. Diyaneti de her şeye mi sokacağız diye ortalık ayağa kalkmıştı ama başka yöntemi yok bunun. Ya kahveye girecek, üçüne de gireceksiniz, asker ocağına da gireceğiz, camiye gireceğiz. Diyanet bu konuda birtakım sivil toplum kuruluşları bazı çalışmalar yaptı, onu biliyorum ama bunun tabii, biraz daha yaygınlaşması gerekiyor. Yani yetişkin erkeğe ulaşma yöntemleri konusu yedi yıl önce konuştuğumuz konular bunlar. Bugün mesela Yıldırım Belediyesinin bir aile destek merkezi vardı, kahvelere giriyorlarmış. Bu, çok önemsedim bir konu ama bu şimdi 20 kahveye girmekle bitmiyor. Yani bunun sürdürülebilir ve sürekli olması gerekiyor. Kaldı ki şöyle bir şey var: Siz, ben, vekilim, hangimizi olursak olalım gidip de bir erkeğe "Bu, yanlış, kötü, kadını dövme." dediğinde adam umursamıyor. Onu akran eğitimi denen bir şey var, siz biliyorsunuz psikolojide, onun yaşıyla emsal aşağı yukarı, onun sosyolojik çevresinden gelen başka bir erkeğin söylemesi çok daha etkili oluyor. Onun için bizim eğitimcilerimizin de, eğitici eğitimlerini verenlerimizin de erkek olması da önemli. Onun için biz erkeklerle beraber yapacağız bu işi, başka yolu yok. Erkeklerle beraber yapacağız, onun için ben kolluk güçlerinin bu anlamdaki eğitimlerini ve tecrübelerini önemsiyorum. Erkekleri eğiteceğiz, erkekler o kahvelerde o eğitimleri verecekler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 62

Tamam.

Teşekkür ediyorum.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ ABDÜLKADİR KARLIK – Çok kısa ben bir şey söyleyebilir miyim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKAN VEKİLİ ABDÜLKADİR KARLIK – Teşekkür ediyorum. Pek konunun neyle olduğunu, hani bugünkü konuyla ne kadar alakası var bilmiyorum ama avukat hanım deyince konuyu...

Ben bir ticaret adamıyım, belediyeçiyim. Holding sahibi bir arkadaşım anlatmıştı, haftada yarım saat o bölgedeki cami imamına rica etmiş yani normalde Diyanetteki cami imamlarının seviyesi yüzde 50 yani imam hatip mezunu düzeyinde şimdi yeni olanlar artık ilahiyat ve yüksekokul mezunu olmuş oluyor, sadece yarım saat işçilerime cuma günü ben izin vereceğim demiş yani hepsine bir vaaz eder misin yarım saat. Yani işte helal lokma nedir, evine çoluk çocuğuna huzur içinde bir helal, alın teriyle kazandığının, bunun mutluluğunu yaşama... İşte bu tür konularda... Ondan sonra, gerçekten de o imam yarım saat dilinin döndüğünce anlatmış o personele. Üçüncü hafta her şey aynı, hiçbir, ne ilave yeni eleman alımı var, ne bir mesela hiçbir şey yok. Her şey aynı olduğu hâlde üretim yüzde 20 artmış. Yani çılgın bir rakam yüzde 20. Bugün bizim burada bir sürü üniversitelerimizde sosyal psikologlar, sosyoloji...

BAŞKAN – Ya, eğitime hangi kademede erişerseniz erişmeniz gerekiyor; kahvede, camide, nerde olursa olsun erişmemiz gerekiyor. Bunu önemsiyorum.

Nevzat Dalgakıran Bey'in kişisel deneyimi var, onu dinleyeceğiz.

Nevzat Bey, beş-altı dakikada toparlarsanız sevineceğim.

NEVZAT DALGAKIRAN – Sayın Başkan, öncelikle şahsınızda bütün heyetinize hoş geldiniz diyorum.

Aile bütünlüğünün farklı etkilerle bozulmuşluğunu bizzat özneline yaşamış bir kişi olarak avukatlarla muhatap oldum, hâkimlerle muhatap oldum, o süreç içerisinde karşılaştığım bazı şeyleri paylaşmak istiyorum. Önerilerim olacak ama bu yaptığım önerilerin altyapısını doldurmak herkesin, her kesimin kendi birikimiyle doğru orantılı olarak olacaktır. Bu şekilde bir katkı vermek istiyorum.

Benim evliliğimin bitmesinin nedeni kesinlikle şiddet filan değildi. Eşimle ortak dili oluşturamadık on üç-on dört yıl içerisinde. Hiç kimse evlilik sürecine başlarken boşanma niyetiyle evlenmiyor ama yaşanan olaylar o olaylar sırasında kişilerin içerisinde bulunduğu, özneline aile ortamı, mahalle ortamı, çevre ortamının duruşları kişileri alıyor bir dalga gibi ister istemez bir yere getiriyor. O noktada ben fazla vaktinizi de almamak için o süreçten çok eksikliğini hissettiğim konulardan bir tanesi ben bize veya bu süreci yaşayacak kişilere sağduyu vazifesi yapacak kişilerin yokluğunu bariz bir şekilde hissettim. Çünkü böyle bir şey gündeme geldiği zaman şunu gördüm ki ama erkek tarafı ama bayan tarafı farklı reflekslerle devreye girerek karşı tarafı suçlayıcı bir şekilde, dışlayıcı bir şekilde argümanları öne getirmeye başlıyorlar. Hâlbuki ortada bir sorun var, en başta birlikte ömür boyu devam etmesi noktasında “evet” diyerek ortaya konmuş bir irade bir noktada zafiyete uğramış. Bu, bir sorun. Ortaya konulan nedenleri taraflar incelerken şu yanlışlığın yapıldığına şahit oldum. Nedenlerin önemsizleştirilmesi gibi bir anlamsız duruş. Hâlbuki takdir edersiniz ki sağlık camiasından olduğum için o camiadan örnek vereceğim, bir grip virüsünü bir kişi direnç mekanizmasıyla ayakta atlatılabilir ama bir diğer kişi yatak döşek yatabilir.

Bu çerçevede müracaat ettiğimizde ilk hemdemimiz avukatlarımız oldu. Orada beni üzen bir şey oldu. İleri sürdüğümüz nedenlerde –sizleri tenzih ederim, yaşadığım bir sorunu anlatıyorum- sanki ben bir müşteri edasıyla karşılandım ve ben bundaki rahatsızlığımı avukatıma da ifade ettim ve daha sonra da değiştirdim. Çünkü ben bir müşteri değildim. Adıma vermiş olduğum ifadelerdeki bana rağmen bazı eklemeleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 63

filan çıkarttırdım. Bu noktada ciddi bir sıkıntı yaşadım. Mahkeme sırasında suçlanan bir kişi olarak hâkimlerimiz tarafından o edayla belki aradan geçen on yıl içerisinde muhakkak ki birçok şey değişmiştir ama yaşadığım sorunu bahsediyorum. Ve neticesinde boşanmışlığımın gerekçesi olarak toplum içerisinde yıllarımı birlikte götürdüğüm eşimin bana toplum içinde yaptığı saygısızca bir duruştan dolayı aile bütünlüğünü zedeleyici bir unsur olarak sadece bu gerekçeyle ve ben hâkime daha sonra "Bu gerekçeyi kendi başıma absorbe edebildim ama bu kararınızın bu gerekçeye dayandırılması beni ayrıca rencide etti." dedim. Bu, hakikaten üzücü bir şeydi.

Hâkim beye şu noktada özel bir ricam olmuştu eğer bu, hâlâ yapılmıyorsa yapılması gerektiğine inanıyorum, çocuklarım dinlenmeye karar verildiğinde bir baba hassasiyetiyle gittim hâkimden şöyle bir şey rica ettim "Lütfen çocuğumu –affınıza sığınarak söylüyorum, bizim için soğuk bir ortam- o ortamda çocuğumu dinlemenizi istemiyorum. Ne olursunuz çalışma odanızda yine kâtibiniz gelsin ama sıcak bir ortamda çocuğumu dinleyin. Benim olmam hiç önemli değil ama o atmosferde çocuğumun o psikolojisine o hafızaya o karelerin işlenmesini istemiyorum." dedim ve sağ olsun bana bunu sağladı. Eğer bu, sistemleştirilmediyse bunun sistemleştirilmesi gerektiğine inanıyorum çocuk açısından.

Bir avukat arkadaşımız oradan bir öneri yaptı, boşanmış ailelerde şiddete maruz kalmış çocukların rehabilitasyonunun zorunlu hâle getirilmesi konusunda bir katkı sunmak istiyorum. Çünkü bu konularda hakikaten hassasım. Neden? Çünkü boşanmışlığın en masum tarafının çocuklar olduğunu biliyorum. Belki o süreç işletilebilir, kesin ama onun adının, şeklinin, üslubunun ve o sürecin akışkanlığının doğru tespit edilmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü yanlış kavramlar ve yanlış isimlerle o çocuk o süreci yaşadığı zaman zannımca şöyle bir etkisi olabilir, konunun uzmanları bunu daha iyi bilir, anne ve babanın yaşadığı sürecin suçlayıcı bir unsur olarak ayrıştırma devreye girebilir, böyle bir algı oluşturulabilir. Bunun ortadan kaldırılması için dediğiniz doğru ama adının, sürecin akışkanlığının daha hassas tespit edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Maalesef, bu olayı yaşadktan sonra olayı iki kitap hâlinde kitaplaştırdım. Amacım, bu süreci yaşayan kişilere sağduyuluk yapmaktı. Yaklaşık 35-40'a yakın geri dönüş aldım teşekkür mahiyetinde. Çünkü hakikaten bu süreci yaşanan insanlar olarak en büyük eksikliğimiz sağduyu sahibi insanlara ihtiyaç var.

Peki bu noktada ne yapılabilir? Şimdi olayın mahkeme aşaması, avukat aşaması artık son kerte, acaba biz bunu mahalledeki teşkilatlarla veya avukatlara bir müracaat gittiği zaman oluşturacağımız, işte pedagoji uzmanlarının, rehber öğretmenlerimizin konusuyla ilgili akademik eğitimini almış kişilerin örgütlendiği bir yere bilgi akışını sağlayarak aktif olarak devreye sokamaz mıyız? Çünkü bu süreci yaşama noktasına giren ailelerde öznelde ayrılacak olan anne ve baba, eşlerde diyeyim anne baba olması da önemli değil, en büyük sorun hakikaten çevresel etkilerin bombardımanı altında kalıyorlar. Bireyi o ortamdan kurtarmanın gerekliliğine inanıyorum. Bunun için bir teşkilat mı oluşturulur, bir birim mi oluşturulur ama o birimde görev alacak insanların da görev sorumluluğunun yanı sıra sosyal sorumluluk refleksiyle de hareket etmesinin doğru olacağına inanıyorum.

Küçük bir not, önümüzdeki on yılların, yirmi yılların yetişmişleri olacak çocuklara da biz gönül arzu etmez ama bu gibi sorunlarla karşılaşacağız, inşallah olmaz veya en az olur. Acaba diyorum ki bizim millî eğitimimizde öğretim kısmımız tamam da eğitim kısmında sıkıntılar yaşadığımızı ben gözlemliyorum. Bu öğretime, adıyla, adı millî eğitim, öğretimin yanı sıra eğitimini de bir şekilde dâhil ederek o çocuklarımız istikbalde anne olacaktır, baba olacaktır, yolu ne olur bilmiyorum ama hani...

BAŞKAN – Nevzat Bey, toparlarsanız sevineceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 64

NEVZAT DALGAKIRAN – ...ağaç yaşken eğilir mantığıyla birtakım çalışmaların minimize edilerek oradan da başlatılmasının doğru olacağına inanıyorum.

Teşekkür ediyorum tekrar, geldiğiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olunuz.

Şimdi, sivil toplum temsilcilerimiz var aramızda.

Aile Akademi Derneği, buyurun.

Beş-altı dakikada toparlarsanız sevineceğim.

Teşekkür ederim.

Buyurunuz.

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MERYEM ŞAHİN – Merhabalar, hoş geldiniz.

Aile Akademisi Derneğinde bizler aileyle ilgili gönüllü çalışmalar yürütüyoruz.

Benim burada vurgulamak istediğim özellikle iki husus olacak, bunlardan birincisi derneğimizin adından da yola çıkarak ifade etmek istediğim bir husus, biz kadın ya da erkek derneği değiliz ve çalışmalarımızı da bu minvalde yürütmüyoruz. Aileyi bir bütün olarak ele alarak aile kapsamında aile ekseninde genel olarak çalışmalarımızı kurguluyoruz. O yüzden boşanmaların veya aile kurumunun günümüzde yaşadığı sıkıntıların temelinde de aslında cinsiyetleri birbirine düşman olarak, rakip olarak ele almak, çatıştırmak, rekabete sokmak olduğunu düşünüyoruz. O yüzden biz çalışmalarımızda taraf olarak kadını ya da erkeği tutmuyoruz. İkisinin de birbirini tamamlayıcı rollerinin ön plana çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu, günümüzdeki aileyle ilgili yaşanan sıkıntıların temelinde de bu çatışmacı dilin, üslubun önemli bir rolünün etken olarak ön plana çıktığını düşünüyoruz. Bununla ilgili yaptığımız araştırmalar da var ki Aile Bakanlığına biz bunları iletmıştik, bugün de yanımızda var, sizlere de sunacağız. Toplumsal cinsiyet eşitliği söylemi ve kavramı örneğin aile içi sorunların çözümünde çözüm olarak sunuluyor. Bunu da incelediğimiz zaman burada da aslında bir çatışma dilinin olduğunu görebiliyoruz ki toplumsal cinsiyet eşitliğinin en iyi uygulandığı ülkeler İskandinav ülkeleri, İzlanda, Finlandiya, Norveç, İsveç gibi ülkelerde de aile içinde veya partnerler arasında şiddetin yoğun olduğunu görebiliyoruz. Bunun somut, objektif kanıtları, delilleri de var.

Yine bu söylemin aslında bu çatışmayı körüklediğini iddia ediyoruz bizler. O yüzden aileyle ilgili çalışmalar yapılırken bu çatışma dilinden ziyade, ki dünyada bunun örnekleri var, ailenin pozitif etkilerinin vurgulanmasının olumlu yanlarının ön plana çıkartılmasının sorunun çözümüne ciddi katkılar koyacağını belirtmek isterim. Belki sorun tespiti ve çözüm olarak bunu da iletebilirim. Birinci vurgum buydu. İkinci olarak da benim eklemek istediğim, beyefendinin az önceki aktarımı da bu hipotezimi destekledi, yani hukuki tedbir aile içi sorunlarda başvurulabilecek belki son mekanizma olabilir. Ama bunun öncesinde çeşitli ara buluculuk sistemleri gündeme getirilmeli. Bunların nasıl olabileceği, katmanlarının yerel mi, mahalle bazlı müdahale yöntemlerinden bahsetti beyefendi belki yerel bazlı belki yine idari yetkililer gelince ama bir şekilde hukuki tedbirlerden önce belki çeşitli katmanlı olarak ara buluculuk sisteminin ciddi olarak ele alınması, bununla ilgili tartışmalar, sempozyumlar, paneller düzenlenmesinin ve bu şekilde bir çözüm yoluna gidilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Bu kadar kısa süre içinde şu anlık ifade edeceklerim bu kadar ama...

BAŞKAN – Şöyle yapabiliriz, burada ifade edemediklerinizi yazılı olarak verirseniz onları da değerlendirip raporumuza alma şansımız var. Onun için süreyi kısa tutuyoruz ama yazılı olarak sizden alabiliriz.

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MERYEM ŞAHİN – Yazılı bir doküman vereceğiz...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 65

BAŞKAN – Daha sonra da mail atabilirsiniz, arkadaşlarımız mail adreslerini bırakabilirler size.

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MERYEM ŞAHİN – Biz yazılı olarak bugün sizlere iki araştırma ve çıktı raporu vereceğiz. Yine aynı dernekten Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Yasin Kuruçay da burada, onun da muhtemelen ifade etmek istedikleri olacaktır.

Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI YASİN KURUÇAY – Tüm katılımcılara hoş geldiniz diyorum Bursa'mıza milletvekillerimize, değerli katılımcılara.

Meryem Hanım birçok şeyi ifade etti gerçekte ama bizim iki kitabımız ve bir raporumuz var onu sanırım, buradaki arkadaşlarla görüştüm, size bir şekilde ileticeğiz. Yanımızda getirdik.

Temel noktalardan belki Meryem Hanım'ın söylediğine eklemek istediğim şu nokta olabilir: Aile içi ilişkilerde ve iletişimde eşitliğe değil, adalete vurgu yapan çalışmaların mutlaka ve mutlaka ivedilikle yapılması gerekiyor çünkü eşitlik, sorunu çözen değil, çatışmayı artıran, boşanmayı artıran bir amaca hizmet ediyor ve bu doğrultuda bir ilerleme gösteriyor. Ailedeki negatif yaşantılar yerine, pozitif yaşantıları vurgulayan bir söylem ve akademik çalışmanın önemli olduğunu düşünüyoruz biz dernek olarak. Aile ara buluculuğu sistemi, belki ara buluculuk genel müdürlüğü Bakanlık bünyesinde kurulacak, böyle bir çalışmanın bu konuda çok ciddi etkileri olacağını düşünüyoruz. Ve boşanmaları artıran temel faktörün haz merkezli, tahammülsüz, bireyci ve menfaatçi seküler kapitalist neoliberal kültürle son derece irtibatlı olduğunu görüp bu kültürle ne şekilde başa çıkılabilir, bu kültürle aileler nasıl daha geleneksel, millî ve dinî değerleri referans alarak aile yapısı oluşturulabilir, bununla ilgili çalışmalar yapıyoruz, yapılabilir diye düşünüyoruz.

Örneğin ailelere etkin bir şekilde gerek Millî Eğitim Bakanlığı, gerek Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, gerek Diyanet İşleri, Bakanlığın yetkililerinin ortak hazırladığı, birbirinden bağımsız olmayan, çatışma çözme becerileri, evlilik öncesi eğitimi, çocuklara ve ailelere yönelik değerler eğitimi gibi projelerin bu soruna ciddi katkılar ve çözümler getireceğini düşünüyoruz.

Son olarak sivil ara buluculuk sisteminin de kullanılabileceğini düşünüyoruz.

Söylediğim gibi, bizim rapor ve kitaplarımızda ayrıntılar mevcuttur.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Yasin Bey.

Yalnız, bir şey soracağım size Yasin Bey, bu sivil ara buluculukla ilgili bir çalışmanız var mı sizin dernek olarak?

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI YASİN KURUÇAY – Bir taslak çalışmamız var.

BAŞKAN – Çünkü hukuki ara buluculukla çok karıştırılıyor bu, belki başka bir isim vermek gerekebilir buna.

BURSA 2. AİLE MAHKEMESİ HÂKİMİ SERAP PEKER – Biz de hakem müessesesi diye düşünmüştük.

BAŞKAN – Yani hukuki ara buluculukla çok karışıyor, hukukçular çok itiraz ediyor, bilginiz olsun. Oradan başlayan bir tartışma olabilir. Ama bir danışma ve çatışma çözüm merkezi ihtiyacı ortada yani bu, konuşulan bir şey, bir sosyal hizmet olarak bunun verilmesi noktasında ama buna sanki bir isim çok ciddi bir algı değişikliğine gidiyor, iki aydır Komisyonda biz bunu tartışıyoruz. Direkt hukuki ara buluculuk algılanıyor ve orada bir çatışma başlayacak. Hani nasıl söyleyeyim, daha konuyu tartışmaya başlarken bir yargıyla başlanmasındansa ona başka bir isim bulmanız gerektiğini...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 66

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MERYEM ŞAHİN – Aile terapisti olabilir.

BAŞKAN – Ya, o da belki tam karşılıyor olabilir ama ona bir... Bunu da öneririm. İki aydır yani, değil iki ay, ben Aile Bakanlığında çalışırken de bu konu masamızdaydı, boşanma süreci danışmanlığıydı o zaman. Onda da aynı şeyi yaşadık biz. Buna bir daha böyle kabul görececek bir isim bulmamız lazım, tartışma oradan başlıyor da hiç kimse devamını dinlemiyor, direkt hukuki ara buluculukla karıştırılıyor çünkü. Devamını kimse dinlemiyor. Bunu iyi niyetli bir açıklama olarak kabul edin lütfen. Önemişiyorum söylediğiniz şeyi, yani ara buluculuğa benzer çatışma çözümüne götürecek bir mekanizmanın, sosyal hizmet mekanizmasının olması gerektiğini ama bunun bir... Şimdi, ara buluculuk dendiğinde şu akla geliyor: Mutlaka tarafları barıştırmak. Şimdi, yani şiddet olduğunda, istismar olduğunda bunu öneremeyiz, böyle bir şey konuşamayız bile ama az önce de verdiğim bir rakam var 100 çiftten 80'i yeniden evleniyor ve yüzde 17'si boşandığı eşiyile evleniyor, demek ki bunların böyle bir mekanizmaya ihtiyaçları var, hem mahkemeye bir yük bu hem bir daha yeniden evlilik kurumuna yani evlendirme dairelerine bir yük gibi gibi. Yani naçizane bir öneri size sadece.

Teşekkür ediyorum.

Selma Karışman, buyurunuz.

Beş altı dakikada toparlarsanız, sevinirim Selma Hanım.

HANIMLAR KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SELMA KARIŞMAN – İnşallah, gayret edeceğim.

Din sosyoloğuyum.

Her şeyden önce sosyolojide bize öğretilen sivil toplum kavramının siyasetle toplum arasındaki rolünü bugün tam olarak realitede görmekten gerçekten hem kişisel olarak hem de bir toplum bilimci olarak çok büyük bir kıvanç duyuyorum. Vekillerimize hoş geldiniz diyorum ve artarak devam etmesini istiyorum bu tür ziyaretlerin. Tabii, her zaman siz Bursa'ya gelmezsiniz, biz de sizi ziyaret edebiliriz memnuniyetle.

Şöyle bir şey söyleyerek başlamak istiyorum. Direkt olarak boşanmayı da aile kurumunu da ele alamayacağımızı, boşanmanın bir sonuç olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, biz iki insanın toplumdaki sosyal iletişimini, sosyal ilişkilerini veya birbirleriyle nasıl iletişim kurduklarını hesaba almadan bu iki kişiyi ailenin kapısına getiremeyiz bile diye bir düşüncem var. Yani bu cümlenin tabii sosyolojik planda karşılığı var, o da şu: Tıpkı diğer toplumsal kurumlar gibi aile de toplumun diğer birimleriyle ve kurumlarıyla çok sıkı iletişim içinde olan ve onlardan doğrudan etkilenen bir kurum. Dolayısıyla, evlilik ya da boşanma gibi kurumları ya da süreçleri analiz ederken toplumsal problematikleri, durumu, süreci, insanlar arası etkileşimi kapsayan bir toplumsal bağlamı daima göz önünde tutmalıyız. Yani, iki insanın birbirini taltif etmesi nedir, onore etmesi nedir, yeteneklerini geliştirmesi nedir, sevmesi, empati, şükran, saygı duyması nedir? Ancak bundan sonra evlilik nedir, nasıl olmalıdır, evliliğe değerler nasıl taşınır sorularına sıra gelecektir. Biraz daha üste çıktığımızda medeniyetimizin, müesseselerimizin, kültürel, hatta genetik kodlarımızın üzerinde yükseldiği varlık, bilgi, değer sisteminden haberdar olmamız lazım. Pek çok genç gibi hayatımızı veya toplumsal süreci kendi doğumumuzla, kendi miladımızla başlatmamamız lazım. Maziyle nasıl ve nerede bağlanacağız? Bunun eğitimini vermemiz lazım ve bundan sonra şu soruları sorabiliriz: Toplumumuzda inanç, ahlak ve ekonomi ve diğer kurumlar arasındaki bağlar ne zaman ve nasıl çözülmeye başlamıştır?

Kapitalist modern sistemin küresel etkileri nedir? İslam toplumları ve Türkiye üzerindeki dayatmaları tahribatı ve bunlarla başa çıkma yolları nedir? Ben bunları düşünürken ve kâğıda geçirirken Hazreti Mevlâna, her zaman olduğu, gibi çok anlamlı bir ışık tuttu tefekkür ufkuma. "İyi bir evlilik iki şeye bağlıdır, birincisi: Doğru insanı bulmaya. İkincisi: Doğru insan olmaya." Dolayısıyla doğru insan olmanın, eğitim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 67

kurumlarında, siyasette ve Başbakanımızın hocalığı döneminde çok isabetle söylediği gibi değerler üzerine yükselecek olan müesseselerle muhakkak sağlanması ve bunun yaygın bir kültürel seferberlik hâline getirilmesini düşünüyorum.

Tabii, şöyle bir toplumda yaşıyoruz biz. Ben çok eski bir Bursalıyım. Mesela, Bursa gibi muhafazakâr bir şehirde tesettürlü kadın sürücülerin üstelik hemcinsleri tarafından trafikte rahatsız edildiği. Yine, bunu ise bir öz eleştiri olarak söylüyorum, beş yıldızlı otellerde lohusa mevlitleri yapıldığı, annelerin oğullarını öfkeli âşıklar ve kıskanç kocalar olarak yetiştirdikleri ve bu tanımlamaların medyada, televizyonda, basında şiddeti meşrulaştıracak şekilde yer bulduğu. Glikozla bal imal edip insanları İnternet üzerinden dolandıranların gerekçe olarak “Bal yapmak için arıya güvenemedik, o yüzden kendimiz yaptık.” dedikleri, İstanbul hanımefendisi ve beyefendisi ya da tam bir Bursalı yani şehrin sahiplerinin artık şehri terk ettikleri, şehre yeni gelenlerin, herhangi bir yolla yeni gelenlerin ise şehrin kadim değerlerine kafa tutukları ya da şehrin yeni sahiplerinin gelenleri, göçle gelenleri ötekileştirdiği bir kültürel habitattan bahsetmekteyiz. Yani bu sosyokültürel ortamda evliliği ve boşanmayı tartışmamız lazım.

Sayın vekilimiz gerçekten çok güzel değindiler. “Kismetse Olur” programının realite değil, sanal yani kurmaca olduğu söyleniyor. Ben şahsen bir toplum bilimci olarak kurmaca olmasını arzu ederim çünkü evlilik öncesi ve evlilik kurumuyla ilgili, gerçekten Dallas’a rahmet okutacak sahneler sergileniyor. Keşke, çünkü eğer bu bir “reality” şovsa yani gerçekse ben şunu sorgularım: Türkiye toplumu, bu gençleri acaba nasıl yetiştirdi ve ben gelecekle ilgili umudumu kaybederim bu tür programları seyrettikten sonra. Emsalleriyle birlikte bu tür programların, yayınların evlilik değil, gerçekten de evliliği parçalayıcı yani boşanma programları olduğunu düşünüyorum. Bunların üzerine “Eşkiya” yükleniyor, bunların üzerine “vadinin kurtları” yükleniyor, adında “aşk” geçen dizilerin aşkı nasıl anlattıklarıyla ilgili sadece isimlerine bakmanız kâfi: “İnadına Aşk”, “Kiralık Aşk”, “Kara Sevda”, “İlişki Durumu Karışık”, “Evli ve Öfkeli”

İşte biz dernek olarak “aktif şuurulanma faaliyetleri” dediğimiz, her zaman içinde direkt olarak aile geçmese de toplumsal kurumları, süreçleri, toplumsal birlikteliği güçlendirecek sayısız çalışmaya imza atmış bulunuyoruz arkadaşlarımızla birlikte. Bunlar PowerPoint hazırlamıştım, sizlere inşallah bunları takdim edeceğim, o yüzden kısaca tedbir ve önlemlere geçmek isterim.

Yine, vekilimiz söyledi gerçi şu anda bu teklifim geçerliliğini yitirdi. Kamu spotlarından alabildiğine faydalanmalıyız demişim. Sadece sonuçları dile getiren, tenkit eden değil, evlilik içi dayanışmayı, arkadaşlığı, mutluluğu dramatize eden kısaca da olsa filimler çekmeliyiz demişim.

Evlilik çağında gençlere evlilik adabı ve sorumlulukları, paylaşım kültürü, karşılıklı sevgi, saygı, şefkat ve empati pratikleri konularında uzmanlarca sertifikalı aile öncesi eğitimin verilmesi. Bizim yine bir teklifimiz olmuştu dernek olarak. Gerçekten askerlik sürecinin bunun için çok önemli olduğunu, çünkü doğal bir topluluk olduğunu orada düşünüyorum. Okullarda ilköğretim sürecinden itibaren mutlaka ve mutlaka müfredata değerler eğitiminin konulması, bütün psikologlar, bütün hocalarımız bundan müştekililer. Ayrıca, sağlık raporlarında testlere belki uç bir teklif olacak ama psikolojik uyum ve ruh sağlığı maddesinin muhakkak eklenmesini öneriyorum.

BAŞKAN – Evlilik için mi?

HANIMLAR KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SELMA KARIŞMAN – Evet, evlilik için.

BAŞKAN – E, bu söylediğiniz, Anayasa’ya aykırı ama.

HANIMLAR KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SELMA KARIŞMAN – Bilemeyeceğim ama bunun muhakkak bir yolunu buluruz gibi geliyor bana Sayın Vekilim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 68

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırı bir şey söylüyorsunuz.
HANIMLAR KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SELMA KARIŞMAN – Şimdi beden sağlığı bu kadar önemli ama ruh sağlığı nedir acaba?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Evlenmeye müsait mi ruh sağlığı?

HANIMLAR KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SELMA KARIŞMAN – Evet, böyle, dediğim gibi ütopyik olabilir ama belki de realite edilebilir.

Şehirlerde boşanmaların sebep ve sonuçlarının sosyolojik ve psikolojik açıdan analiz edildiği boşanma haritalarının çıkarılmasını öneriyorum. Bu konuda mesela şehirlerin, üniversitelerinde ilgili bölümlerden PDR, sosyoloji, psikoloji yüksek lisans, doktora düzeyinde destek alınabilir. Siyasi bazda yapılacak planlamaların tedbir ve kararların sıhhati açısından ise bölgelerin muhakkak öznel sosyokültürel kodlarının ve yapılarının göz önüne alınmasını, genelgeçer kurallarla olaya bakılmamasını istiyorum.

Bir de aileyi güçlendirerek evlilik kurumu, dış etkilere karşı dirençli kılınırken, biraz önce beyefendinin de çok güzel ifade ettiği gibi boşanmanın en son fakat meşru bir çare olduğu düşüncesinden yola çıkarak boşanma sürecinin en sıhhatli bir şekilde kurumsallaştırılmasını diliyorum, en az tahribatla aile bireylerinin atlatacağı bir şekilde. Çünkü bunun erkek bilincine dâhil edilmesi lazım yani evlilik birliğinin bozulmasını gerektiren şartlar oluştuğunda boşanmanın da evlilik kadar tabii olduğunu ve dolayısıyla erkek bilincindeki “Ya benimsin ya kara toprağın.” algısının yarattığı şiddetin önüne geçilmesi lazım diye düşünüyorum. Özellikle ailelerin parçalanmasında son zamanlarda en büyük faktörü oluşturan ve bir din sosyoloğu olarak görüşümce dinin en kötü şekilde meşrulaştırıldığı ikinci evlilikler konusunda hukuki bağlamda, sosyokültürel bağlamda çok dikkatli olunması gerektiğini özellikle siyasi önderlerin bunları teşvik edecek demeçlerden mutlaka kaçınmasını ekran önünde yine diliyorum.

Ben hakemlik müessesesi demiştim çünkü kadim bir geçmişi de var hakemlik müessesesinin. Ayrılıklar sırasında her iki tarafı dinleyecek, sadece uzlaşma değil, isteklere göre cevap verecek son derece objektif, akil diyebileceğimiz kanaat önderlerinin olduğu birtakım hakemler kurumsallaşırsa gerçekten çok muhteşem olur. Bir evrensel değerler ailesi tasavvurum var. Bunu tek tek maddeleştirdim. Bizim değerlerimiz nedir, aileye nasıl yön vermektedir ve bunlar aslında evrenselleşebilir diye. Ütopyik görülebilir ama şuna inanıyorum ideali daima ortaya koymalıyız ki idealle realite arasındaki farklar bize daima yol gösterecektir.

Son olarak, Başbakanımızın gerçekten çok güzel üzerinde durduğu bir konu vardır, özellikle “Divan Dergisi”ndeki makalelerinde: “Kurumlar, değerleri değil, değerler kurumları üretmelidir.” der ki son derece önemlidir. İçinde bulunduğu siyasi, sosyal ve jeopolitik konjonktür sebebiyle İslam toplumlarının ve Türkiye Cumhuriyetlerin temsilcisi konumunda bir Türkiye, bu konumundan istifadeyle tarihî ve kültürel avantajlarını kullanarak evrensel değerlerini kurumsallaştıracığı ahlaki bir toplumsal yapıyı global dünyaya sadece teorik değil, aynı zamanda pratik açıdan da sunabilir diyorum ve bu hedefi ütopya olmaktan çıkararak ortak bir ideal olarak toplumun eğitim, siyaset, kültür, sanat alanlarında karşılığı olan pratiklere dönüştürebilmek temel gayemiz olmalıdır diyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Selma Hanım.

Yazılı olarak da rica edelim lütfen.

Şimdi, Birlik Vakfı Bursa Şubesi adına Kübra Hanım herhâlde burada.

Kübra Hanım, siz de beş dakikada toparlarsanız sevinirim.

BİRLİK VAKFI BURSA ŞUBESİ HANIM KOMİSYONU BAŞKANI KÜBRA KUL – Sayın vekillerim, Bursa’mızın kıymetli STK temsilcileri; öncelikle hepiniz hoş geldiniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 69

Birlik Vakfı Bursa Şubesi Hanım Komisyonu Başkanlığı yapmaktayım. Aynı zamanda vakfımızın bünyesinde bağlı bulunan yükseköğrenim kız öğrenci yurdunun müdireliğini yapmaktayım.

Bizler Birlik Vakfı şubesi olarak topluma faydalı işlerde, faaliyetlerde her zaman destekçisi ve yardımcısı olduk. Katılımcı profillerimiz genelde üniversite öğrencisi olduğu için biz bu anlamda üniversite öğrencilerini eğitimsel olarak maddi manevi desteklemeye çalışıyoruz.

Bundan iki yıl önce Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla yürüttüğümüz, bayan öğrencilerimizle yürüttüğümüz evlilik öncesi, evlilik sonrası ilişkiler nasıl olmalı, çocuk olduktan sonra doğru anne baba nasıl olmalı, çocuğumuzun nasıl kişiler olmasını istiyoruz diye bunlara yönelik sekiz hafta süren bir seminerler düzenledik. Sekiz farklı akademisyenin katıldığı programımızda Fatma Şahin Hanımefendi'yle beraber katılımcılara sertifikalarını dağıtmıştık. Bununla beraber sürdürülebilir olmasını istediğimiz için madde bağımlılığının aile ilişkileri arasında sorunlar yarattığını, hatta madde bağımlısının nedeni aile içi ilişkilerin problemlerinden kaynaklandığını düşündüğümüz için Sağlık Bakanlığıyla şu an yürüttüğümüz hâlihazırda bir projemiz var. Gençlerimizin bu yönde eğitim almalarını istediğimiz için gençlerimizi rol model yapıyoruz, madde bağımlılığına yakalanmış olan çocuklarımızı, sokak çocuklarını rol model olmak için gençlerimizi bu yönde eğitmeye gayret ediyoruz.

Vakfımızın misyonu ve vizyonları arasında zaten gençlerimizin, yeni nesil gençlerin nasıl olması gerektiği bilincinde olduğumuz için temeli gençlerden atmak istiyoruz, bu yönde çalışmalarımız da devam edecektir.

BAŞKAN – Koza çalışma grubu Şule Hanım, Profesör Şule Altun.

Gülten Hanım da aynı grupta mı, Koza Çalışma Grubunda mı?

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ PROF. DR. ŞULE ALTUN – Evet.

Ben Profesör Doktor Şule Altun ama ben sosyal bilimci değilim, mühendislik temelliyim ama biz Kent Konseyi Koza Çalışma Grubu olarak “Kadının güçlendirilmesi yoluyla toplumun güçlendirilmesi” şeklinde bir amaca sahip bir grubuz. Bu kapsamda özellikle kadınların eğitimine, özellikle dezavantajlı bölgelerdeki kadınların eğitilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik olarak birtakım çalışmalar gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

Bu toplantının konusuyla bağlantılı olarak yaptığımız birkaç etkinlikten örnek vermek gerekirse, örneğin biz ebeveyn-çocuk-medya ilişkisi seminerleri vermiştik ve bu seminerler kapsamında yaklaşık bin kişiye ulaştık eğitici eğitimi vasıtasıyla. Biraz önce, medyanın özellikle kötü etkilerinden bahsedildi, bizim burada vurgulamak istediğimiz şeydu: Televizyonları, İnternet'i kapatmadan doğru programlara nasıl ulaşılabilir? Bu konuda bir eğitim gerçekleştirdik. Bunun dışında, yine ev hanımlarına yönelik olarak sertifikalı bir eğitimimiz vardı, o da “Paramı Yönetiyorum”, buradaki amaç da şeydu: Az bütçeyle elimizdeki parayı nasıl daha iyi bir şekilde değerlendirebiliriz? Yine aynı kapsamda, TÜRAP'ın, Türkiye Aile Platformunun Bursa'daki istişare toplantısına da ev sahipliği yaptık. Bizim grubumuz içerisinde bu konuda özellikle çalışan iki arkadaşımız var; biri, Gülten Aktaş Hanım, yıllardır TÜRAP toplantılarına katılıyor, diğeri de Gülsüm Süslü, yine aynı şekilde Aile Akademisinde sosyolog olarak görev alıyor. Bu arkadaşlarımız daha yararlı bilgiler verecektir. Kendilerine bırakıyorum sözü.

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLTEN AKTAŞ – Teşekkür ederim.

Böyle bir konuyla burada bulunmanız gerçekten bizim için de çok önemli. Bu, belli ki, devletimiz, Hükümetimiz ve vekillerimiz için de çok önemli.

Hangi problemler içinde olursak olalım eğitim, aile konularını ve çocuklarımızın gelişimini, gençlerimizi asla ihmal edemeyiz, bunlar yürüyecektir önceliklerimiz arasında. Ben emekli kimya öğretmeniyim ama emekli olduğum yıl -28 Şubatta- psikolojiden yüksek lisans yaptım fahri ve bu konularla ilgili kişisel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 70

çalışmalarım var, anne eğitim seminerleri yaptık, Necla Koytaklarla paralel filan, emekli olduktan sonra başka işlerle bir süre uğraştıktan sonra en son olarak dedim ki: Torunum dünyaya geliyor, ona bakacağım, onu inşallah iyi bir insan olarak yetiştireceğim ve aileyle ilgili STK çalışması yapacağım. Bu konuda kim nerede ne çalışıyorsa beni hizmetçisi olarak bulacak gibi bir prensiple emekli oldum ve o zamandan beri de bu çalışmalarına devam ediyorum. SEKAM'ın bu konuda yaptığı bir çalışmayı takip ettikten sonra buna karar verdim, yoksa sivil toplum bilinci olan bir insan olarak öğretmenliğim esnasında da dernek ve vakıflarda faaliyetimiz vardı ama aileyi öncelikliyoruz inşallah. Bu konuda bazı projelerimiz de var, mesela askerlere evlilik öncesi eğitimi verilmesiyle ilgili Aile ve Sosyal Politikalar İl müdürlüklerindeki müdür yardımcısı arkadaşlarımız da sağ olsunlar teveccüh gösterdiler, çok kolay bir şekilde ulaştık ve Bursa'da pilot olarak başladı bu çalışma, bundan övünç duyuyoruz, elhamdulillah.

Bu hakemlik konusunda da benim yıllardan beri mümkün olduğu kadar dillendirdiğim bir husus ve hakemliğin bir profesyonel ayağı olduğu gibi -şimdi sivil şeyi dedik ya- mutlaka eğitilmiş kişiler tarafından, bir de gönüllü ayağı olması diye düşünüyorum. Yani hem dinî altyapısı olan hem de aile kurumuna önem veren ve kendini adanmış insanların bu işi gönüllü olarak yapmasının farkındalık yaratacağını düşünüyorum. Bu bakımdan, sivil toplum kuruluşu içerisinde yetişmiş... Çünkü bunlar sosyal sorumluluk bilinci yüksek insanlar, bunların da değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum; bu konuda öyle bir şeyim var.

Bursa'nın boşanmalarda 5'inci olduğunu bilmek beni çok üzüyor, öğrendiğimden beri çok üzülüyorum. Bursa, geleneksel aile yapısının ve geleneksel toplumun olduğu bir şehir olarak bilinir ve Türkiye'de 5'inci olmak, gerçekten Bursa için kabul edilebilir bir sıralama değil, inşallah hem resmî hem sivil çabalarla bunun üstesinden gelip bu sıralamayı inşallah gerilere doğru götüreceğiz, istiyoruz.

"Ailemle mutluyum." diye okullarda bir fotoğraf yarışması açılmasını ben öneriyorum Aile Haftasında. Çocuklar bu konuda bilinçli olsunlar, akıllarında böyle bir şey olsun; ailesiyle mutlu anlarını yakalamaya çalışsın. Bunun böyle bir il çapında filan kalmaması gerektiğini düşünüyorum ve her yıl tekrarlanması gerektiğini düşünüyorum yani bir kerecik bir ilde yapılmış bir şey olarak kalmamasını ben diliyorum.

Bu arada, benim için birinci aile, şimdi içinden geldiğim kendi anne babam. İki yıl evvel 70'inci evlilik yıl dönümlerini kutladık Ankara'da bir restoranda.

BAŞKAN – Hayattalar mı?

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLTEN AKTAŞ – Hayattalar, şimdi 72, inşallah 75'i de kutlayabileceğimizi umuyoruz.

BAŞKAN – Bursa'dalar mı, Ankara'dalar mı?

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLTEN AKTAŞ – Bursa'dalar.

Bütün evlatları, torunları; Kayseri'den, Konya'dan, Bursa'dan Ankara'ya geldiler ve orada her bir aile kendi sunumunu yaptı, evdeki resimlerle, videolarla hazırladığı, anne babayla ilgili harika bir programdı. Allah sizlere de tattırsın, anne babası hayatta olanlara. Fakat babam basına çıkmayı pek sevmediği için bunu deşifre etmedik ama Aile ve Sosyal Politikalar bunu bilir de bir ara çatkapı yaparsa bence önemli bir şey yakalamış olur diye düşünüyorum çünkü zihinleri de son derece iyi, pırıl pırılar.

BAŞKAN – Biz her gittiğimiz şehirde uzun bir evlilik bir çifti de ziyaret ediyoruz, yani kırk elli yıl; bugün bir programımız vardı ama bize başka bir aile...

Tamam, peki, teşekkürler.

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLTEN AKTAŞ – Bir şey anlatmak istiyorum, son, bitiriyorum.

Bu anne babamız modern psikolojinin henüz on beş yıl evvel falan geldiği bir nokta var: Çocuklarınızın yanında kavga etmeyin. 7 çocukları vardı ve bizim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 71

yanımızda hiç kavga etmediler, hiçbir kavga hatıram yok ve ben ortaokula başladıktan bir süre sonra babam anneme demiş ki: “Bak, artık yerel konuşmoyalım, Türkçemizi düzgün konuşalım, çocuklarımız okula gidiyorlar.” Ve daha sonraki yıllarda veli toplantısına geldikleri zaman “Aa, siz misiniz? Biz Gülten’i yüzbaşı kızı filan zannediyorduk, hani İstanbul’dan buraya gelmiş.” gibi evlatları gerçekten, Türkçeyi güzel konuşan insanlar oldular. İnşallah, aile yapımız yeniden ayakları üzerinde yükselir, düştüğü yerden kalkar; bu, çok önemli bir konu.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Gülten Hanım.

Yalnız, bir şeyi müsaade ederseniz, “düzeltme” demeyeyim ama... Yani düşen de bir şey yok aslında, çok karamsar olacağımız bir yerde değiliz. Bakın, toplantının başında siz yoktunuz, Türkiye, aile yapısı açısından dünyanın en iyi 5 ülkesinin içinde. Yani boşanmalarda nispi bir artış söz konusu ama az önceki konuşmacılarımız da söyledi yani boşanmanın olması gerektiği yerde de sağlıklı olması önemli. Bizdeki boşanmaların en önemli sorunu çatışmalı, çekişmeli olması boşanmanın; velayet sorununun olması, çocukların birbirini görememesi, eşlerin birbirinden intikamını çocuk üzerinden alması vesaire. Yani çözüm, çatışma çözümünü beceremememiz aslında yani burada endişe etmemiz gereken kısım belki bu.

Şimdi, göç, medya okuryazarlığı gibi bazı üretmemiz gereken konular var, doğru ama bunda müsterih olun lütfen, Türkiye ilk 5’te aile yapısı itibarıyla, boşanma oranları itibarıyla, dünyanın en iyi ülkelerinden biri, yani çok düştüğümüz bir yer yok ama şu da bir gerçek: Şehirleşme oranımız hızla artıyor ve şehirleşme arttıkça gördüğümüz bir şey. Köyde boşanmanı görmezsiniz, yok zannederiz ama şehre geldiğinizde konu komşu apartman 8-10 tane boşanma görünce “Eyvah! Boşanma artıyor.” deriz. Yani bu biraz da göreceli bir durum. Binde 1,7 Türkiye’nin boşanma oranı, Bursa bunun bir tık üstünde, 1,8; onun için yüksek biraz Bursa, Türkiye ortalamasının üzerinde ama yönetemeyeceğimiz bir durumda değiliz, bunu yönetebiliriz.

Bir küçük şeyi daha söyleyeyim, aslında bu konuya çok girmek istemiyordum, genelde bazen kavramlarda da kargaşa yaşanıyor, yani sosyolog varsa içimizde beni affetsin. Şimdi, çekirdek aile ve geniş aile arasında hep gidip geliyoruz. Yani modernizm bize çekirdek aileyi sunuyor, göçle beraber şehirleşme çekirdek aileyi sunuyor ama biz biraz gelenekçi ve muhafazakâr olanlar var, geniş aile ne güzel deyip ona öykünüyoruz. Bir gerçeğimiz var, şehirleştik ve artık geniş aile kavramımız yok. Yani bu bir gerçek. Bunu önce kabul etmemiz gerekiyor. Ama şu bir gerçek, yani bu, benim görüşüm değil, uzmanların ve bu alanda çalışan sosyologlardan edindiğimiz bir durum bu: Türkiye’de evet, geniş aile kalmadı belki, hani o özlediğimiz, öykündüğümüz gibi, iyi yönleriyle söylüyorum -tırnak içinde- ama bildiğimiz anlamda atomize çekirdek aile yok Türkiye’de. Türkiye’deki aile tipi başka hiçbir ülkede olmayan çekirdek aileler ağı. Biz, evet, farklı evlerde yaşıyoruz, çocuklar evleniyor, farklı eve gidiyor. Bu apartman örneği Bursa’da enteresan böyle, yani çok görmediğim bir şey bu benim ama okumak için gidiyor başka bir şehre, başka bir şehirde evleniyor ama yine evini badana yaptığında annesi geliyor, çocuk doğduğunda kayınvalide geliyor. Her sosyal sınıfta biz bir ağdan oluşuyoruz aslında. Ya, en üst sosyal sınıfa bile bakın, İstanbul’un Nişantaşı’nda bir aileye bakın, Amerika’da kızı doğum yapıyor, anneanne üç ay gidiyor torununa bakmak için. Biz, Türkiye’de dünyada başka bir ülkede olmayan çekirdek aileler ağı bizim aile tipimiz, ne geniş aile ne de bildiğimiz, o korktuğumuz, ürktüğümüz, yapayalnız atomize çekirdek aile. Şimdi, bu kavramları doğru oturtursak aslında çok korkacağımız bir şey yok. Biraz yönetmemiz gereken, evet, işte şehirleşiyoruz, madde bağımlılığı sorunumuz oluşuyor, medya okuryazarlığımız bir sorun kullanamadığımız için, İnternet okuryazarlığı ekleniyor buna gibi bazı sorunlarımız belki var ama inanın, çok öyle hani endişe edeceğimiz bir yerde değiliz, önce bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 72

tespiti doğru yapmamız gerektiği kanaatindeyim. Bu da bu süreçte edindiğimiz bilgilerle...

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) –Bursa da ayrıca ilk 5'te değil Türkiye'de. Gülten Hanım sevinsin.

BAŞKAN – İlk 5'te değilmiş.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Yani, ortalarda bir yer, ilk 5'te değiliz biz.

BAŞKAN – Şimdi devam edelim.

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLSÜM SÜSLÜ – Koza Grubu adına Gülsüm Süslü ben.

BAŞKAN – Evet, siz de mi ilave edeceksiniz?

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLSÜM SÜSLÜ – Bir katkıda bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLSÜM SÜSLÜ – Aynı zamanda Aile Akademisinin medya takip çalışmalarında gönüllü bulunmaktayım. Az önce arz ettiğiniz gibi, medya okuryazarlığını söylediniz. Ben medya ve iletişimciyim, ciddi anlamda bunun ülkemizde eksik olduğunu düşünüyorum. Şöyle ki: İşte, Şule Hocamızla birlikte yaptık, Aile Akademisi çeşitli etkinlikler yapıyor ancak STK'ların çalışmalarına insanların gelmesi ya da getirilmesi çok zor. Ben kendim özellikle ortaokul düzeyindeki okullara başvuruda buldum medya okuryazarlığı eğitimi -işte ücretli hani öğretmenlik vesaire var ya- verebilirim diye. Okullarımızın sunduğu şu: “Biz o dersi tercih etmiyoruz, işte genelde hani kaygı nedir velilerin matematik, Türkçe, fen.” “Sebep?” dedim. “Ya, işte tercih edilmiyor, daha çok bu.” Ama, aslında öngördüğümüz tehlike, medya okuryazarlığı, İnternet kullanımı...

BAŞKAN – Bizler şikâyet ediyoruz, bir şey yapmıyoruz anlamı çıkıyor bu.

KOZA ÇALIŞMA GRUBU TEMSİLCİSİ GÜLSÜM SÜSLÜ – Evet. “Özellikle biz bu bölümü okuduk, çocuklarımıza bu bilinci vermemiz lazım çünkü aileler yaptığımız çalışmalara gelmiyor, o zaman bizim gitmemiz lazım.” dedim. Ben bu konuda Millî Eğitimin basılı kitabı olmasına rağmen okullarda bu dersin tercih edilmemesi konusunu da bilgilerinize arz ediyorum, belki Millî Eğitime iletebilirsiniz çünkü seçilmesi lazım ve hani aileler artık bir şekilde bir şeyleri yoluna koydu ama çocuklarımızı en azından çekirdekten yetiştirirsek önüne geçebiliriz kanaatindeyim.

Bir de yine katkı olarak, boşanma noktasında belki basit bir boşanma sebebi olarak gözükebilir ama televizyon dizilerinde, reklamlarında ve birçok yarışma programlarında vurgulanan, işte çalışan kadın ya da zengin olmayan, birçok böyle konuma sahip olmayan kadın sanki hani mutlu değil, mutsuz. Burada özellikle kadının çalışma hakkını vurgularken çocuğun anne hakkının arka plana atıldığı söz konusu oluyor çünkü evet, şu an aile yapımızı korumaya gayret ediyoruz, kültürümüzden ve değerlerimizden kaynaklanan belki bir etkendir ancak gelecekte aile kurumu adına ciddi bir sıkıntı arz etmekte bu. Şöyle ki: Devlet, kadının çalışmasından daha çok piyasanın ve çalışma koşullarının insanileştirilmesine odaklanmalıdır diye düşünüyoruz. Yani, kadının çalışması ailenin tercihine bırakılmalıdır, bu, ya medya ya da farklı politikalarla bence algı olarak yönetilmemeli; çalışmayan kadın, ikinci sınıf vatandaş gibi algıyı beslememeli diye bilgilerinize arz ediyorum ben de küçük bilgi olarak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İş ve aile yaşamını uyumlaştırmayla ilgili geçtiğimiz haftalarda Parlamentoda yarı zamanlı çalışma geçti biliyorsunuz, bunun ben altını çiziyim istedim.

Ben burada bir şey daha söyleyeyim. Tabii, bu yapılan araştırmaları dinledik, biliyorsunuz, Komisyonun başında söylemiştim bunu. Az önce isimleri verilen birtakım şiddet dizilerinden vesaire insanlar şikâyet ediyor, yüzde 80 şikâyet ediliyor o diziler ama şikâyet edenlerin RTÜK'e bunu şikâyet etmesi yani dizileri beğenmiyorum diyenlerin oranı 2 bile değil, 1 nokta küsurlarda. Biz sadece şikâyet ediyoruz, eyleme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 73

geçmiyoruz yani biraz da iğneyi birisine çuvaldızı biraz kendimize batırmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Şimdi, Nilüfer Hatun Aile Kültür Sanat Eğitim Derneğinden Avukat Seval Uzunboy.

NİLÜFER HATUN AİLE KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. SEVAL UZUNBOY– Merhabalar, hoş geldiniz hepiniz.

Şimdi, biz bir dosya hazırladık ama ilk kısımlarını geçiyorum ben vakitten çalmamak için. Sonuç ve 3 maddelik, derneğimizin bir çözüm önerisi var, sadece ondan bahsedeceğim. Yine, dosya olarak da size sunacağız inşallah. Tavsiyemiz ve katkımız dernek olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı çalışmalarının sosyal politikalardan faydalandırılacak aileleriyle sınırlı kalmaması ve bir anlamda koruyucu hekimlik gibi hastalanmadan önce sağlıklı aile aşamasında hizmeti hatırlatmak ve katkı koyma çabasıdır. Üç başlık altında toplayacağımız bugün için önerilerimiz var.

Birincisi: Aile değerlerini denetleme merkezi kurulsun gibi bir çözüm önerimiz var sizden.

Sorunlar başlamadan önce bunları çözmek açısından çalışmalar yürütülmeli diye düşünülüyor. İşte, bu televizyonlardaki evlilik programları, diğer programları falan Aile Bakanlığının bunları denetlemesi, RTÜK haricinde yetkisi de olduğunu düşünüyoruz yönetmeliklerinizi, genelgelerinizi incelediğimizde. Bu denetleme görevinin, yetkisinin, sorumluluğunun belki STK'larla birlikte daha aktif hâle geçirilebileceğini düşünüyoruz yani sizin işte, inceleyip kendinize uygun bulduğunuz STK'lara bu konuda özel bir eğitim ve sertifika verip bizim İnternet açısından sosyal medyada, televizyonda gören gözümüz, duyan kulağımız olun, fahri denetmenlik yapın, bireysel olarak RTÜK'e başvurunun haricinde yetkilendireceğiniz, sizin onay vereceğiniz dernekleri, vakıfları, STK'ları bunu size bildirdikten sonra sizin de Bakanlık olarak daha etkili şekilde, belki işte, o programın yayından kaldırılması, kanalın kapatılması, ne yapılabilecekse işte, İnternet sitesinin kapatılması şeklinde hukuki prosedür çerçevesinde. Daha rahat çalışma yapabileceğinizi düşünüyorum çünkü Bakanlığın tabii, her programı, her blogu izlemesi mümkün değil, STK'lardan bu konularda faydalanabileceğini düşünüyoruz.

İkincisi de, yerli yerinde aile projelerinin koordinasyonu sağlansın diyoruz. Yerlilik ve yerindelik ilkesine uyarak her şehirde aile projeleri az veya çok uygulanıyor, bunların birbirimizden haberdar olmamız açısından, birbirimize örnek olmamız açısından iletişim kurulsun ve "İyi yap, anılsın." şeklinde bir şeyler yapalım amacıyla başlayalım. Doktor-eczane ilişkisi gibi bir örnekleme getirdik. İşte, doktor reçeteyi yazsın, sıkıntısı olan vatandaş, problem çıktıktan sonra ya da çıkmadan önce elinde reçete, işte, kadın sığınmaevlerinde sıkıntıları oluyor, hanımlar görüşüyorlar uzmanlarla, işte, şunu şunu yap diyorlar ama nerede ne yapacağını bilemiyor, eğitimi kimden alacak. Şimdi, "hazreti Google" misali vardır ya, İnternet'e düştüğü zaman, bir uzman, işte, profesör adı altında bile –affınıza sığıyorum hocam- uzman olduğunu zannettiğimiz kişilerden artık, o kadar abuk sabuk fikirler, görüntüler çıkıyor ki sağlıklı bilgiyi, eğitimi nereden alacağını bilemiyor. Bu konuda da Bakanlığın onay vereceği STK'lardan, eğitimi vereceği STK'lardan faydalanabileceğini düşünüyoruz.

Yani uzman doktor, işte Bakanlık olsun, reçete yazılsın, eczane de STK'lar olsun Bakanlığın belirlediği diyoruz ve Youtube gibi "ailetube" kurulsun, herkesin artık cep telefonu, İnternet bağlantısı var. Artı 18 logosuyla değil de eksi 18 logosuyla kamu spotları yapılıyor zaten ama hani bunların haricinde kısa filmler... Normal düz vatandaşın şeyini de değil yani uzmanların da dernekler olarak bizim de dernek yöneticilerinin de açıp izleyebilecekleri, ciddiye alabilecekleri, eğlenecekleri belki ciddi bir televizyon kanalının artık kurulma aşamasına gelmesi lazım yani. Hani, denetlemek bir sıkıntı, bunun da gayretlerini gösterelim, biz de size destek olalım diyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 74

Teşekkür ediyoruz bu çalışmalar için.

Biz hazırız, elimizden geleni yapacağız inşallah.

BAŞKAN – Yazılı olarak da alalım inşallah.

Evet, son olarak Merve Hayat Hanım, Özel Uludağ Aile Danışma Merkezi, evet, buyurun.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MERVE HAYAT – Teşekkür ederim.

Ben, herkesi tek tek dinledim, gayet güzeldi.

Öncelikle hoş geldiniz diyorum. Benim burada bulunmam, aslında benim için çok büyük bir tecrübe. Ben hepinize göre çok gencim, daha yeni yeni başlıyorum. Dolayısıyla, hepinizi gayet iyi dinledim, hepinizin tecrübelerine, söylediklerine kulak veriyorum. Hepiniz haklısınız ama ben en çok çocuklara yönelik bir şeyler yapılmasını istiyorum çünkü çocuklar çok küçük yaşta depresyona giriyorlar. Ailede gördüğü şiddeti arkadaşlarına uyguluyorlar. Bu konuda hiçbir şey yapılmazsa çocukların rehabilitasyonu için -avukat hanım söylemişti ilk- mutlaka bu konuda bir şeylerin yapılmasını istiyorum yani dikkate alınmasını istiyorum, rica ediyorum.

Çiftlerin boşanma öncesinde terapiye geldiklerinde bu konuda uyarılmaları gerektiğini düşünüyorum. Bana gelen bir çift vardı; 1,5-2 yaşlarında bir çocukları var ve çocuğun önünde küçük bir tartışma yaşamışlar. 1,5-2 yaşında bir çocuğun belki anlamayacağını düşünüyoruz, hani normal bir aileye söylesen anlamayacağını, bilemeyeceğini düşünür ama çocuk yaklaşık bir haftadır huzursuz ve sürekli ağlıyor, sürekli tepki gösteriyor. Bunu anlayamadıkları için aileler, çok fazla çocukların üzerinde durmuyorlar, duramıyorlar. Bu konuda bir çalışma yapılırsa en azından kendi adıma çok memnun olacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Üyelerimizden soru ya da katkı...

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Sayın Başkanım, çok özür diliyorum, Uludağ Aileden ben de geç katıldığım için...

BAŞKAN – Evet, buyurunuz.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Listede adım da yok ama izin verir misiniz beş dakika?

BAŞKAN – İsminiz?

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – İsmim yok listede. Murat Halis Çelik.

BAŞKAN – Buyurun Murat Bey.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Hâkime hanımlar da buradalmış tesadüfen karşılaştığımızda da çok da memnun oldum, çok uzun yıllardır kendileri Bursa'da bu alanda çalışıyorlar. Ben de zaman zaman bilirkişilikle kendileriyle birlikte çalışmıştım.

Aile danışma merkezleriyle ilgili ben şunu arz etmek isterim buradaki herkese: Gerçekten, ailelerimiz bize geldiği zaman sorunlarını çözmek için geliyorlar. Bize gelenler, aslında bir problemimiz var, bunu çözmeliyiz diye gelen kişiler. Ama bunun farkında olmayıp da bu problemiyle yaşayan kişiler direkt mahkemelerimize gidiyorlar ve orada çok yoğun bir şekilde, belki de bazı sorunlar çözülebilecekken çözülemeyip boşanma sürecine varabiliyor. Bahsettiğiniz gibi, boşanmak bazen gerekebilir, gerçekten haklı bir payı vardır, bazı insanlar boşanmalıdır ama bizim yaptığımız çalışmalara da bakıyorum ki o kadar basit nedenlerle kişiler tartışıyorlar ki. Birbirlerinin duygularını ve gururlarını inciten yaklaşımlarla aslında problemleri büyümüşler ve o tartışmayla boyutu büyümüş, sorunlarını çözememiş hâle gelmişler. Bizim ufak dokunuşlarımızla ya da o terapötik müdahalelerimizle bu ailelerin bir şekilde bunu çözümlemesine yardımcı oluyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 75

Ancak, bizim verdiğimiz hizmet ücretli ve pahalı. Türkiye gerçeğinde 200 lira, 300 lira gibi rakamları verip de aile danışmanlığı hizmetini alabilecek insan sayısı ülkemizde maalesef sınırlı ve minimum 20 seans civarında sağlıklı bir aile danışmanlığı seansı sürüyor benim uyguladığım. Ağırlıklı duygu odaklı terapi olarak uyguluyorum ve minimum da 20 seans sürüyor. Buna 200 lira dediğinizde, bu aileye, bütçeye en az 4 bin liralık bir yük getiriyor. Çoğu ekonomik yönden zayıf olan ailelerimiz bu hizmeti alamadan, maalesef, çözülebilecek sorunları çözemedikleri için boşanıyorlar. Belki devletimizin bu konuda bir formül bulup, bunu bir formülasyona bağlayıp her kesimin bu hizmeti alabilecek şekilde, ya ekonomik yönden destekleme ya da bir Sosyal Güvenlik Kurumunun ödemesinin yaptığı bir sağlık sistemini içine dâhil ederek aile danışmanlığı hizmetlerini yaygınlaştırmak çok yararlı olur diye düşünüyorum.

İkincisi de, gerçekten aile danışmanlığı hizmetini veren arkadaşlarımızın iyi eğitimlerden geçmesi lazım, aile danışmanlığı eğitimini iyi alması gerektiğini düşünüyorum. Artı, bireysel psikoterapiyi de bilen kişiler olmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Çünkü o süreç içerisinde bireylerin de problemlerinin olduğunu ve bu problemlerinin süreci bozduğunu görüyoruz. Bu iki önerim eğer kayda geçebilirse hem ücret anlamında hem de eğitimler anlamında...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, daha önce birkaç kez daha önümüze gelen konular söylediğiniz. Yani bunun ekonomik olarak desteklenmesi... Biz onun nasıl formüle edileceğini tabii, bilemeyiz ama raporumuza bunu bir şekilde geçireceğiz.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE DANIŞMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ CANAN NESLİHAN ARSLAN GÜLENELİ – Sigortaya bağlama şansımız eğer varsa...

BAŞKAN – Şimdi, bütün bunları konuşmamız için mali disiplin açısından bakılacak bunlara. Yani “Bu verdiğimiz bir karar ne kadar bir mali yük getiriyor?” meselesi var. Ama bunun belki a, b, c, seçenekleri olabilir, bilemiyorum. Yani o sosyal güvenlikçilerle tartışıp belki formülize edilebilir. Yani bizim öyle bir uzmanlığımız yok. Ama bunu bir öneri olarak raporumuza alacağız.

Eğitim konusu da, katılıyorum, şimdi, bu konular yeni konuşulduğu için bilmem kaç saatlik bir programa dâhil olanlar, bir sertifika alanlar hemen bir tabela asıveriyorlar ve çok yanlış sonuçlar doğuran işlemler oluyor. O konuda da katılıyorum. Ama insan kaynağımız eksik, onun da farkındayız. O anlamda da bir zihin yoruyoruz uzmanlarımızla. Nasıl formüle edelim de bunu nasıl öneriler hâlinde rapora geçirelim diye, ona da katılıyorum. Yani en az dört yıllık lisansın üzerine yüksek lisans programı yani klinik yüksek lisansı olmayanların klinik yapmaması lazım. Zaten şu an yapamıyorlar bildiğim kariyla, değil mi, klinik?

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Yok, tabii, klinik çok farklı.

BAŞKAN – Tabii, yapamıyor, psikiyatrla beraber çalışabilir dört yıllık mezunlar.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Aile danışmanlığı ama daha farklı bir şey. Yani aile danışmanlığı eğitimi aslında çok güzel bir eğitim ama onu bir standarda bağlamak, belki Türkiye genelinde benzer konularda eğitim verilmesi açısından bir eksiklik var. Çünkü farklı farklı şeyler anlatılabiliyor, öğretilabiliyor. Bunu belki birleştirmek... Ben dört yıldır eğitim alıyorum, bunun bir yılı aile danışmanlığı eğitimi, üç yılı bireysel psikoterapi.

BAŞKAN – Lisansınız nedir?

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Sosyal hizmet, aslında sosyal hizmet uzmanıyım ben. Dört yıldır eğitim alıyorum ve ben zaman zaman bu eğitimlerimin üzerine bile ailelere hani terapötik müdahalede zorlandığımı hissedebiliyorum, bazı ailelerde çok daha derinlemesine sorunlar çıkıyor. Burada yeterli bilgiye sahip olmak gerektiğini düşünüyorum. Bazen

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Aile Bütünlüğü Bursa

Tarih : 21/03/2016 Saat : 10.00 Kayıt: Bursa

Stenograf : Şahin-Yusuf Uzman :

Sayfa: 76

çünkü kaş yapayım derken göz çıkartabiliyoruz. Yani bir tek kelime bile sistemi çökertebiliyor. O yüzden hassas olduğunu düşündüğüm bir alan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Çok değerli bir alan.

BAŞKAN – Yo, yo, bizim sorun olarak gördüğümüz kalemlerden biri de bu, eğitim, uzmanlık.

ÖZEL ULUDAĞ AİLE ARAŞTIRMA MERKEZİ TEMSİLCİSİ MURAT HALİS ÇELİK – Teşekkür ederim bana söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, toplantıyı kapatacağım.

Uzun sürdü, uzun süreli bir toplantı oldu. Aşağı yukarı üç saattir buradayız. Ben öncelikle sabrınız için teşekkür ediyorum. Değerli katkılarınız için teşekkür ediyorum.

Bursa özelinde bu toplantı bizim için kıymetliydi. Aslında bu bölgeye kısmen biraz da ışık tuttuk. O anlamda tüm katılımcılara tek tek teşekkür ediyorum, sağ olunuz.

Toplantıyı da kapatıyorum.

İyi akşamlar diliyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 16.44